

[...]

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Directie Azie en Oceanië

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
www.nederlandwereldwijd.nl

Contactpersoon
E DAO@minbuza.nl

Onze referentie
Min-BuZa 2019.2443-15

Datum 27-03-2019

Betreft Reactie op uw Wob-verzoek

Geachte [...],

In uw brief van 5 november 2018, ontvangen op 16 november 2018, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) informatie verzocht over het onderwerp 'mensensmokkel en – handel Nederlandse ambassade Hanoi'.

U vraagt om de openbaarmaking van:

1. *"Alle documenten aangaande (vermoedens en signalen van) contacten van (personen met contact met) mensensmokkelaars en mensenhandelaren met (lokale en Nederlandse) medewerkers van de Nederlandse ambassade in Hanoi.*
2. *Alle meldingen en incidenten van (pogingen tot) omkoping van personeel van de Nederlandse ambassade in Hanoi.*
3. *Alle documenten, waaronder meldingen, beleidsnota's, presentaties, agenda's van overleg, aangaande mensensmokkel en mensenhandel vanuit Vietnam naar Nederland (via Schiphol of via een andere route).*
4. *Alle documenten, waaronder mailwisselingen met ambtenaren en instanties in Nederland, over (illegale) migratie vanuit Vietnam naar Europa."*

De ontvangst van uw verzoek is bevestigd op 21 november 2018. Bij brief van 12 december 2018 is de beslistermijn verdaagd.

Met betrekking tot uw verzoek om informatie bericht ik u als volgt.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage van dit besluit.

Datum
27-03-2019

Onze referentie
Min-BuZa.2019.2443-15

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 13 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarisatielijst, die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarisatielijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Zienswijzen

Er zijn derde belanghebbenden bij de openbaarmaking van de aangetroffen documenten. Deze belanghebbende zijn in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze te geven. De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Dit betreft enerzijds de zienswijze van het Openbaar Ministerie met betrekking tot het document met nummer A.1 en anderzijds de zienswijze van de Foundation Pacific Links met betrekking tot de documenten met nummers A.3, A.5 en A.9.

Besluit

Ik heb besloten (deels) aan uw verzoek tegemoet en de informatie in de documenten met nummers A.1, A.2, A.3, A.5, A.7, A.8, A.9 en A.10 openbaar te maken, met uitzondering van de daarin opgenomen persoonsgegevens.

Daarnaast heb ik besloten de informatie opgenomen in de documenten met nummers B.1 tot en met B.4 niet openbaar te maken. Dit betreft informatie waaruit blijkt dat de Rijksrecherche aan de afdeling Veiligheid, Crisisbeheersing en Integriteit (VCI) van mijn ministerie heeft gevraagd of door een Nederlandse vertegenwoordiging in Vietnam visa zijn verstrekt aan bepaalde personen. Naar aanleiding daarvan heeft de afdeling VCI de betreffende namen gecontroleerd aan de hand van het Nieuw Visum Informatie Systeem (NVIS). Daaruit bleek dat Nederland deze personen geen visum heeft verstrekt.

De documenten met nummers A.4 en A.6 zijn reeds openbaar en voor een ieder beschikbaar. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. Om u ter wille te zijn, stuur ik u niettemin een kopie van deze documenten.

Voor de motivering voor het niet openbaar maken van informatie verwijs ik naar onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties.

Bij het document met nummer B.1 is het belang van de betrekkingen van Nederland met internationale organisaties in het geding. Dit belang zou kunnen worden geschaad indien de hier bedoelde informatie openbaar wordt gemaakt. Ik ben van oordeel dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid aangezien het een document betreft dat Europol vertrouwelijk gedeeld heeft met het ministerie van Buitenlandse Zaken met daarin een bericht dat bepaalde personen mogelijk een visum hebben gekocht bij een Nederlandse vertegenwoordiging in Vietnam. Gelet daarop heb ik besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te

maken op grond van de Wob. Ik wens te voorkomen dat openbaarmaking van het genoemde document tot verslechtering van de betrekking met Europol leidt en dat werkzaamheden van Europol op bepaalde punten gefrustreerd gaan worden. Europol dient erop te kunnen vertrouwen dat de gewisselde informatie vertrouwelijk blijft. Openbaarmaking zou de noodzakelijke vertrouwelijkheid en effectiviteit van overleg met Europol ondermijnen. Het openbaar maken van de informatie in het document zou er ook toe kunnen leiden dat Europol in de toekomst weigert om informatie in vertrouwelijkheid met Nederland te delen.

Datum
27-03-2019
Onze referentie
Min-BuZa.2019.2443-15

Afwegende het belang van de internationale betrekkingen en het publieke belang bij openbaarmaking, acht ik het eerste zwaarder wegen. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie in het genoemde document niet openbaar te maken. Op de inventarisatielijst heb ik de toepassing van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob aangegeven met de code '10.2.a' als notatiewijze.

Opsporing en vervolging van strafbare feiten

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten.

Bij bepaalde passages uit het document met nummer A.1 is het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten in het geding. Openbaarmaking van deze passages zou inzicht geven in door openbaar ministerie gehanteerde onderzoeksstrategieën en aanpak met betrekking tot mensenhandel en daarmee de opsporing en vervolging van mensenhandel in het algemeen kunnen frustreren. Ook bij het document met nummer B.2 is het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten in het geding. Openbaarmaking van dit document zou inzicht geven in zaaksgebonden onderzoeksinformatie van de Rijksrecherche en daarmee de opsporing van en het onderzoek naar vermeend strafbaar gedrag kunnen frustreren.

Gelet op het bovenstaande ben ik van oordeel dat het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c, van de Wob.

De toepassing van deze grond heb ik op de inventarisatielijst en in het document met nummer A.1, dat ik gedeeltelijk openbaar maak, aangegeven met de code '10.2.c' als notatiewijze.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

Datum
27-03-2019
Onze referentie
Min-BuZa.2019.2443-15

De aangetroffen documenten bevatten persoonsgegevens. Dit betreft onder andere namen, e-mailadressen en telefoonnummers. In de documenten met nummers A.3, A.5 en A.9 betreft het ook persoonsgegevens die indirect herleidbaar zijn naar personen. Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob en dus jegens een ieder. Bovendien is bij de betreffende ambtenaren waarvan ik de namen niet openbaar maak geen sprake van de situatie dat zij reeds uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat ten aanzien van de persoonsgegevens in de documenten de privacy van betrokkenen prevaleert boven het belang van openbaarmaking. Daarom maak ik de persoonsgegevens niet openbaar.

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten, heb ik de toepassing van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob aangegeven met de code '10.2.e' als notatiewijze.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van de informatie in de documenten met nummers B.3 en B.4 zou inzicht geven in de wijze waarop binnen mijn ministerie, meer specifiek de afdeling VCI, opvolging is gegeven aan de vraag van de Rijksrecherche of door een Nederlandse vertegenwoordiging in Vietnam

visa zijn verstrekt aan bepaalde personen. Het opvolging geven aan dergelijke vragen behoort tot één van de werkzaamheden van VCI. Openbaarmaking van deze informatie zou de werkwijze van VCI en daarmee het effectief uitvoering geven aan vragen zoals die van de Rijksrecherche frustreren. Dat wil ik voorkomen door het toepassen van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Gelet op het vorenstaande ben ik van oordeel dat het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik heb daarom besloten de informatie in de genoemde documenten niet openbaar te maken.

Datum
27-03-2019
Onze referentie
Min-BuZa.2019.2443-15

Op de inventarisatielijst heb ik de toepassing van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob aangegeven met de code '10.2.g' als notatiewijze.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Het document met nummer A.7 is opgestelde ten behoeve van intern beraad en bevat persoonlijke beleidsopvattingen van ambtenaren. Over de persoonlijke beleidsopvattingen in het document met nummer A.7 verstrek ik geen informatie. Het document bevat meningen, commentaren en conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten, die verband houden met het BPO Mensenhandel op 23 augustus 2018. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over bovengenoemde persoonlijke beleidsopvattingen.

Op de inventarisatielijst en in het genoemde document heb ik de toepassing van artikel 11, eerste lid, van de Wob aangegeven met de code '11' als notatiewijze.

Wijze van openbaarmaking

De documenten die door mij openbaar worden gemaakt op grond van de Wob, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Mocht u naar aanleiding van dit besluit vragen hebben, kunt u contact opnemen met de directie Azië en Oceanië.

Datum
27-03-2019

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Onze referentie
Min-BuZa.2019.2443-15

De minister van Buitenlandse Zaken,
namens deze,
Plaatsvervangend directeur van de directie Azië en Oceanië,

Arjen van den Berg

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen, gericht aan de minister van Buitenlandse Zaken, t.a.v. de directie Juridische Zaken, postbus 20061, 2500 EB Den Haag.

Bijlage – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Datum

27-03-2019

Onze referentie

Min-BuZa.2019.2443-15

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

[...]

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage – Inventarisatielijst

Datum
27-03-2019

Onze referentie
Min-BuZa.2019.2443-15

Nr.	Datum	Omschrijving	Beoordeling Wob
A.1.	15 sept. 2015	Presentatie OM	Openbaar en 10.2.c en 10.2.e Wob
A.2.	26 nov. 2015	Seacan Training Manual	Openbaar en 10.2.e Wob
A.3.	05 dec. 2016	Foundation Pacific Links – “La Cité du Vietnam” Migrant Camp – Angres, France, 5 december 2016	Openbaar en 10.2.e Wob
A.4.	01 maart 2017	Irased - En Route to the UK	Reeds openbaar
A.5.	19 sept. 2017	Foundation Pacific Links – “La Cité du Vietnam” Migrant Camp Visit & Calais Detention Center Interviews, 19 september 2017	Openbaar en 10.2.e Wob
A.6.	01 juni 2018	UNODC report	Reeds openbaar
A.7.	09 aug. 2018	Mailwisseling BZ-intern	Openbaar en 10.2.e en 11 Wob
A.8.	21 aug. 2018	Bericht Bali Proces	Openbaar en 10.2.e Wob
A.9.	01 nov. 2018	Foundation Pacific Links – Trafficking of Vietnamese to Europe	Openbaar en 10.2.e Wob

Nr.	Datum	Omschrijving	Beoordeling Wob
B.1.	10 sept. 2015	Bericht Europol over bepaalde personen	Niet openbaar; 10.2.a en 10.2.e Wob
B.2.	20 sept. 2015	Onderzoeksinformatie Rijksrecherche n.a.v. het bericht van Europol	Niet openbaar; 10.2.e en 10.2.c Wob
B.3.	18-23 sept. 2015	E-mailwisseling VCI over zoeken in NVIS	Niet openbaar; 10.2.e en 10.2.g Wob
B.4.	8 april 2016	E-mailwisseling VCI en Rijksrecherche n.a.v. zoeken in NVIS	Niet openbaar; 10.2.e en 10.2.g Wob

Herman Bolhaar

Voorzitter College van procureurs-generaal

OPENBAAR MINISTERIE

Mensenhandel en de Aziatische regio

Regioraad RSO AZI

Kuala Lumpur, 15 september 2015

Mensenhandel - Wat is het?

- Moderne slavernij
- Uitbuiting
- Grove inbreuk op de menselijke waardigheid en de lichamelijke en geestelijke integriteit van slachtoffers
- Schending van fundamentele mensenrechten
- Van 'sole perpetrator' tot grensoverschrijdende georganiseerde misdaad
- Vraag-aanbod

Mensenhandel – Definitie

Art. 3 Palermo Protocol / Art. 273f WvSr. *Titel XVIII Misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid*

- **Handeling** (werven, vervoeren, overbrengen, huisvesten, opnemen)
- **Middel** (dwang, (dreiging met) geweld of andere feitelijkheid, afpersing, fraude, misleiding, misbruik van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht, misbruik van kwetsbare positie, geven of ontvangen van betalingen of voordelen om de instemming van een persoon te verkrijgen die zeggenschap over die ander heeft)
- **Oogmerk** (uitbuiting)
- Uitbuiting omvat *ten minste* uitbuiting van een ander in de prostitutie, andere vormen van **seksuele uitbuiting**, gedwongen of verplichte **arbeid of diensten**, met inbegrip van bedelarij, slavernij en met slavernij te vergelijken praktijken, dienstbaarheid en uitbuiting van strafbare activiteiten (art. 273f lid 2 Wsr.)
- Meerderjarig - minderjarig slachtoffer

Mensenhandel - Waar is het?

- Overal ter wereld
 - Bronlanden
 - Transitlanden
 - Bestemmingslanden
- Seksuele uitbuiting (prostitutie, escort, massagesalons, webcam)
- Arbeidsuitbuiting (Horeca, binnenvaart, bouw, land-en tuinbouw, offshore, bedelarij, huishouden, au-pair...)
- Overige uitbuiting (criminele activiteiten)

We zien nog (lang) niet alles

Risicofactoren, -groepen en -gebieden

- Armoede (bronland)
- Economische recessie/ crisis (bestemmingsland)
- Laag opleidingsniveau
- Cultuur/ positie van vrouw
- Post-conflict situaties
- Aard/ omvang van gemeenschap in bestemmingsland (bijv. Chinezen en Filippijnen in NL)
- Au-pairs, jonge meisjes, ('marriage migrants')
-

We horen graag de waarnemingen en ervaringen van uw post

Mensenhandel- Aanpak

102 c

Aanpak:

10.2 c

Aanpak: Relevante partners

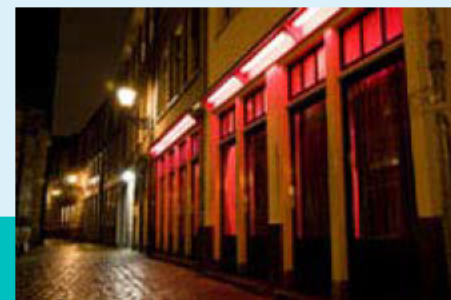
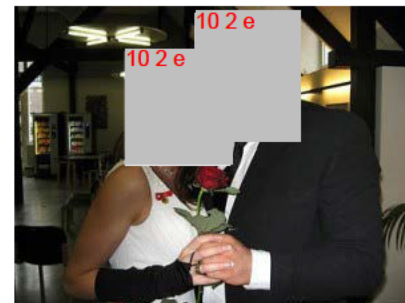
Publieke (overheidsbreed) en **private** partners, op zowel **nationaal** als **internationaal** niveau, zoals:

- OM, Politie, BOD-en, KMAR, EMM
- ISZW, IND, Belastingdienst, gemeenten
- Ambassades
- Eurojust, Europol, Frontex
- NGO's
- Nationaal Rapporteur Mensenhandel
- Internationale samenwerking: UNTOC artt. 13-20.

Casus 1: Sneep (2007)

Seksuele uitbuiting

- Prostitutiesector Nederland
- Criminele organisatie
- 90 slachtoffers mensenhandel
- Misbruik, intimidatie en bedreigingen (slaan met knuppel, langdurig staan in ijskoud water, naamtoeage, werken tijdens ongesteldheid)
- Lange werkdagen, 7 dagen per week
- Slachtoffers moesten € 1000,- per dag afstaan
- Organisatie bestond uit leiders die de pooiers aanstuurden
- Saban B. onherroepelijk veroordeeld sedert 11 september 2012
- Overdracht executie strafvonnis

Casus 2: Cornwall (2011)

Arbeidsuitbuiting

- Nederlandse binnenvaart
- Bemanning - Filipijnse matrozen - werkten minstens 6 dagen per week, 12 - 16 uur per dag
- Loon € 1,72 - € 3,88 per uur (min boetes en onkosten)
- Bedreigingen
- Werknemers werden bij ziekte teruggestuurd naar de Filipijnen
- Kwetsbare sociale en financiële positie werknemers
- Operatie Waakzaam
- Bestuursrecht en strafrecht

Casus 3: Indonesische kroepoekbakkers (2009)

Arbeidsuitbuiting

- Indonesiërs na betaling grote som geld (opbouwen schuld) en onder valse voorwendsels naar Nederland
- Zonder legale verblijfstitel
- Koken, frituren en inpakken rijstkroepoek
- Erbarmelijke huisvesting (matrassen op de grond, brandgevaar, ongedierte (kakkerlakken, muizen), (te) weinig ventilatie en vluchtwegen, (te) hoge temperatuur, (te) weinig ruimte per persoon)
- (Te) laag loon (€ 25,- per dag) en slechte arbeidsomstandigheden (minimaal 10 uur werken per dag, (doorgaans) staand werk, (nagenoeg) zonder pauze, geen daglicht)
- Te weinig verdiensten voor terugkeer naar Indonesië, voor andere huisvesting en/of arbeidsplaats

Mensenhandel & Kindersekstoerisme

Kindersekstoerisme

- In het buitenland een minderjarige seksueel misbruiken of op enigerlei wijze deelnemen aan dat misbruik (definiëring)
- Strafrechtelijke vervolging (normaliter) op basis van zedenbepalingen in Wetboek van Strafrecht (240b, 244, 245, 247, 248a-248f, 249 en 250) in combinatie met artikel 7 Wetboek van Strafrecht
- Categorieën (vakantie of werk in het buitenland, vestiging/verblijf in het buitenland, ad hoc-contact met (straat)kinderen, langdurig/veelvuldig contact middels instelling/tehuis/gezin, webcamkindersekstoerisme)

Vervolging (webcam)kindersekstoerisme in voorkomende gevallen onder de noemer mensenhandel

Enkele cijfers over de aanpak in Nederland in 2014 (1)

Slachtoffers

- 1500 potentiële slachtoffers geïdentificeerd
- 20% daarvan, m.n. mannen, zijn slachtoffer van arbeidsuitbuiting (meer dan in voorgaande jaren)
- 75 van de 1500 slachtoffers zijn Filipijns.
- 161 van de 1500 zijn afkomstig uit Azië
- Totaal aantal meerderjarige vrouwelijke slo's= 1056. Waarvan 22 Filipijns, 9 Indonesisch, 8 Chinees en 4 Thais.
- Totaal aantal meerderjarige mannelijke slo's = 159. Waarvan 53 Filipijns en 5 Indiaas

Enkele cijfers over de aanpak in Nederland in 2014 (2)

Opsporing en vervolging

- 294 verdachten ingestroomd uit opsporingsonderzoeken
- 242 verdachten gedagvaard
- 151 verdachten veroordeeld

Cijfers met uitsplitsing naar soort uitbuiting naar verwachting later dit jaar mogelijk.

Beeld is dat het aantal Arbeidsuitbuitings-zaken toeneemt; aantal onderzoeken en instroom Functioneel Parket in ieder geval opnieuw gestegen.

Mogelijke rol van BZ/ ambassades (1)

Toelating (m.n. aanvragen visum)

- Preventie
- Informatie en signalen delen
- Rol post, rol Regional Support Office, rol externe dienstverlener....?
- Contact met posten van andere landen
- Opleiden ambassadepersoneel
- Screeninglijst

Mogelijke rol van BZ/ ambassades (2)

Faciliteren internationale strafrechtelijke samenwerking

- Informatie delen
- Entrée bij lokale politiediensten en justitie
- Politie-/ Justitie-attachés

Wens:

Inrichten van een netwerk op dit expertisevlak.

Contactpersonen?

TÀI LIỆU TẬP HUẤN

**NÂNG CAO NĂNG LỰC PHÒNG CHỐNG
ĐƯA NGƯỜI DI CƯ TRÁI PHÉP**

TẠI VIỆT NAM

Canada

Tài liệu Tập huấn “Nâng cao Năng lực Đấu tranh chống Đưa người Di cư Trái phép” được Tổ chức Di cư Quốc tế IOM xây dựng với sự hỗ trợ kỹ thuật của IOM và các cán bộ chuyên trách thuộc các bộ ngành liên quan của Việt Nam. Tài liệu và các ấn phẩm được xuất bản trong khuôn khổ Chương trình “Nâng cao Năng lực Phòng chống Tội phạm (ACCBP)” của Chính phủ Ca-na-da và với sự hỗ trợ tài chính của Bộ Ngoại giao, Thương mại và Phát triển Ca-na-da (DFATD) và Tổ chức Di cư Quốc tế (IOM).

Nội dung và các quan điểm phản ánh trong ấn phẩm thuộc về nhóm tác giả và không phản ánh quan điểm của Bộ Ngoại giao, Thương mại và Phát triển Ca-na-da (DFATD) cũng như Tổ chức Di cư Quốc tế. Những thiếu sót và lỗi của ấn phẩm, nếu có, thuộc về trách nhiệm của nhóm tác giả. Việc thiết kế và trình bày các tài liệu trong ấn phẩm không hàm ý thể hiện bất kỳ quan điểm nào từ IOM về tình trạng pháp lý của bất cứ quốc gia, vùng lãnh thổ, thành phố hay khu vực nào, hoặc của các cơ quan thẩm quyền, hoặc về đường biên hoặc ranh giới của quốc gia đó.

Canada

HỘI LUẬT GIA VIỆT NAM
NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC
Địa chỉ: 65.Tràng Thi - Quận Hoàn Kiếm - Hà Nội

TÀI LIỆU TẬP HUẤN NÂNG CAO NĂNG LỰC PHÒNG CHỐNG ĐƯA NGƯỜI DI CƯ TRÁI PHÉP TẠI VIỆT NAM

Chịu trách nhiệm xuất bản

Giám đốc
BÙI VIỆT BẮC

Chịu trách nhiệm nội dung

Tổ chức Di cư Quốc tế (IOM)
304 Kim Mã
Hà Nội, Việt Nam

Tổng biên tập
LÝ BÁ TOÀN

Biên tập: Nguyễn Thế Vinh
Trình bày, minh họa: Hoàng Giang Hải - Công ty Kim Đô

In: 200cuốn, khổ: 21 x 29 cm, In tại: Công ty cổ phần in Truyền thông Việt Nam
Địa chỉ: 843 đường Hồng Hà, Phường Chương Dương, Quận Hoàn Kiếm, Hà Nội
Số xác nhận ĐKXB: 1597 - 2015/CXBIPH/32 - 34/HĐ. Số QĐXB của NXB: 96/QĐ-NXBHĐ
In xong và nộp lưu chiểu năm 2015. Mã số sách tiêu chuẩn quốc tế (ISBN): 978-604-86-6223-3

Đã đăng ký bản quyền. Bất cứ phần nào của ấn phẩm này đều không được sao chép, lưu trữ trong hệ thống phục hồi, hoặc truyền phát dưới bất kỳ hình thức hay phương tiện nào như điện tử, máy móc, sao chụp, ghi âm hay cách khác nếu không có sự đồng ý trước bằng văn bản của nhà xuất bản.

Lời nói đầu

Trong bối cảnh hội nhập và toàn cầu hóa hiện nay, công tác bảo vệ an ninh quốc gia, đặc biệt là quản lý biên giới và phòng chống di cư trái phép, ngày càng trở nên quan trọng đối với các quốc gia trên toàn thế giới. Tại Việt Nam, số người di cư trái phép đến các quốc gia khác trong khu vực và trên thế giới ngày càng tăng với hy vọng có được một cuộc sống tốt đẹp hơn, nhiều cơ hội việc làm với thu nhập cao hơn. Lợi dụng tính dễ bị tổn thương của người di cư, các nhóm tội phạm xuyên quốc gia đã tổ chức những chuyến di cư trái phép và đẩy người di cư trái phép vào những hoàn cảnh nguy hiểm, vô nhân đạo và không ít người trong số họ trở thành nạn nhân của buôn bán người.

Không chỉ là nước nguồn, Việt Nam còn là nước đến cho không ít người di cư trái phép từ Campuchia và Lào, đồng thời là nước quá cảnh cho một số người di cư trái phép từ các quốc gia Trung Đông và Châu Phi trên đường đến Bắc Mỹ hay Châu Âu. Việt Nam hiện nay phải đương đầu với những thách thức về di cư hết sức phức tạp và điều này đòi hỏi phải có một giải pháp đồng bộ. Tuy phòng chống xuất nhập cảnh trái phép và đưa người di cư trái phép là một trong những ưu tiên hàng đầu của Chương trình Quốc gia về Phòng chống Tội phạm có Tổ chức xuyên Quốc gia, nhưng Đưa người Di cư Trái phép vẫn là một khái niệm mới tại Việt Nam. Các văn bản pháp luật của Việt Nam cho đến nay vẫn chưa xây dựng được một định nghĩa đầy đủ và rõ ràng về loại hình tội phạm Đưa người Di cư Trái phép và điều này có thể hạn chế tính hiệu quả của các ứng phó đấu tranh chống loại tội phạm này.

Thêm vào đó, hiệu quả của các hoạt động chống Đưa người Di cư Trái phép của các cơ quan chức năng cũng chưa được cao do các nguồn lực dành cho công tác đào tạo cán bộ tuyến đầu còn nhiều hạn chế. Ngoài việc cần xây dựng một khung chính sách thống nhất để chỉ đạo hoạt động, các cán bộ tại trạm kiểm soát cửa khẩu biên giới tuyến đầu cũng cần tích lũy thêm các kinh nghiệm và có các cơ hội tiếp xúc với những công cụ và kỹ thuật hỗ trợ việc phát hiện điều tra các vụ việc đưa người di cư trái phép đã và đang được áp dụng hiệu quả tại các quốc

gia khác. Nếu như được trang bị đầy đủ kiến thức, kỹ năng và cơ hội để học hỏi trao đổi kinh nghiệm, chắc chắn rằng công tác phòng chống đưa người di cư trái phép do các cơ quan chức năng của Việt Nam thực hiện sẽ đạt hiệu quả hơn rất nhiều.

Phái đoàn Tổ chức Di cư Quốc tế (IOM) phối hợp với Bộ Công An và Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng triển khai một số hoạt động hợp tác nhằm nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu biên giới. Dự án “Nâng cao Năng lực toàn diện để Phòng chống Đưa người Di cư Trái phép tại Việt Nam” hướng tới mục tiêu tăng cường năng lực trong quản lý các dòng di cư của Việt Nam tại cả hai cấp hoạch định chính sách và thực thi.

Để góp phần hỗ trợ các bộ ngành và cơ quan liên quan có tài liệu nghiên cứu và nắm bắt các kiến thức, nội dung cơ bản, IOM đã xây dựng tài liệu tập huấn về phòng chống Đưa người Di cư Trái phép này. Hy vọng tài liệu tập huấn này sẽ là một tài liệu tham khảo hữu ích cho công tác nghiệp vụ của các cán bộ quản lý, kiểm soát xuất nhập cảnh tại các cửa khẩu, từ đó thực hiện tốt hơn công tác phòng, chống đưa người di cư trái phép tại Việt Nam.

Nhân dịp này, IOM xin gửi lời cảm ơn đến các Bộ ngành, các chuyên gia và cán bộ trong nước và quốc tế về sự phối hợp, giúp đỡ tích cực cũng như những ý kiến đóng góp quý báu giúp IOM xây dựng và hoàn thiện bộ tài liệu tập huấn này. IOM cũng trân trọng cảm ơn Bộ Ngoại Giao, Thương Mại và Phát triển (DFATD) Ca-na-da đã tài trợ cho dự án.

Phái đoàn Tổ chức Di cư Quốc tế (IOM) tại Việt Nam.

Mục lục

Giới thiệu.....	7
Phần 1: Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép.....	15
Phần 2: Thông tin và Thông tin nghiệp vụ.....	31
Phần 3: Quyền của Người Di cư	41
Phần 4: Điều tra và Quản lý Vụ việc.....	47
Phần 5: Thu thập Thông tin tại Cửa khẩu.....	61
Phần 6: Hợp tác Quốc tế và Chia sẻ Thông tin xuyên biên giới.....	95
Kết luận.....	107
Phụ lục.....	111

Giới thiệu

Giới thiệu

Mục đích và Cơ sở Tổ chức Tập huấn

Cùng với nhu cầu đi lại và lưu lượng người dịch chuyển ngày càng tăng cao trên phạm vi toàn cầu là sự gia tăng về số lượng cũng như các loại hình tội phạm xuyên biên giới, từ tội phạm khủng bố có tổ chức xuyên quốc gia cho đến các hình thức di cư trái phép. Là những người đầu tiên và cuối cùng tiếp xúc với hành khách đặt chân đến hoặc rời khỏi một quốc gia, các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu tuyến đầu có vai trò vô cùng quan trọng trong bảo vệ biên giới và an ninh quốc gia thông qua quan sát, đánh giá hành khách để phát hiện những biểu hiện bất thường và nghi vấn tại trạm kiểm soát xuất nhập cảnh.

Phần lớn các hành khách trong và ngoài nước đi lại đều vì mục đích chính đáng, mang lại lợi ích cho quốc gia họ đến bằng nhiều hình thức như du lịch, thương mại hay lao động. Tuy nhiên, các hoạt động trái phép như buôn bán người và đưa người di cư trái phép đang trở nên ngày càng phổ biến, giúp đem lại nguồn lợi lớn cho các mạng lưới tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia. Lưu lượng người di chuyển qua các trạm kiểm soát xuất nhập cảnh quá lớn trong khi nguồn lực còn nhiều hạn chế đồng nghĩa với việc chỉ có thể đưa một số rất ít hành khách vào kiểm tra kỹ càng. Trong bối cảnh đó, các cơ quan quản lý xuất nhập cảnh trên toàn cầu đã và đang chuyển sang sử dụng những phương thức mới sử dụng thông tin thu thập tại cửa khẩu để tạo thành cơ sở dữ liệu, từ đó chọn lọc và xác định những trường hợp nào cần can thiệp. Là kết quả của quá trình xử lý những thông tin do các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu biên giới tuyến đầu thu thập tại trạm kiểm soát xuất nhập cảnh, ‘thông tin nghiệp vụ’ cung cấp thông tin về những phương thức, thủ đoạn và hành trình mà tội phạm buôn bán người và đưa người di cư trái phép thường sử dụng, nhờ đó họ có thể suy đoán và nhận biết những hình thức phạm tội này có thể diễn ra ở đâu và vào thời gian nào.

Độ tin cậy và hữu ích của thông tin nghiệp vụ phụ thuộc rất lớn vào chất lượng thông tin mà cán bộ xuất nhập cảnh đã thu thập. Cán bộ xuất nhập cảnh phải có thói quen luôn luôn chú ý thu thập thông tin. Họ cũng cần nắm rõ thông tin đó sẽ được xử lý như thế nào để có được đầu ra là thông tin nghiệp vụ cảnh báo cho công tác nghiệp vụ trong tương lai. Thông tin nghiệp vụ không chỉ được sử dụng trong hệ thống quản lý di cư trong nước mà còn có ích trên phạm vi quốc tế, thông qua các cơ chế hợp tác và chia sẻ thông tin xuyên biên giới.

Đưa người Di cư Trái phép tại Việt Nam

Đưa người di cư trái phép là một hiện tượng có tính chất biến động cao tại Việt Nam và khu vực Đông Nam Á. Lộ trình, thủ đoạn và phương pháp tổ chức các vụ việc đưa người trái phép liên tục biến thiên theo từng thay đổi trong phân hóa và phát triển kinh tế trong khu vực Đông Nam Á. Nhịp độ biến động nhanh chóng và liên tục đó khiến công cuộc phòng chống loại hình tội phạm này của Chính phủ Việt Nam vấp phải không ít khó khăn. Đưa người di cư trái phép cho đến nay vẫn còn là một khái niệm còn rất mới mẻ tại Việt Nam, các điều khoản luật hiện có về loại hình tội phạm này chỉ giới hạn trong phạm vi người Việt Nam xuất cảnh mà chưa chú trọng đối tượng người nước ngoài nhập cảnh và quá cảnh trên lãnh thổ Việt Nam. Các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu biên giới tuyến đầu rất cần được trang bị những kiến thức, kỹ năng cũng như phương tiện thiết yếu để phát hiện và đấu tranh phòng chống các vụ việc đưa người di cư trái phép.

Phòng chống di cư trái phép và bảo vệ biên giới quốc gia là những ưu tiên chủ chốt trong chính sách bảo vệ an ninh quốc gia của chính phủ nhiều nước trong khu vực Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam. Thống kê của các nước láng giềng giáp ranh Việt Nam như Trung Quốc, Campuchia và những nước phát triển như Nhật, Đài Loan, Úc, Anh đều cho thấy số lượng và tần suất người Việt Nam di cư trái phép gia tăng theo từng năm. Bên cạnh đó, Việt Nam cũng là một nước đến quen thuộc của người Lào và Campuchia di cư trái phép, đồng thời là nước trung chuyển cho một số ít nhưng ngày một gia tăng người di cư trái phép từ các nước Trung Đông trên đường đến các quốc gia phát triển ở Châu Âu và Bắc Mỹ.

Điều 275, Bộ Luật Hình sự của Việt Nam có đưa ra quy định về tội tổ chức, cưỡng ép người khác trốn đi nước ngoài hoặc ở lại nước ngoài trái phép. Tuy nhiên, khái niệm này vẫn chỉ giới hạn cho đối tượng người Việt Nam xuất cảnh ra nước ngoài, chưa bao gồm những người nước ngoài được đưa vào Việt Nam trái phép hoặc quá cảnh tại Việt Nam. “Nhập cảnh trái phép” và “Xuất cảnh trái phép” đều có quy định rõ ràng trong bộ Luật, tuy nhiên vẫn chưa có định nghĩa rõ ràng nào dành cho “đưa người di cư trái phép”. Mới đây Thủ tướng Việt Nam đã phê duyệt Nghị định thư về Đưa người Di cư Trái phép bổ sung cho Công ước Liên hợp quốc về Tội phạm có Tổ chức Xuyên quốc gia. Đây có thể được coi là một bước tiến trong công cuộc phòng chống tội phạm Đưa người Di cư Trái phép.

Cùng với sự gia tăng của các dòng di cư, những nhóm tội phạm đưa người di cư trái phép có tổ chức cũng áp dụng những thủ đoạn và phương thức ngày càng tinh vi để trốn tránh tầm kiểm soát của các cơ quan chức năng. Điều này tạo áp lực rất lớn đối với các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu biên giới tuyến đầu trong đấu tranh, phát hiện và điều tra hoạt động đưa người di cư trái phép. Việt Nam cần xây dựng một hệ thống pháp luật thống nhất để hỗ trợ công tác phòng ngừa, phát hiện, triệt phá và truy tố tội phạm đưa người di cư trái phép cũng như bảo vệ người bị đưa đi di cư trái phép. Kèm theo đó, các nhà lập pháp cũng cần nắm được bối cảnh chung về đưa người di cư trái phép và những biện pháp phòng chống đưa người di cư trái phép có thể áp dụng được tại Việt Nam.

Bộ tài liệu này được xây dựng để hỗ trợ việc tập huấn cho các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu biên giới những kỹ năng điều tra, thu thập và sử dụng thông tin hiệu quả nhất nhằm phòng chống đưa người di cư trái phép.

Bộ tài liệu hướng tới:

- ◇ Tìm hiểu bản chất của tội phạm buôn bán người và đưa người di cư trái phép trong bối cảnh Việt Nam;
- ◇ Cung cấp kiến thức về phát hiện những dấu hiệu và thủ đoạn của tội phạm buôn bán người và đưa người di cư trái phép;
- ◇ Tìm hiểu những phương diện trọng tâm cần thiết để nâng cao năng lực ứng phó với di cư trái phép tại cửa khẩu, biên giới;
- ◇ Xác định các nguồn thông tin và những phương pháp giúp nâng cao hiệu quả trao đổi thông tin giữa các cơ quan, tổ chức
- ◇ Tham khảo các cơ chế chia sẻ thông tin trong nước và quốc tế

Bộ tài liệu sẽ cung cấp cái nhìn tổng quát về các phương pháp thu thập và phân tích thông tin nhằm định hướng cho quy trình xử lý, phát hiện, can thiệp và triệt phá các vụ việc đưa người di cư trái phép trên các tuyến biên giới. Bộ tài liệu hỗ trợ phát triển và bồi dưỡng một số kỹ năng thiết yếu giúp cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới thu thập, sàng lọc và xử lý thông tin sao cho phù hợp nhất.

Mục tiêu của bộ tài liệu tập huấn

- ◆ Xác định và cân nhắc những định mức và quy trình thu thập thông tin để lồng ghép vào hoạt động quản lý biên giới;
- ◆ Cung cấp kiến thức về những nguyên tắc cần ghi nhớ trong thu thập, xử lý, sử dụng và chia sẻ thông tin;
- ◆ Nâng cao năng lực thực tế về thu thập và xử lý thông tin để hỗ trợ điều tra;
- ◆ Nghiên cứu những dấu hiệu, phương thức và lộ trình của các loại hình tội phạm buôn bán người/đưa người di cư trái phép.

Đến cuối khóa tập huấn, các học viên sẽ:

- ◆ Nắm được những kỹ năng cần thiết để phát hiện những hành vi xuất nhập cảnh trái phép, bao gồm buôn bán người và đưa người di cư trái phép;
- ◆ Nắm vững quy trình và nguyên tắc giải quyết các vụ buôn bán người và đưa người di cư trái phép;
- ◆ Nắm rõ các nguyên tắc và kỹ năng thu thập thông tin, cũng như cách áp dụng chúng trong công tác quản lý và kiểm soát cửa khẩu, biên giới;
- ◆ Hiểu được quy trình xử lý và phân tích để có được thông tin nghiệp vụ, phục vụ mục đích điều tra, làm rõ đường dây, tổ chức tội phạm và chia sẻ với các cơ quan quản lý XNC và các cơ quan quản lý nhà nước khác.

Cấu trúc Khóa tập huấn

Mở đầu

Phần mở đầu sẽ khái quát những mục tiêu và đầu ra mong muốn của khóa tập huấn như đã nêu trên. Tiếp theo sẽ là các phần chính với nội dung:

- ◆ **Mối liên hệ giữa các cơ quan** – bài tập giúp xác định nguồn khai thác thông tin và các đối tác của cơ quan quản lý xuất nhập cảnh.
- ◆ **Quy trình thu thập và xử lý thông tin nghiệp vụ** - các bước trong quy trình tổng hợp thông tin nghiệp vụ giúp xác định hướng xử lý và bổ sung những thông tin còn thiếu.

Các nguyên tắc, phương pháp và kỹ năng

Khi học viên đã nắm được tổng quát cấu trúc, mục tiêu và phạm vi của khóa học, phần tiếp theo sẽ tập trung vào hướng dẫn học viên những kiến thức và kỹ năng xử lý và sử dụng thông tin đã thu thập theo tiêu chuẩn quốc tế. Các phần sẽ bao gồm các nội dung như sau:

- ◆ **Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép** – Những dấu hiệu chính của người di cư trái phép/nạn nhân bị buôn bán, tội phạm đưa người trái phép/buôn bán người. Phân biệt giữa buôn bán người và đưa người di cư trái phép.
- ◆ **Quyền của người di cư** – Những quyền cơ bản của người di cư và các cơ chế bảo vệ
- ◆ **Điều tra và Quản lý Vụ việc** – Những nguyên tắc cơ bản trong điều tra vụ việc đưa người di cư trái phép, tạo dựng và sử dụng thông tin nghiệp vụ; xử lý thông tin về các cá nhân và cơ quan/tổ chức; ghi chép và lưu trữ thông tin.
- ◆ **Thu thập thông tin dữ liệu** – Các phương pháp thu thập thông tin, các nguồn tin sẵn có cho cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới sử dụng, các kỹ năng mềm như phỏng vấn, thẩm vấn.
- ◆ **Chia sẻ thông tin và hợp tác xuyên biên giới** – Chia sẻ thông tin gì, với ai, ở đâu, vào thời điểm nào, bằng phương tiện nào.
- ◆ **Các vấn đề pháp lý và Bảo mật thông tin** – Các quy định và cơ chế pháp lý về nguyên tắc bảo mật thông tin tại Việt Nam.

Kết thúc

Khóa tập huấn sẽ kết thúc với phần hỏi đáp và thảo luận về những khúc mắc của học viên trong quá trình tập huấn và đánh giá kết quả thu được đạt được mục tiêu đề ra hay không. Phiếu lượng giá đầu vào đầu ra và đánh giá chung cuối khóa tập huấn sẽ giúp xác định những điểm được và chưa được, cũng như những nội dung cần bổ sung hoặc cần rút ngắn để rút kinh nghiệm cho các khóa tiếp theo thành công và hiệu quả hơn.

Bài tập nhóm về Liên hệ và Chia sẻ Thông tin

Cần chuẩn bị

- File PowerPoint: “Bài tập nhóm”
- Giấy trắng khổ A0 + bút viết bảng

Bài tập nhóm này không chỉ sẽ giúp hâm nóng bầu không khí mà còn giúp các học viên làm quen với nhau trong ngày đầu tiên của khóa tập huấn. Câu hỏi dẫn dắt của bài tập giúp học viên khởi động tư duy về quy trình quản lý thông tin của cơ quan mình, mối quan hệ với đối tác và nguồn cung cấp thông tin.

Kết quả của bài tập này sẽ giúp giảng viên hiểu rõ hơn vị trí và vai trò của các học viên trong cơ chế thu thập và xử lý thông tin của cơ quan họ, nhận thức của học viên về quy trình thông tin, các nguồn cung cấp thông tin, đối tượng tiếp nhận thông tin sau xử lý và mối quan hệ với các đối tác này. Các phần tiếp theo của khóa học sẽ đi sâu hơn vào chi tiết, tuy nhiên nếu như học viên có thể bước đầu phân tích và nhìn nhận được điểm mạnh/yếu của cơ chế hiện hành, họ sẽ tiếp thu các tiêu chuẩn quốc tế về quản lý thông tin dễ dàng hơn. Giảng viên không nên giải thích quá chi tiết ở bước này, chỉ cần giúp học viên nắm được ý tưởng cơ bản về nội dung và mục đích khóa học.

BÀI TẬP NHÓM

Một trong những nhiệm vụ chủ chốt của các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới là thu thập và chia sẻ thông tin để phục vụ công tác điều tra và nghiệp vụ.

Chia lớp học thành 3 nhóm, cho các nhóm bốc thăm 1 trong 3 nhóm chính:

- Người dân
- Các cơ quan chức năng trong nước
- Các cơ quan và tổ chức quốc tế

Các nhóm học viên sẽ thảo luận và trả lời các câu hỏi sau:

- ◆ Nguồn cung cấp thông tin thường là những đối tượng nào?
- ◆ Cá nhân/tổ chức cung cấp thông tin có động cơ hay ý đồ gì khi cung cấp thông tin đó?
- ◆ Quy trình tiếp nhận, xử lý thông tin và giải đáp thắc mắc của mỗi cơ quan như thế nào?
- ◆ Cá nhân/tổ chức cung cấp thông tin sẽ được đối đãi ra sao? Thông tin sau khi tiếp nhận được xử lý như thế nào?
- ◆ Thông thường những cá nhân đến cung cấp thông tin có mong đợi được nhận lại gì không?
- ◆ Những mong đợi nói trên của cá nhân/tổ chức cung cấp thông tin thường được giải quyết và đáp ứng như thế nào?

Bên cạnh đó, học viên cũng cần xem xét làm thế nào để tiếp cận những nhóm đối tượng trên và khuyến khích, thuyết phục họ chia sẻ thông tin.

Phần 1:

BUÔN BÁN NGƯỜI VÀ ĐƯA NGƯỜI DI CƯ TRÁI PHÉP

Phần 1:

Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép

Nội dung hợp phần

1. Định nghĩa Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép; Phân biệt giữa Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép.

Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép khác nhau như thế nào?

Những dấu hiệu cơ bản để nhận biết Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép?

2. Hậu quả của Buôn bán người đối với nạn nhân bị buôn bán. Phương thức, thủ đoạn mà những kẻ buôn bán người và đưa người di cư trái phép sử dụng.

Động cơ của kẻ buôn người là gì? Vì sao nạn nhân bị buôn bán lại bị lừa?

Các vụ Buôn bán người được tổ chức như thế nào? Có thể nhận biết được phương thức và thủ đoạn tại trạm kiểm soát tại cửa khẩu không?

3. Áp dụng những dấu hiệu nhận biết chung vào công tác quản lý, kiểm soát xuất nhập cảnh tại cửa khẩu.

Từ kinh nghiệm bản thân, nêu dấu hiệu nhận biết tội phạm buôn bán người và đưa người di cư trái phép.

Cần chuẩn bị

- File PowerPoint: “Phần 1: Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép”
- Giấy trắng khổ A0 + bút viết bảng

Đưa người Di cư Trái phép

Đưa người Di cư Trái phép (ĐNDCTP) được coi là hình thức phạm tội nhẹ hơn so với Buôn bán người (BBN), chủ yếu bởi đối tượng ĐNDCTP chỉ yêu cầu người di cư trả một khoản phí dịch vụ đã thỏa thuận trước và thường không kèm theo bóc lột. Vì lý do đó, người di cư trái phép là đối tác không bình đẳng trong một giao dịch mang tính thương mại, đem lại lợi nhuận cho đối tượng tổ chức ĐNDCTP.

Từ trước đến nay, ĐNDCTP chưa được quan tâm thích đáng, do mức độ nghiêm trọng không bằng tội phạm BBN. Tuy nhiên, khoảng cách giữa hai loại hình tội phạm này đang ngày càng thu hẹp và những khác biệt không còn rõ ràng như trước. Bằng chứng từ những vụ việc đưa người di cư trái phép trên toàn cầu cho thấy các nhóm người di cư trái phép có nguy cơ bị bóc lột và gặp nguy hiểm rất cao. Người di cư trái phép có thể không nhận ra mình đang bị buôn bán, nhưng ngay cả trong trường hợp không bị buôn bán, họ cũng phải đối mặt với không ít rủi ro trong suốt hành trình, kể cả khi đã đến được đích. Điều này là hiển nhiên bởi sự an nguy của người di cư không phải là mối quan tâm lớn đối với những kẻ tổ chức di cư trái phép.

Người di cư trái phép bao gồm những người bị cưỡng ép phải di cư và những người rời quê hương đi tìm một cuộc sống mới tốt đẹp hơn. Những đối tượng này rất hiếm khi chỉ có một động cơ riêng lẻ. Tại những quốc gia phát triển thường xuyên được lựa chọn là điểm đến, các biện pháp bảo vệ biên giới ngày càng được thắt chặt để ngăn chặn sự xâm nhập của người tị nạn và người di cư trái phép. Điều này tác động rất lớn đến ngành dịch vụ của những kẻ đưa người di cư trái phép. Một số nhóm đối tượng ở miền Bắc nước Pháp thậm chí còn đảm bảo sẽ tổ chức cho khách hàng nhập cảnh trái phép vào Anh không giới hạn số lần cho đến khi thành công với mức giá rất cao.

Định nghĩa Đưa người Di cư Trái phép:

“Việc giao dịch để đạt được trực tiếp hoặc gián tiếp lợi ích về tài chính hoặc lợi ích vật chất khác từ việc một người nhập cảnh trái phép vào một quốc gia thành viên mà người này không phải là công dân của quốc gia đó hoặc thường trú tại quốc gia đó.”

Định nghĩa Người Di cư Trái phép:

“Là người nhập cảnh bất hợp pháp, vi phạm một điều kiện nhập cảnh hoặc hết hạn thị thực, không có quy chế hợp pháp ở lại nước quá cảnh hoặc nước chủ nhà.”
Định nghĩa này bao gồm cả những người nhập cảnh hợp pháp vào một quốc gia quá cảnh hay nước chủ nhà nhưng ở lại quá thời hạn cho phép hoặc làm những việc không được phép.

Những tội phạm liên quan đến Đưa người Di cư Trái phép được quy định trong luật pháp quốc tế

Nghị định thư của Liên hợp quốc về ĐNDCTP yêu cầu Chính phủ các nước hình sự hóa một số hành vi liên quan đến ĐNDCTP để xử lý mọi đối tượng có tham gia vào bất kỳ khía cạnh nào của tội đưa người di cư trái phép hay các tội liên quan. Do đó, Điều 6 trong Nghị định thư về ĐNDCTP yêu cầu hình sự hóa những hành vi sau:

- ◆ Đưa người Di cư Trái phép
- ◆ Làm giả giấy tờ thông hành hoặc nhận dạng; mua, cung cấp hoặc chiếm hữu giấy tờ đó, với mục đích tạo điều kiện cho việc đưa người di cư trái phép
- ◆ Tạo điều kiện để một người không phải là công dân hoặc người thường trú có thể ở lại quốc gia liên quan mà không tuân thủ các yêu cầu cần thiết để ở lại một cách hợp pháp trong quốc gia này
- ◆ Cố gắng thực hiện hành vi đưa người di cư trái phép hoặc hành vi phạm tội liên quan, theo các khái niệm cơ bản trong hệ thống pháp luật của quốc gia đó.
- ◆ Tham gia như một đồng phạm trong hành vi đưa người di cư trái phép hoặc hành vi phạm tội liên quan, theo các khái niệm cơ bản trong hệ thống pháp luật của quốc gia đó
- ◆ Tổ chức hoặc chỉ đạo những người khác thực hiện hành vi đưa người di cư trái phép hoặc hành vi phạm tội liên quan
- ◆ Thực hiện các hành vi “tổ chức, cố gắng thực hiện hoặc tham gia làm đồng phạm” nhằm đạt được mục đích đưa người di cư trái phép, ở đây chỉ những người gián tiếp tiếp tay cho hành vi phạm tội nhưng không phải là chủ mưu hay trực tiếp thực hiện hành vi đó, ví dụ như những người làm công tác chuẩn bị, hậu cần.

Buôn bán người

Buôn bán người là hiện tượng ngày càng lan rộng, gây ảnh hưởng cho không ít quốc gia và người dân trên toàn thế giới. Buôn bán người là một tội ác đáng ghê tởm, bởi nó xâm phạm danh dự và nhân phẩm con người, tước đi quyền tự kiểm soát cuộc sống của những người vô tội, ép họ phải làm việc như nô lệ, và biến con người thành một thứ hàng hóa để mua bán. Sự gia tăng về số lượng các vụ buôn bán người trên toàn thế giới có thể được giải thích phần nào qua hiểu biết ngày càng rộng rãi của người dân về vấn đề buôn bán người, dẫn đến số vụ buôn bán người ghi nhận được ngày một nhiều hơn. Bên cạnh đó, hành vi Buôn bán người nhằm bóc lột sức lao động đem lại lợi nhuận rất lớn nhưng hình thức xử phạt lại chưa tương xứng so với các hình thức tội phạm xuyên biên giới khác, ví dụ như tội buôn lậu ma túy có thể bị kết án tử hình tại một số quốc gia.

Thủ đoạn và phương thức tổ chức của các vụ buôn bán người có thể rất khác nhau, nhưng về bản chất, buôn bán người là một quy trình gồm 3 bước:

a/*Tuyển mộ* – Thông qua lừa đảo hoặc cưỡng ép – Kê buôn người thường đem cơ hội công việc tốt và mức thu nhập cao ra để dụ dỗ, tuy nhiên công việc có thật hay không và điều

khoản, hợp đồng như thế nào thì rất mơ hồ hoặc sai lệch. Nạn nhân có thể bị lừa làm một công việc hoàn toàn khác so với hứa hẹn ban đầu, hoặc bị cưỡng ép lao động.

b/ *Vận chuyển* – Vận chuyển nạn nhân từ địa điểm này sang địa điểm khác, trong lãnh thổ một nước hoặc ra nước ngoài. Kẻ buôn người có thể sử dụng giấy tờ hợp lệ hoặc giấy tờ giả khi xuất nhập cảnh, hoặc xuất nhập cảnh trái phép để tránh lực lượng chức năng.

c/ *Bóc lột* – Trực tiếp bóc lột hoặc bán nạn nhân cho đối tượng khác để thu lợi nhuận tài chính. Mục đích chính của hành vi buôn bán người là để thu lợi, nguồn lợi đó có thể dưới dạng tiền mặt, vật chất hoặc sức lao động của nạn nhân.

Định nghĩa

Năm 2000, cộng đồng quốc tế đã đưa ra định nghĩa cho Buôn bán người trong Nghị định thư về Phòng ngừa, Trấn áp và Trừng trị Buôn bán người, đặc biệt là Phụ nữ và Trẻ em, bổ sung cho Công ước Liên hợp quốc về Phòng chống Tội phạm có Tổ chức Xuyên quốc gia. Nghị định thư này được ký kết vào tháng 12/2000 tại Thành phố Palermo của nước Ý. Điều 3 trong Nghị định thư nêu rõ:

(a) **“Buôn bán người”** là việc tuyển mộ, vận chuyển, chuyển giao, chứa chấp và tiếp nhận người bằng cách đe dọa hoặc sử dụng vũ lực hay các hình thức ép buộc khác, bắt cóc, lừa gạt, man trá, lạm dụng quyền lực hoặc vị thế để bị tổn thương hay bằng việc cho hoặc nhận tiền hay lợi nhuận để đạt được sự đồng ý của một người kiểm soát đối với những người khác vì mục đích bóc lột. Hành vi bóc lột sẽ bao gồm ít nhất việc bóc lột mại dâm người khác hay những hình thức bóc lột tình dục khác, lao động hay dịch vụ cưỡng bức, nô lệ hay các hình thức tương tự nô lệ, khổ sai hoặc việc lấy đi những bộ phận cơ thể.

(b) **“Nhập cảnh trái phép”** có nghĩa là vượt qua biên giới mà không tuân thủ các yêu cầu cần thiết đối với việc nhập cảnh hợp pháp vào quốc gia tiếp nhận. Việc một nạn nhân của buôn bán người đồng thuận với sự bóc lột có chủ ý được nêu ra trong khoản (a) của điều này sẽ không còn giá trị nếu bất kỳ một cách thức nào nêu trong khoản (a) đã được sử dụng.

(c) Việc giao dịch, vận chuyển, chuyển giao, chứa chấp hay tiếp nhận trẻ em nhằm mục đích bóc lột sẽ bị coi là “buôn bán người”, ngay cả khi việc này được thực hiện không cần dùng đến bất kỳ một cách thức nào được nói đến trong khoản a) của điều này;

(d) **“Trẻ em”** nghĩa là bất kỳ người nào dưới 18 tuổi.

Định nghĩa Buôn bán người:

Là việc tuyển mộ, vận chuyển, chuyển giao, chứa chấp và tiếp nhận người bằng cách đe dọa hoặc sử dụng vũ lực hay các hình thức ép buộc khác, bắt cóc, lừa gạt, man trá, lạm dụng quyền lực hoặc vị thế để bị tổn thương hay bằng việc cho hoặc nhận tiền hay lợi nhuận để đạt được sự đồng ý của một người kiểm soát đối với những người khác vì mục đích bóc lột.

Phân biệt giữa Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép

4 khác biệt cơ bản giữa Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép:

1. Sự đồng thuận — Nạn nhân của buôn bán người thường không biết họ đang bị đưa đi đâu và kế hoạch như thế nào, hoặc nếu có biết thì cũng là bị lừa đảo hoặc cưỡng ép bằng vũ lực hoặc đe dọa. Còn đối với Đưa người Di cư Trái phép, người di cư trái phép thường nắm được thông tin về chuyến đi và đồng ý với kế hoạch đó, tuy nhiên họ vẫn phải đối mặt với rất nhiều rủi ro và nguy hiểm, trong đó có cả nguy cơ bị bóc lột tại nước đến.

2. Mục đích — Trong các vụ Buôn bán người, bóc lột có thể xảy ra trong suốt thời gian nạn nhân bị đưa đi, trên đường di chuyển, cũng như sau khi họ đã đặt chân đến điểm cuối hành trình. Trong khi đó, mục đích chính của Đưa người Di cư Trái phép là người sử dụng dịch vụ đặt chân được đến điểm cuối của hành trình và đối tượng tổ chức di cư trái phép nhận được tiền thanh toán cho dịch vụ đã cung cấp.

3. Phạm vi lãnh thổ — Buôn bán người có thể chia thành 2 loại: Buôn bán người trong nước và Buôn bán người ra nước ngoài. Đưa người Di cư Trái phép diễn ra khi và chỉ khi có sự vận chuyển người vượt ra khỏi biên giới lãnh thổ quốc gia này để sang một quốc gia khác.

4. Mối quan hệ giữa các bên — Đối với Buôn bán người, bất kể hình thức đồng thuận nào giữa kẻ buôn người và nạn nhân bị buôn bán cũng không còn giá trị vì sự đồng thuận đó có được từ thủ đoạn lừa gạt, man trá. Trong các vụ Đưa người Di cư Trái phép, thỏa thuận đến từ sự tự nguyện của cả hai phía, giữa kẻ tổ chức di cư trái phép và người sử dụng dịch vụ di cư trái phép.

Dấu hiệu chung nhận biết Đưa người Di cư Trái phép

Hầu hết các dấu hiệu nhận biết Buôn bán người có thể được áp dụng đồng thời cho Đưa người Di cư Trái phép, tuy vậy vẫn có một số khác biệt giữa hai loại hình tội phạm này. Kẻ buôn người luôn hộ tống và theo sát nạn nhân của mình trong suốt hành trình, nhưng các đối tượng tổ chức di cư trái phép thì hiếm khi tham gia vào chuyến đi.

Nhiệm vụ chính của những kẻ tổ chức đưa người di cư trái phép là chuẩn bị giấy tờ và sắp xếp phương tiện để vận chuyển người di cư trái phép, có 2 phương thức chính thường được áp dụng:

1. **Chuẩn bị hộ chiếu giấy tờ giả và sắp xếp phương tiện vận chuyển cho người di cư trái phép** – máy bay, tàu hỏa, xe khách, tàu biển. Trong một số trường hợp, đối tượng đưa người di cư trái phép cũng tham gia hành trình nhưng giữ khoảng cách nhất định; sau khi người di cư nhập cảnh thành công, chúng lấy lại giấy tờ để tái sử dụng.
2. **Ngụy trang để che giấu sự hiện diện của người di cư trên phương tiện vận chuyển**, qua mặt lực lượng kiểm soát xuất nhập cảnh. Phương thức này khá phổ biến và thường được áp dụng cho các phương tiện như xe tải lớn, tàu thủy chở hàng, tàu hỏa chở hàng.

Người di cư trái phép thường đi một mình, tuy nhiên đơn vị chức năng phải điều tra tìm hiểu thật kỹ để nắm được chắc chắn liệu kẻ tổ chức di cư trái phép có trà trộn tham gia hành trình với họ hay không. Trong quá trình điều tra cần:

- ◆ Phỏng vấn người di cư
- ◆ Phỏng vấn người điều khiển phương tiện vận chuyển
- ◆ Kiểm tra người và phương tiện
- ◆ Sử dụng máy quét để dò tìm thiết bị liên lạc hoặc thiết bị dẫn đường
- ◆ Kiểm tra danh sách nhân viên phụ trách phương tiện và danh sách hành khách để đối chiếu với những vụ việc liên quan.

Các dấu hiệu nhận biết Đưa người Di cư Trái phép

Dưới đây là một số dấu hiệu cụ thể để nhận biết người di cư trái phép, tuy nhiên trong số những biểu hiện được nêu có thể có nhiều trùng hợp với nạn nhân bị buôn bán.

Lạc lõng

Khi bị hỏi đến họ có vẻ ngơ ngác, lạc lõng và lúng túng. Họ không biết họ đang ở quốc gia nào và trên đường đi đã qua những đâu. Họ không biết đến nơi sẽ ở đâu, là khách sạn hay nhà người thân, hay thậm chí không biết mình sẽ đến thành phố nào.

Người đến đón

Có vẻ không quen biết người sẽ đến đón họ, khi gặp người đó cũng không có biểu hiện vui mừng niềm nở như gặp người thân, bạn bè. Thường chỉ im lặng đi theo người đón.

Không có số điện thoại của người đón, cũng không có địa chỉ nơi họ cần đến. Người đi một mình có thể có tên và số điện thoại của người đón giấu trên người hoặc lưu trong điện thoại.

Biểu hiện bên ngoài

Những người này thường có cách ăn mặc, kiểu tóc không mấy phù hợp về kiểu dáng, thời tiết, văn hóa thông thường của quốc gia nơi họ đến. Người đi theo nhóm nhỏ thường ăn mặc, trang phục khá giống nhau. Quần áo của người di cư trái phép thường là loại rẻ tiền và cũ sòn, chất lượng không được tốt và bảnh bao như của kẻ tổ chức di cư trái phép (nếu đi cùng).

Cử chỉ hành động

Trông giống người bị lạc, lặng lẽ đi theo một nhóm người. Nét mặt lo lắng, nhìn dáo dác xung quanh, đổ nhiều mồ hôi, run rẩy hoặc giật mình nhất là khi bị hỏi đến.

Người di cư trái phép thường không được sắp xếp cho ăn nghỉ thoải mái trong suốt hành trình nên họ thường có vẻ mệt mỏi, đuối sức, lờ đờ, không nhanh nhẹn.

Tuổi và giới tính

Khác với nạn nhân bị buôn bán hầu hết là nữ giới, người di cư trái phép lại thường là nam giới, còn khá trẻ, trong độ tuổi lao động, được gia đình đầu tư gửi đi nước ngoài tìm cơ hội kiếm tiền. Nam giới trẻ thường có sức lao động tốt hơn, khả năng kiếm được nhiều tiền hơn để gửi về cho gia đình.

Độ tin cậy

Trừ khi được chuẩn bị kỹ càng, người di cư trái phép thường không giải thích được mục đích của chuyến đi một cách mạch lạc và logic, câu chuyện của họ đôi khi khá ngô nghê và khó tin. Họ không trả lời được sẽ ở lại bao lâu và cũng không biết đến địa chỉ nơi họ cần đến bằng phương tiện gì.

Giấy tờ tùy thân

Có thể mang theo giấy tờ tùy thân và hộ chiếu giả mạo hoặc sử dụng hộ chiếu thật nhưng không đúng nhân thân của họ.

Quốc tịch

Nhận quốc tịch một quốc gia nhưng lại không biết gì về quốc gia đó, hoặc không nói được ngôn ngữ của quốc gia đó. Đây có thể là dấu hiệu họ được kẻ tổ chức di cư trái phép “huấn luyện” để trả lời như vậy, công dân của một số quốc gia có khả năng được tỵ nạn cao hơn những quốc gia khác.

Lịch trình chuyển đi

Trong trường hợp di cư trái phép bằng đường bộ hoặc đường hàng không, kẻ tổ chức di cư trái phép có thể đi cùng với người di cư nhưng duy trì khoảng cách để tránh bị phát hiện. Ví dụ, lịch trình chuyển đi của người di cư và kẻ tổ chức di cư trái phép thường trùng khớp, có thể nhận thấy qua kiểm tra vé máy bay, dấu xuất nhập cảnh trên hộ chiếu, ghế ngồi sắp xếp gần nhau.

Đối với trường hợp di cư trái phép bằng đường biển, kẻ đưa người di cư trái phép có thể đi cùng với danh nghĩa thuyền viên, khi tàu bị lực lượng chức năng chặn giữ chúng thường cố gắng trà trộn vào nhóm người di cư.

Hành lý

Cũng giống như nạn nhân bị buôn bán, người di cư trái phép thường đi người không hoặc mang theo rất ít tư trang hành lý, chủ yếu để dễ dàng di chuyển.

Đi theo nhóm

Người di cư trái phép đi theo đoàn, nhưng khi phỏng vấn riêng từng người thì họ gần như không biết gì về những người khác đi cùng, hoặc có biết nhưng mức độ quen biết không tương xứng với mối quan hệ mà họ khai báo.

Nơi ở

Người di cư trái phép thường phải sống chung với rất nhiều người, cả người họ quen biết và người không quen biết. Nơi họ trú ngụ thường tạm bợ và đông đúc, đôi khi là quá tải, sinh hoạt khó khăn.

Công việc

Thường chọn công việc trả lương bằng tiền mặt, không yêu cầu có giấy tờ tùy thân hay giấy phép lao động, ví dụ như: làm nông, xây dựng, công nhân nhà máy, ngành thực phẩm, dịch vụ, giải trí và sản xuất. Người di cư trái phép hiếm khi có hợp đồng lao động hợp pháp, không có năng lực chuyên môn, không được đào tạo nghề, cũng không có chứng chỉ nghề để xin cấp phép lao động, công việc không ổn định.

Dấu hiệu nhận biết đối tượng tổ chức Đưa người Di cư Trái phép

Hộ chiếu giả tờ

Đối tượng tổ chức đưa người di cư trái phép thường có giấy tờ tùy thân và hộ chiếu hợp pháp. Các chuyến đi trong hộ chiếu của đối tượng này đều có dấu xuất nhập cảnh hợp pháp và đáng tin cậy, cho thấy chủ sở hữu là người thường xuyên đi nước ngoài, điểm đến có thể là một nước hoặc nhiều nước khác nhau. Họ thường cầm hộ chiếu, vé máy bay/vé tàu của cả đoàn.

Nắm khá rõ quy trình xuất nhập cảnh, có thể trả lời rành mạch trôi chảy các câu hỏi của cán bộ xuất nhập cảnh và sẵn sàng xuất trình hộ chiếu, thư tuyển dụng hoặc giấy tờ khác khi được yêu cầu. Tuy nhiên, họ có thể chỉ xuất trình loại giấy tờ được yêu cầu để giảm thiểu rủi ro bị phát hiện những giấy tờ giả mạo khác mà họ mang theo.

Biểu hiện bên ngoài

Đối tượng tổ chức di cư trái phép mặc quần áo đắt tiền và chất lượng hơn so với những người khác trong đoàn.

Cử chỉ, hành động

Các đối tượng tổ chức di cư trái phép có kinh nghiệm thường có vẻ ngoài tự tin, lịch sự và tỏ ra sẵn lòng hợp tác. Đối tượng hay cố hỏi han, bắt chuyện với cán bộ đến kiểm tra để lái sang chủ đề khác, đánh lạc hướng câu chuyện nhưng có thể sẽ chuyển thái độ sang gây gổ, nổi khùng, hăm dọa nếu cán bộ tỏ ý nghi ngờ.

Ngôn ngữ

Đối tượng có thể nói được cả ngôn ngữ của nước đến và ngôn ngữ của đoàn người đi cùng.

Kiểm soát cả nhóm

Trừ trường hợp đã “huấn luyện” kỹ càng, đối tượng này sẽ phát ngôn thay mặt cho những người khác trong đoàn. Những người còn lại có thể tỏ ra e dè, để cho đối tượng này dẫn dắt, kiểm soát và ra quyết định thay cho mình.

Độ tuổi

Thường nhiều tuổi hơn cả đoàn, tỏ rõ về chỉ đạo.

Động cơ

Khi được hỏi, những đối tượng này thường chối bay và trả lời chỉ vô tình gặp những người di cư đó hoặc giúp đỡ họ vì lý do nhân đạo.

Tiền

Là người duy nhất trong đoàn sở hữu thẻ tín dụng và tiền mặt. Trên người có thể mang theo lượng tiền mặt khá lớn, thu được từ khách sử dụng dịch vụ.

Phương tiện liên lạc

Là người duy nhất trong đoàn có sử dụng điện thoại.

Phương tiện di chuyển

Có thể đối tượng chính là người điều khiển phương tiện hoặc phụ xe.

Dấu hiệu nhận biết Đưa người Di cư Trái phép có Tổ chức

Như ta đã thấy, Đưa người Di cư Trái phép là một lĩnh vực kiếm tiền hấp dẫn đối với các nhóm tội phạm có tổ chức và có thể được áp dụng để tổ chức các hoạt động trái pháp luật trên quy mô lớn. Cũng như với những hình thức kinh doanh khác, đưa người di cư trái phép có tổ chức đòi hỏi phải đầu tư không nhỏ để đem lại sản phẩm dịch vụ chất lượng. Dưới đây là một số dấu hiệu nhận biết sự đầu tư một cách có tổ chức:

- ◆ Giấy tờ giả được sản xuất công phu, tỉ mỉ
- ◆ Sử dụng nhiều lộ trình khác nhau
- ◆ Thiết kế những gian/ngăn chuyên biệt trong phương tiện vận chuyển để người di cư trái phép ẩn náu. Ví dụ như khoang lớn trong tàu thủy được chia thành từng ô nhỏ vừa vặn cho một người, có trang bị đồ ăn, thức uống và thiết bị thông khí
- ◆ Hành vi rửa tiền và trao đổi tiền diễn ra một cách tinh vi
- ◆ Số lượng lớn người di cư được đưa đi trái phép
- ◆ Đoàn người di cư sử dụng cả giấy tờ thật lẫn giấy tờ giả
- ◆ Đoàn người di cư đến cùng nhau nhưng nguồn gốc từ những nước khác nhau
- ◆ Có danh nghĩa hợp pháp (ví dụ: công ty, đại lý du lịch...) nhưng hoạt động bất hợp pháp
- ◆ Cam đoan với người di cư trong trường hợp lần đầu tiên không thành công thì sẽ sắp xếp những lần khác cho họ vào bằng được nước đến
- ◆ Vận chuyển người di cư trái phép qua nhiều quốc gia khác nhau, qua tay nhiều đối tượng đưa người trái phép, sử dụng nhà tạm và nhiều phương tiện vận chuyển khác nhau
- ◆ Giao cho một bên khác phụ trách việc vận chuyển người di cư
- ◆ Phương thức hoạt động thay đổi liên tục để đối phó với lực lượng chức năng, cho thấy những tổ chức tội phạm này đầu tư rất nhiều công sức cho việc sắp xếp tổ chức và theo dõi sát sao hoạt động của mình

- ◆ Người di cư đến từ quốc gia nào được trang bị với giấy tờ của quốc gia đó
- ◆ Có liên kết với những hình thức tội phạm có tổ chức khác

Những dấu hiệu chung nhận biết Buôn bán người

Dưới đây là một số dấu hiệu mà nạn nhân buôn bán người thường biểu lộ, tuy nhiên vì buôn bán người và đưa người di cư trái phép ngày càng khó phân biệt nên có thể những đối tượng người di cư trái phép cũng có những biểu hiện này. Cần chú ý rằng đây chỉ là những dấu hiệu chung nhất, có thể không đúng cho tất cả các trường hợp nạn nhân bị buôn bán. Nạn nhân của các hình thức buôn bán người khác nhau sẽ có những biểu hiện khác nhau.

Ngay cả những vụ buôn bán người điển hình nhất cũng rất khác nhau tại từng địa điểm. Các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới cần hết sức thận trọng khi sử dụng những dấu hiệu này, đồng thời kết hợp với kỹ năng và thông tin nghiệp vụ để thiết lập hồ sơ buôn bán người chuẩn xác nhất cho địa phương của mình. Các dấu hiệu này có thể sẽ rất bổ ích cho các địa phương chưa có nhiều kinh nghiệm và nghiệp vụ trong xác định và xử lý buôn bán người.

Độ tuổi

Độ tuổi của nạn nhân thường phụ thuộc vào hình thức buôn bán và mục đích bóc lột. Trừ một số trường hợp ngoại lệ, một người càng nhiều tuổi càng ít có khả năng là nạn nhân bị buôn bán, nhất là đối với buôn bán người vì mục đích mại dâm. Kẻ buôn người rất hiếm khi buôn bán người đã nhiều tuổi cho mục đích mại dâm do lượng khách hàng thấp, lợi nhuận sẽ không cao.

Tương tự đối với bóc lột sức lao động, năng suất lao động của người nhiều tuổi không cao, sức khỏe không còn tốt, khó thích nghi với điều kiện làm việc gian khổ. Ngược lại, người già là đối tượng rất phù hợp để buôn bán làm ăn xin.

Trẻ em thường dễ tin tưởng, chịu nghe lời và dễ đối phó, vì vậy có nguy cơ rất cao trở thành nạn nhân của buôn bán người. Bóc lột trẻ em có thể xảy ra dưới nhiều hình thức: mại dâm, lao động trái phép, ăn xin, ăn cắp, giúp việc trong gia đình và lấy nội tạng.

Giới tính

Phần lớn nạn nhân của buôn bán người là nữ. Hiện tượng phụ nữ bị buôn bán để phục vụ ngành công nghiệp tình dục xuất hiện ở hầu như tất cả các quốc gia trên thế giới. Tuy nam giới là nạn nhân bị buôn bán làm mại dâm vẫn tồn tại, nhưng những hiểu biết và nghiên cứu về mảng này còn khá hạn hẹp.

Nạn nhân của buôn bán người cho mục đích lao động cưỡng bức và bóc lột sức lao động bao gồm cả nam lẫn nữ. Tỷ lệ nam nữ của mỗi địa phương là khác nhau, tùy thuộc vào tính chất công việc và đặc thù của địa phương đó.

Nguồn gốc

Nạn nhân bị buôn bán thường đến từ những vùng còn đói nghèo, mức sống thấp, lạc hậu, có sự phân biệt đối xử và thiếu cơ hội việc làm. Một số khác là công dân các nước đang phát triển hoặc đang trong giai đoạn quá độ, cơ hội việc làm rất hạn chế. Buôn bán người cũng hiện diện tại cả những nước phát triển, các nạn nhân bị buôn bán cho nhiều mục đích khác nhau nhưng chủ yếu là mại dâm và bóc lột sức lao động, lao động cưỡng bức. Hầu hết họ đều đến từ những vùng còn đói nghèo, thiếu thốn.

Cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới phải nắm được nạn nhân bị buôn bán thường đến từ những nước nào để có đối sách ứng phó. Việc đánh giá các mối rủi ro và đe dọa liên quan đến buôn bán người cần chỉ định một bộ phận nghiệp vụ phụ trách.

Hộ chiếu giả tờ

Một người sử dụng giấy tờ tùy thân của người khác để xuất nhập cảnh tại cửa khẩu biên giới hoặc trạm kiểm soát xuất nhập cảnh tại sân bay, không có giấy tờ tùy thân và giấy tờ đi lại hoặc sử dụng giấy tờ giả, danh tính giả đều có thể là dấu hiệu của buôn bán người.

Nơi tìm thấy nạn nhân

Trước khi được lực lượng chức năng phát hiện, nếu như tìm thấy nạn nhân ở những địa điểm như nhà thổ, các quán bar/sân nhảy thường có múa thoát y và cung cấp gái gọi, hoặc những nhà xướng tồi tàn, nhà bếp của các quán ăn, hầm mỏ, nông trại đều có thể là dấu hiệu của bóc lột.

Tại nơi xuất phát hoặc quá cảnh, nếu địa điểm cuối cùng tìm thấy nạn nhân là các hàng quán, nhà ga, nơi công cộng mà những kẻ buôn người thường xuất hiện để tuyển mộ, thì nguy cơ họ là nạn nhân của buôn bán người cũng khá cao.

Phương tiện vận chuyển

Đặc điểm phương tiện dùng để vận chuyển nạn nhân bị buôn bán hoặc người di cư trái phép thường có nhiều nét tương đồng, tuy nhiên vẫn có một số khác biệt. Kẻ buôn người thường tìm cách kiểm soát phương tiện từ điểm xuất phát, điểm trung chuyển cho đến điểm đến cuối cùng, vì chúng chỉ có thể kiểm soát từ các nạn nhân khi đã đến điểm cuối. Những đối tượng này luôn luôn phải theo dõi sát sao nạn nhân để họ không thể trốn thoát. Số lượng nạn nhân càng nhiều và càng gần điểm đến thì càng cần nhiều người đi theo để quản lý.

Dấu hiệu bị lạm dụng, ngược đãi

Bất kỳ dấu hiệu tổn thương nào trên thân thể cũng có thể là dấu hiệu người đó bị buôn bán; bởi lẽ nạn nhân bị buôn bán có nguy cơ cao bị cả đối tượng buôn người lẫn khách hàng lạm dụng và ngược đãi. Tuy nhiên rất nhiều trường hợp, nhìn bề ngoài nạn nhân không hề có biểu hiện tổn thương nào. Kẻ buôn người có thể áp dụng những biện pháp khác như hăm dọa, tước đoạt giấy tờ để khống chế nạn nhân.

Các tình huống được giải cứu và chuyển tuyến

Nạn nhân có thể được cơ quan chức năng trực tiếp giải cứu, tổ chức phi chính phủ chuyển tuyến đến cơ quan chức năng sau khi hồi phục sức khỏe, được khách hàng giúp trốn thoát (đối với nạn nhân hoạt động mại dâm), hoặc tự trốn thoát và chủ động tìm đến cơ quan chức năng để được giúp đỡ. Tình huống giải cứu hoặc dẫn đến việc chuyển tuyến là một trong những dấu hiệu then chốt để xác định một vụ việc có phải là buôn bán người hay không.

Các dấu hiệu xác định **Nạn nhân bị mua bán**:

Theo Luật Phòng chống mua bán người của Việt Nam, nạn nhân của mua bán người là những người bị xâm hại bởi hành vi quy định tại các khoản 1, 2 và 3 Điều 3 của Luật này

1. Mua bán người theo quy định tại Điều 119 và Điều 120 của Bộ luật hình sự.
2. Chuyển giao hoặc tiếp nhận người để bóc lột tình dục, cưỡng bức lao động, lấy các bộ phận cơ thể hoặc vì mục đích vô nhân đạo khác.
3. Tuyển mộ, vận chuyển, chứa chấp người để bóc lột tình dục, cưỡng bức lao động, lấy các bộ phận cơ thể hoặc vì mục đích vô nhân đạo khác hoặc để thực hiện hành vi quy định tại khoản 1 và khoản 2 Điều này.

Chú ý

Trên đây chỉ là những dấu hiệu nhận biết, đóng vai trò khởi điểm cho quá trình điều tra, chứ không thể sử dụng làm bằng chứng để khẳng định vụ việc có phải là buôn bán người hay không. Cơ quan điều tra cần kết hợp các dấu hiệu với nhau và đồng thời áp dụng các biện pháp nghiệp vụ để có quyết định chính xác nhất.

Buôn bán người có thể được xác định thông qua:

- ◆ Tin tức giác của nạn nhân hoặc người dân
- ◆ Điều tra nghiệp vụ
- ◆ Điều tra vụ án phục vụ truy tố

BÀI TẬP NHÓM

Chia lớp thành các nhóm và yêu cầu các học viên:

- ◆ So sánh những dấu hiệu nhận biết trên với hiểu biết về đưa người di cư trái phép của mình và kinh nghiệm công tác tại địa phương
- ◆ Xem xét và cân nhắc xem các nhóm dấu hiệu đã nêu có thể áp dụng cho công việc của mình hay không
- ◆ Đưa ra ví dụ từ kinh nghiệm thực tế của mình
- ◆ Thiết lập một báo cáo về tình hình đưa người di cư trái phép tại địa phương

Câu hỏi:

- ◆ Trong số những dấu hiệu nêu trên, dấu hiệu nào có liên quan trực tiếp đến công việc của cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới?
- ◆ Các dấu hiệu trên có thể áp dụng vào công tác thực tế như thế nào?

Phần 2:

THÔNG TIN VÀ THÔNG TIN NGHIỆP VỤ

Phần 2:

Thông tin và Thông tin Nghiệp vụ

Nội dung hợp phần

1. Quy trình thu thập và xử lý thông tin nghiệp vụ

Thông tin và thông tin nghiệp vụ khác nhau thế nào?

Quy trình thu thập và xử lý thông tin nghiệp vụ gồm những bước gì?

2. Tầm quan trọng của thu thập và xử lý thông tin để hỗ trợ hoạt động nghiệp vụ điều tra

Có những phương pháp thu thập thông tin nào?

Thông tin cần được xử lý như thế nào? Vì sao?

Cần chuẩn bị

- File PowerPoint: “Thông tin Thông tin Nghiệp vụ.ppt”
- Giấy A0 và bút viết bảng

Quy trình Thu thập và Xử lý Thông tin Nghiệp vụ

Thông tin và thông tin nghiệp vụ khác nhau như thế nào?

Thông tin là thông tin ban đầu, chưa qua kiểm tra, xác minh nên chưa có tính xác thực, chính xác. Thông tin nghiệp vụ là kết quả thu được sau khi thông tin được đưa vào xử lý, phân tích và đánh giá. Quy trình Thông tin Nghiệp vụ bao gồm thu thập thông tin, xử lý để biến đổi thành thông tin nghiệp vụ và chia sẻ/phổ biến.

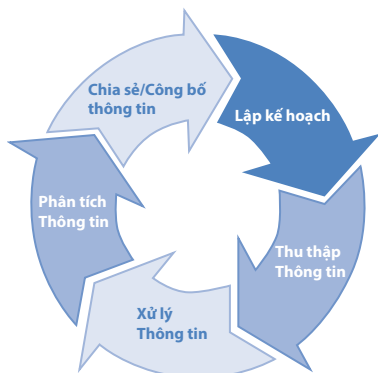
Thế nào là Thông tin Nghiệp vụ?

Thông tin nghiệp vụ là những thông tin thu được từ việc phân tích xử lý những thông tin thô để phục vụ cho công tác nghiệp vụ nhằm duy trì ANTT khu vực cửa khẩu, biên giới.

Vì sao cần đến Thông tin Nghiệp vụ?

Thông tin nghiệp vụ được sử dụng để phục vụ công tác lập kế hoạch tương lai thông qua xác định những mối đe dọa và những xu hướng có thể phát sinh, tạo điều kiện cho việc huy động các nguồn lực nhằm đạt hiệu quả tối ưu. Quy trình xử lý thông tin và những sản phẩm thu được từ quy trình này sẽ được các cơ quan/tổ chức/cá nhân trong các lĩnh vực quản lý nhà nước như công an, thương mại, chính phủ, quân sự và tài chính sử dụng trong công tác lập kế hoạch và đề ra phương hướng chiến lược.

Quy trình Xử lý Thông tin

Là một quy trình khép kín bao gồm 5 bước (hay 5 giai đoạn như hình bên) bao gồm: Lập kế hoạch—Thu thập - Xử lý - Phân tích - Chia sẻ để xử lý thông tin tạo thành vòng lặp liên tục kiểm tra và điều chỉnh thông tin thô để thu được sản phẩm thông tin cô đọng, chính xác và hữu dụng nhất có thể. Quy trình này được chính phủ và các cơ quan tư nhân của rất nhiều quốc gia áp dụng và được đánh giá là một phương pháp thực tiễn có hiệu quả cao.

1. Lập kế hoạch

Bước lập kế hoạch và đề ra phương hướng cho tương lai bao gồm kiểm soát toàn bộ quy trình xử lý thông tin và tập trung xác định những yêu cầu đối với việc thu thập thông tin. Việc đầu tiên của các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới và cán bộ điều tra là xác định họ cần thu được sản phẩm thông tin đầu ra như thế nào. Bước này thường sẽ do cán bộ cấp địa phương tự đưa ra quyết định ban đầu, sau đó đưa lên cấp trung ương để được xét duyệt. Các mục tiêu chính trong bước này gồm có:

- ◆ Ngăn ngừa
- ◆ Chuyển giao
- ◆ Triệt phá
- ◆ Truy tố

Bài tập tình huống: Chiến dịch Rawhide | Lập kế hoạch

Đây là một ví dụ về chiến dịch điều tra do Cơ quan Quản lý Xuất Nhập cảnh của Anh phụ trách. Cuộc điều tra bắt nguồn từ việc một số lượng lớn người di cư trái phép từ Calais, Pháp tìm cách vào nước Anh qua cảng biển Dover, tạo ra mối đe dọa nghiêm trọng đối với an ninh biên giới. Bài tập này sẽ giúp các học viên hiểu rõ hơn vai trò của thu thập thông tin và quy trình thu thập thông tin trong việc lập các phương án ứng phó với tội phạm đưa người di cư trái phép có tổ chức và mang tính nghiêm trọng. Cuộc điều tra được thực hiện tại Anh, tuy nhiên những nguyên tắc chính của cuộc điều tra có thể áp dụng được cho bất kỳ quốc gia nào là mục tiêu của tội phạm buôn bán người và đưa người di cư trái phép.

Đặt chân đến trạm kiểm soát biên giới, những người di cư trái phép không mang theo bất kỳ giấy tờ gì. Khi được các cán bộ xuất nhập cảnh phỏng vấn, họ khai không biết đã xuất phát từ quốc gia nào, không biết ai là người tổ chức chuyến đi, cũng không biết đi bằng tàu thuyền gì. Giải quyết những trường hợp di cư trái phép như thế này tạo gánh nặng không nhỏ đối với ngân sách chính phủ. Nếu xác định được công ty vận tải nào đã tiếp tay cho vụ việc, công ty đó sẽ bị buộc phải chịu khoản chi phí tạm giữ và hồi hương cho những đối tượng người di cư trái phép trên.

Những vụ việc như thế này dẫn tới những khó khăn thách thức cho an ninh biên giới. Việc xác minh danh tính của những người di cư trái phép là vô cùng khó và đôi khi là bất khả thi vì họ thường không có bất kỳ giấy tờ nào trên người. Sau khi vấn đề được xác định, các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới đã cung cấp những thông tin cần thiết để khởi động chiến dịch điều tra vụ việc này, đồng thời tiến hành tổng hợp báo cáo những thông tin nghiệp vụ cần thiết để ứng phó. Đây cũng chính là khởi điểm của giai đoạn lập kế hoạch.

BÀI TẬP NHÓM

Chia các học viên trong lớp thành các nhóm nhỏ. Yêu cầu các nhóm xác định những thông tin mà các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới có thể thu thập và sử dụng để phục vụ giai đoạn đầu tiên của cuộc điều tra.

2. Thu thập thông tin

Khi các cán bộ điều tra đã xác định được họ cần những thông tin gì, bước tiếp theo trong Quy trình Xử lý Thông tin sẽ là thu thập thông tin. Trong bước này, các cán bộ có thể sử dụng nhiều phương pháp khác nhau để thu thập thông tin thô:

- ◆ Từ các đồng nghiệp trong cùng cơ quan, đơn vị cũng như các cơ quan, đơn vị khác trong ngành
- ◆ Từ quần chúng nhân dân (người cung cấp thông tin, người tố giác tội phạm...)
- ◆ Bằng các biện pháp nghiệp vụ (theo dõi điện thoại, email và các phương tiện liên lạc, ảnh chụp hoặc hình ảnh thu được qua camera giám sát công cộng CCTV, qua mạng lưới cơ sở mật...)
- ◆ Các nguồn thông tin mở: các thông tin và dữ liệu có sẵn và công khai

Các cán bộ chỉ nên tập trung thu thập những thông tin có giá trị đối với cuộc điều tra, tránh lan man sang những thông tin không liên quan và không cần thiết.

Bài tập tình huống: Chiến dịch Rawhide | Thu thập thông tin

Các cán bộ điều tra cần thu thập những thông tin gì?

- ◆ Thời gian các tàu vận tải rời cảng và cập cảng trong 6 tháng đổ lại;
- ◆ Danh sách hàng hóa vận chuyển của tất cả tàu thuyền rời cảng và cập cảng;
- ◆ Thời điểm những người di cư trái phép đến cảng;
- ◆ Quốc tịch của những người di cư trái phép;
- ◆ Ghi chép phỏng vấn các đối tượng di cư trái phép;
- ◆ Bản sao của giấy tờ những đối tượng đó mang theo người;
- ◆ Thông tin người bảo trợ cho họ (nếu có);
- ◆ Địa chỉ hoặc thông tin liên lạc;
- ◆ Ghi âm các cuộc điện thoại của người trên tàu thuyền đó.

3. Xử lý

Bước này sẽ chuyển thông tin thô sang dạng phù hợp để tiến hành phân tích. Tất cả thông tin thô sẽ được tập trung lại để đưa vào xử lý, sắp xếp và đánh giá, từ đó kết luận thông tin đó có chính xác, phù hợp và đáng tin cậy hay không. Đơn vị cơ sở có thể tự thực hiện bước xử lý thông tin này nếu như vụ việc xảy ra ở quy mô nhỏ, trong phạm vi một hoặc một vài trạm kiểm soát xuất nhập cảnh gần nhau. Nếu như vụ việc xuất hiện trên phạm vi toàn quốc, việc tổng hợp và phân tích thông tin sẽ do đơn vị ở tuyến trung ương phụ trách.

Mọi thông tin thiếu sót sẽ được thu thập bổ sung để xác định những lỗ hổng thông tin.

Bài tập tình huống: Chiến dịch Rawhide | Xử lý

Các cán bộ quản lý xuất nhập cảnh tiến hành sàng lọc và loại bỏ những thông tin không phù hợp. Những thông tin còn lại được đưa vào sổ lưu giữ và đánh giá mức độ tin cậy. Hàng trăm sổ lưu giữ được mở ra. Những thông tin còn thiếu sót sau đó được thu thập bổ sung.

4. Phân tích

Đây được coi là bước quan trọng bậc nhất trong cả quy trình. Đối với những chiến dịch điều tra quy mô lớn, thông tin sau khi đánh giá sơ bộ thường sẽ được chuyển lại cho một chuyên gia phân tích thông tin nghiệp vụ để kết nối, xâu chuỗi những mẫu thông tin rời rạc với nhau, giải nghĩa, tiếp tục đánh giá và kiểm tra.

Tất cả các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới cần hình thành thói quen thu thập và cung cấp thông tin cho quy trình này. Toàn bộ quá trình thu thập và phát triển thông tin có thể gói gọn trong 6 câu hỏi sau:

- ◆ Sự việc gì đã xảy ra?
- ◆ Sự việc xảy ra ở đâu?
- ◆ Sự việc xảy ra khi nào?
- ◆ Sự việc xảy ra với ai?
- ◆ Sự việc xảy ra vì lý do gì?
- ◆ Sự việc xảy ra như thế nào?

Tất cả các cán bộ cần áp dụng triệt để quy trình xử lý và 6 câu hỏi trên khi đánh giá những vụ việc có thể dẫn đến hoạt động điều tra và/hoặc còn giá trị sử dụng cho công tác nghiệp vụ hoặc xây dựng chính sách trong tương lai. Những câu hỏi đơn giản này sẽ hỗ trợ thu thập những thông tin cần thiết một cách nhanh gọn và theo mẫu chuẩn.

Bài tập tình huống: Chiến dịch Rawhide | Phân tích

Thông qua phân tích chi tiết những thông tin đã thu thập, các cán bộ xác định được:

- ◆ Những chuyến phà/tàu thuyền có nhiều nghi vấn;
- ◆ Số người di cư trái phép cập cảng nhiều nhất vào khoảng thời gian từ 8h tối đến 7h sáng;
- ◆ Các đối tượng ‘tổ chức’ đưa người trái phép thường xuất phát và đến nơi trước vài tiếng đồng hồ;
- ◆ Một vài số đăng kiểm phương tiện xuất hiện nhiều lần trong các bản kê khai vào thời điểm người di cư trái phép cập cảng;
- ◆ Những công ty vận tải có thể có liên quan;
- ◆ Những lái xe có dính líu đến nhiều vụ việc.

5. Chia sẻ/công bố thông tin

Việc chia sẻ thông tin nghiệp vụ phụ thuộc vào những yếu tố sau:

- ◆ Cấp nào yêu cầu thu thập thông tin, trung ương hay địa phương? Thông tin đó có thuộc quyền sở hữu của ai không?
- ◆ Ai/Đơn vị nào cần được biết về thông tin đó? Ở đây cần cân nhắc tính nhạy cảm của thông tin và những hệ quả có thể phát sinh.
- ◆ Nếu thông tin được phát tán rộng rãi thì có thể dẫn tới những hệ lụy gì? Phát tán rộng rãi có thể sẽ làm giảm giá trị sử dụng của thông tin hoặc đánh động tới các đối tượng. Phải cân nhắc rủi ro sẽ bị lọt mất đối tượng trước khi quyết định phát tán thông tin ở phạm vi rộng.
- ◆ Tùy thuộc vào tính chất thông tin và đối tượng tiếp nhận thông tin mà lựa chọn phương thức truyền đạt thông tin phù hợp: báo cáo mật, sổ lưu giữ thông tin, gọi điện thoại...
- ◆ Thời điểm công bố cũng rất quan trọng, thông tin mang tính cấp bách hay thông tin báo cáo định kỳ. Công bố thông tin có thể hoãn lại để chờ kết quả các cuộc điều tra liên quan.
- ◆ Báo cáo thông tin lên cơ quan nghiệp vụ cấp trên hoặc thông báo cho lực lượng phối hợp liên quan

Sau khi thông tin đã được công bố, cần tiến hành đánh giá để xác định xem kết quả cuối cùng có đáp ứng được mục tiêu đặt ra hay không và xác định những lỗ hổng thông tin.

Và Quy trình thu thập và xử lý thông tin lại tiếp tục quay vòng.

Bài tập tình huống: Chiến dịch Rawhide | Chia sẻ/công bố thông tin

Sau khi nhận được tin báo, chỉ huy đã ra lệnh huy động các cán bộ quản lý xuất nhập cảnh kiểm tra những chuyến phà, tàu thuyền có nguy cơ cao. Để có thể tiến hành bước này, các công ty vận tải hàng hải và cảnh sát Pháp cần được thông báo về tình hình và lý do kiểm tra. Trước khi tàu khởi hành từ Calais, cán bộ quản lý xuất nhập cảnh sử dụng kết quả đánh giá nguy cơ do bộ phận xử lý thông tin tổng hợp để nhận diện những nghi phạm phù hợp với miêu tả trong hồ sơ.

Qua kiểm tra, các cán bộ phát hiện nhiều tàu thuyền có chở theo người di cư trái phép. Những người di cư trái phép này sau đó bị buộc lên bờ trước khi tàu rời cảng. Bên cạnh đó, báo cáo thông tin nghiệp vụ chỉ ra rằng đường dây đưa người trái phép sử dụng đối tượng tổ chức có nguồn gốc từ Anh, do đó lệnh báo động được gắn vào hồ sơ của từng tàu để phát tín hiệu ngay khi các nghi phạm rời khỏi cảng biển Anh. Cảnh sát Pháp đã có cuộc làm việc với các lái tàu, và sẽ ngay lập tức bắt giữ nếu họ có bất kỳ biểu hiện nào là đồng phạm. Đã có thời điểm, các nhà tù miền Bắc nước Pháp phải tiếp nhận đến hơn 80 kẻ tổ chức đưa người trái phép.

Bài tập tình huống: Chiến dịch Rawhide | Kết luận

Kết quả của chiến dịch điều tra Rawhide:

- ◆ Hơn 1,000 người có ý định di cư trái phép sang Anh đã bị ngăn chặn
- ◆ Chiến dịch điều tra/hành động có sự phối hợp giữa lực lượng cảnh sát và xuất nhập cảnh đã đưa những đối tượng buôn người/đưa người trái phép ra truy tố trước pháp luật
- ◆ Kết quả phỏng vấn các lái tàu vô tình dính líu đến vụ việc và kết quả thẩm vấn những đối tượng đưa người trái phép quốc tịch Anh do nhân viên Đại sứ quán Anh tại Pháp thực hiện đã cho thấy một số dấu mối để tiến hành điều tra bổ sung.

Phần 3:

QUYỀN CỦA NGƯỜI DI CƯ

Phần 3:

Quyền của Người Di cư

Nội dung hợp phần

1. Xây dựng chính sách và quản lý di cư cân bằng

Những nguyên tắc nào hướng dẫn xây dựng chính sách cân bằng?

2. Những quyền cơ bản của người di cư

Người di cư trái phép có những quyền gì?

Cần chuẩn bị

- File PowerPoint: “Phần 3: Quyền của Người Di cư.ppt”
- Giấy A0 và bút viết bảng

Giới thiệu

Quyền và nghĩa vụ của người di cư là những yếu tố vô cùng quan trọng cấu thành nền móng cho quản lý di cư. Các nhà hoạch định chính sách cần hiểu được bản chất cũng như nguồn gốc của các quyền và nghĩa vụ của người di cư để có thể xây dựng các chính sách về di cư phù hợp nhất với đối tượng này.

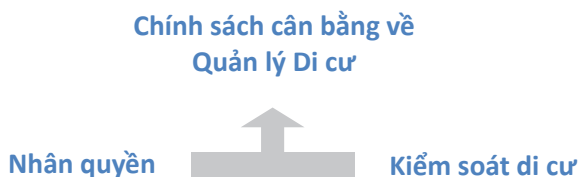
Quyền của người di cư cần hướng tới sự cân bằng giữa chủ quyền của Nhà nước và nghĩa vụ của Nhà nước đối với những người không phải công dân nước mình theo luật quốc tế về nhân

quyền và các bộ luật liên quan khác. Nhà nước có toàn quyền quản lý biên giới lãnh thổ quốc gia mình, xác định trong những hoàn cảnh cụ thể việc tiếp nhận hoặc trả về những người không phải công dân của mình và thực hiện một số biện pháp để bảo toàn an ninh quốc gia. Tuy nhiên, bên cạnh đó người di cư cũng được hưởng những quyền lợi cơ bản và không thể tách rời, được ghi nhận và bảo vệ trong pháp luật quốc gia và các văn bản pháp luật quốc tế như nhân quyền và quyền tự do.

Xây dựng Chính sách Cân bằng

Một thách thức lớn đối với các nhà hoạch định chính sách là tìm ra sự cân bằng giữa khung kiểm soát và cách tiếp cận với quản lý di cư trong đó nhân quyền là yếu tố nền tảng.

Việc xây dựng chính sách cân bằng được thực hiện trên các nguyên tắc chính quyền nhà nước, trách nhiệm nhà nước và các quyền con người cơ bản.

Quyền con người là gì?

Nhân quyền bao gồm những quyền tự nhiên cố hữu của mọi con người, không phân biệt chủng tộc, màu da, giới tính, ngôn ngữ, tôn giáo, quan điểm chính trị hay các quan điểm khác, nguồn gốc quốc gia hay xã hội, thành phần xuất thân hay địa vị xã hội. Như đã nêu trong Tuyên ngôn Quốc tế về Nhân quyền năm 1948, tính bình đẳng và không phân biệt đối xử là những nguyên tắc cơ bản nhất của quyền con người.

Theo định nghĩa, quyền con người có những tính chất cơ bản sau đây:

- **Phổ quát** – tất cả mọi người đều được hưởng những quyền này;
- **Không thể tách rời** – quyền con người không thể bị từ bỏ hay bị tước đoạt;¹
- **Không thể tách rời, phụ thuộc và liên quan đến nhau** – Tất cả các quyền con người đều không thể chia tách và có mối liên hệ chặt chẽ với nhau, việc thực hiện tốt quyền này sẽ là tiền đề để thực hiện quyền kia. Ngược lại, khi có một quyền bị xâm phạm thì sẽ ảnh hưởng đến các quyền khác.

Quyền con người bao gồm các quyền dân sự và chính trị (như quyền được sống và được đối xử bình đẳng trước pháp luật), quyền kinh tế, xã hội và văn hóa (bao gồm quyền được lao động, được học tập), cũng như quyền tự quyết.

Những quyền này được luật nhân quyền quốc tế bảo vệ, trong đó bao gồm một loạt các văn kiện mang tính pháp lý như công ước, thỏa thuận và nghị định thư. Các thỏa thuận này nêu rõ những nghĩa vụ của Nhà nước trong tôn trọng, bảo vệ và bảo đảm thực hiện các quyền con người và quyền tự do cơ bản của mỗi cá nhân.

Bên cạnh đó, quyền con người cũng bao hàm nghĩa vụ và trách nhiệm của từng cá nhân như tự nhận thức các quyền cơ bản của mình và sẵn sàng nỗ lực thúc đẩy và bảo vệ nhân quyền của mình cũng như của người khác.²

1 Ngoại trừ một số trường hợp và tùy thuộc thủ tục theo quy định. Ví dụ, quyền tự do của một người có thể sẽ bị hạn chế nếu người đó là nghi phạm trong một vụ án hoặc đã bị kết án.

2 Theo 'Văn phòng Cao ủy Nhân quyền Liên Hiệp Quốc' (OCHCR), đường dẫn: <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Pages/WhatareHumanRights.aspx>

Quyền của Người Di cư

Người di cư nghiêm nhiên có tất cả những quyền cơ bản của con người, kèm theo đó là một số quyền nhất định khác có liên quan đến di cư, ví dụ như quyền được tự do đi lại, quyền tỵ nạn, quyền được có quốc tịch, quyền được đoàn tụ gia đình. Tuy nhiên trong số những quyền đã được cộng đồng quốc tế xây dựng vẫn chưa có một phần mục riêng rẽ nào về “quyền của người di cư”. Những quyền liên quan đến người di cư được trích ra từ nhiều bộ luật khác nhau, bao gồm luật nhân quyền, luật lao động di cư, luật tỵ nạn, và luật nhân đạo.

Đưa người Di cư Trái phép và Quyền con người

Gần như mọi khía cạnh liên quan đến đưa người di cư trái phép và di cư trái phép nói chung có ảnh hưởng nghiêm trọng đến quyền con người, từ động cơ di cư, những rủi ro trong hành trình di cư cho đến nguy cơ bị đối xử không tốt tại nước đến.

Những người di cư trái phép tự đặt mình vào vị thế đặc biệt dễ bị tổn thương, nguy hiểm đến tính mạng và không được pháp luật nước sở tại bảo vệ do tình trạng di cư không rõ ràng. Tuy vậy, những quyền cơ bản của người di cư vẫn được bảo đảm bằng các công ước và thỏa thuận quốc tế, bất kể họ di cư hợp pháp hay bất hợp pháp.

Truy tố kẻ đưa người trái phép, bảo vệ người di cư

Vào tháng 12/2005, một nhóm 25 người đàn ông quốc tịch Sri Lanka đã gặp một đối tượng tổ chức đưa người di cư trái phép và được người này hứa hẹn sắp xếp cho họ sang Đức. Tuy nhiên đối tượng này không đưa họ đến Đức như đã hứa. Đi được nửa đường, đến khu vực biên giới giữa Nga và bắc Kazakhstan thì hắn bảo họ nước Đức không còn xa nữa và chỉ đường để họ tự đi bộ nốt quãng đường còn lại và tránh các trạm kiểm soát. Hành trình quá khắc nghiệt đã khiến một người trong đoàn chết vì kiệt sức.

Đây chỉ là một trường hợp đã xảy ra trong thực tế cho thấy mặc dù đưa người di cư trái phép là một loại hình tội phạm chống lại luật pháp quốc gia, quá trình đưa người trái phép này diễn ra có thể rất nguy hiểm và vi phạm nghiêm trọng đến quyền con người. Chính vì vậy, bảo vệ quyền của người di cư và đưa những kẻ tổ chức đưa người trái phép ra truy tố trước pháp luật là vô cùng cần thiết.

** Từ 'Nghiên cứu Sơ bộ về Đưa người Di cư Trái phép tại Châu Á', IOM 2006, đường dẫn: http://publications.iom.int/bookstore/free/Baseline_Research_Central%20Asia.pdf*

BÀI TẬP NHÓM

Chia học viên ra thành các nhóm nhỏ hoặc có thể thảo luận toàn lớp. Đề nghị các nhóm xem xét và thảo luận các câu hỏi sau:

1. Ở Việt Nam, người di cư trái phép là nạn nhân của loại tội phạm này có được nhận sự trợ giúp nào không?
2. Những thông tin nào về nạn nhân bạn cần giữ? Làm thế nào để bảo mật các thông tin đó?
3. Bạn có nghĩ là những người di cư tiềm năng hiểu được thực tế xảy ra trong các hành trình di cư trái phép không? Nếu không, tại sao?

Phần 4:

ĐIỀU TRA VÀ QUẢN LÝ VỤ VIỆC

Phần 4:

Điều tra và Quản lý Vụ việc

Nội dung

1. Điều tra và quản lý vụ việc

Các bước tiến hành của một cuộc điều tra

2. Tầm quan trọng của quản lý vụ việc

Vì sao cần ghi chép và theo dõi từng hoạt động?

Vì sao cần ghi rõ ngày tháng và ký xác nhận đối với từng hoạt động được ghi chép?

Báo cáo điều tra là gì và gồm những yếu tố nào?

Cần chuẩn bị

- File PowerPoint: “Phần 4: Điều tra và Quản lý Vụ việc. ppt”
- Giấy A0 và bút viết bảng

Điều tra

Điều tra là quy trình kiểm tra từng thông tin và sự kiện một cách hệ thống, nhằm xác định một hành vi vi phạm pháp luật/tội phạm đã xảy ra hoặc sắp xảy ra.

Một cuộc điều tra chính thức sẽ tuân theo các bước trong Quy trình thu thập - xử lý thông tin nghiệp vụ và thường do đơn vị xử lý thông tin nghiệp vụ hoặc trạm kiểm soát xuất nhập cảnh tại cửa khẩu nơi bắt đầu vụ việc, tùy theo phân công, phân cấp của từng cơ quan. Trong một số cơ quan, quy trình xử lý thông tin nghiệp vụ được lồng ghép vào công tác điều tra, tuy nhiên việc sử dụng kết quả điều tra phục vụ khởi tố cần được tiến hành tách biệt - thuật

ngữ ‘hành lang vô trùng’ nhằm chỉ sự vô cùng cần thiết trong việc bảo vệ các nguồn cung cấp thông tin. Đối với các cuộc điều tra để phục vụ khởi tố, các cán bộ tiếp nhận và xử lý thông tin nghiệp vụ chỉ đóng vai trò cung cấp thông tin hỗ trợ điều tra viên, không được trực tiếp tham gia vào quá trình khởi tố.

Tuy không phụ trách điều tra chính nhưng các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới có thể sẽ phải thực hiện một số hoạt động điều tra chi tiết ở mức độ nhỏ tại trạm kiểm soát cửa khẩu. Bởi vậy, họ cũng cần nắm được quy trình điều tra, các bước thực hiện và từng bước đó phải được kiểm soát như thế nào.

Kiểm tra, đánh giá thông tin ban đầu

Đơn vị thu thập – xử lý thông tin và đơn vị điều tra thường xuyên phải đương đầu với một khối lượng lớn thông tin, mà trong số đó không phải thông tin nào cũng hữu ích để tiến hành điều tra. Bước đánh giá ban đầu sẽ quyết định thông tin nào sẽ được điều tra, được ghi chép/lưu trữ lại hay bị loại bỏ. Việc kiểm tra, đánh giá ban đầu là nội dung cơ bản, quyết định trong quy trình xử lý vụ việc. Thực hiện công việc này một cách đúng đắn, khách quan sẽ giúp cho xử lý vụ việc diễn ra nhanh chóng, chính xác.

Việc kiểm tra tập trung vào thu thập, nắm bắt và phân tích các thông tin về:

- ◆ Nội dung vụ việc (vụ việc gì, thời gian, địa điểm, nguyên nhân xảy ra, người liên quan, hậu quả, tác hại của vụ việc);
- ◆ Tính chất của vụ việc (vụ việc liên quan đến xuất, nhập cảnh, di cư trái phép, hoạt động buôn bán người...) là sự kiện bất thường, vi phạm hành chính hay hình sự;
- ◆ Việc đánh giá bước đầu tập trung vào:
- ◆ Những vấn đề cần giải quyết ngay;
- ◆ Những vấn đề cần phải báo cáo cấp trên xin ý kiến chỉ đạo hoặc thông báo cho các đơn vị liên quan kịp thời;
- ◆ Những nội dung cần tiếp tục kiểm tra, xác minh;
- ◆ Trách nhiệm, thẩm quyền và khả năng xử lý, giải quyết của đơn vị;
- ◆ Đối với vụ việc liên quan đến nhiều lĩnh vực hoặc khả năng diễn biến phức tạp, kéo dài, cần có sự phối hợp, hỗ trợ, hiệp đồng thì thông báo kịp thời, đầy đủ, chính xác cho các đơn vị có liên quan để tổ chức lực lượng tham gia xử lý, giải quyết.

Cơ quan điều tra sẽ cấp phép điều tra nếu yêu cầu điều tra đáp ứng các tiêu chí sau:

- **Phù hợp, thích đáng:** Phù hợp với mục tiêu, nhiệm vụ của cơ quan chức năng, đơn vị xử lý thông tin và đơn vị điều tra.
- **Tương xứng** với năng lực của đơn vị điều tra - tránh trường hợp dùng dao mổ trâu để giết gà.
- **Đúng thời điểm:** Thông tin cập nhật tình hình hiện tại.
- **Hợp pháp:** Tuân thủ pháp luật.

Bài tập: Nhận diện vấn đề | Lập kế hoạch

Một cán bộ kiểm soát Xuất nhập cảnh bắt gặp 4 phụ nữ người Campuchia đến Việt Nam trên 2 chuyến xe khác nhau, mỗi chuyến cách nhau 1 tuần, nhưng cùng tìm đến một địa chỉ tại Hà Nội. Những phụ nữ này đi cùng 2 người đàn ông, 1 người Việt Nam quốc tịch Campuchia và 1 người Campuchia quốc tịch Việt Nam, khai là nhóm bạn thân. Cả 4 phụ nữ Campuchia đều có hoàn cảnh khó khăn, không mang theo tiền mặt và không có vé khứ hồi. Đối với 2 người phụ nữ đến trong chuyến thứ nhất, cán bộ xuất nhập cảnh từ chối cho họ nhập cảnh và cho rằng đây chỉ là một sự kiện đơn lẻ. Tuy nhiên khi 2 người phụ nữ tiếp theo xuất hiện với hoàn cảnh y hệt thì cán bộ này bắt đầu thấy nghi ngờ và đưa họ vào phỏng vấn riêng. Điều tra cho thấy họ mới chỉ gặp 2 người đàn ông trên đường từ Campuchia sang Việt Nam, 2 người đàn ông này đồng ý cho họ đi nhờ xe.

Cán bộ kiểm soát Xuất nhập cảnh đặt ra nghi vấn những phụ nữ này bị buôn bán để làm gái mại dâm.

Vậy cán bộ XNC này nên làm gì tiếp theo?

Cần tiến hành đánh giá ban đầu nhằm xác định có nên thực hiện điều tra tiếp theo về thông tin này hay không.

- **Phù hợp, thích đáng** Ngăn chặn, đấu tranh và truy tố tội phạm buôn bán người là một trong những mục tiêu chính của cơ quan Quản lý Xuất nhập cảnh.
 - Kiểm tra địa chỉ mà các phụ nữ trên tìm đến cho thấy đã từng xuất hiện trong hồ sơ của hơn 10 trường hợp bị từ chối nhập cảnh liên quan đến người Campuchia.
 - Hai người đàn ông trên cũng từng đứng ra bảo lãnh cho các trường hợp bị từ chối nhập cảnh trước đó.
- **Tương xứng** Công an cả nước cho biết thời gian qua đã phát hiện số lượng đáng kể phụ nữ người Campuchia hoạt động mại dâm.
- **Đúng thời điểm** Cả 2 vụ trên đều mới xảy ra gần đây.
- **Hợp pháp** Chưa có vấn đề gì phát sinh ở giai đoạn này.

Đánh giá ban đầu cho thấy cần tiến hành điều tra bổ sung đối với thông tin này. Cán bộ quản lý biên giới cửa khẩu cần xây dựng kế hoạch, đề xuất cấp trên phê duyệt để tiến hành điều tra.

Đặt tên cho cuộc điều tra

- Khi đã được phê duyệt kế hoạch điều tra, cần phân công, bổ nhiệm cán bộ vào tổ điều tra và đặt tên chính thức cho cuộc điều tra. (Ví dụ tại Anh, tên gọi đối với các cuộc điều tra được cấp trung ương chỉ định để tiện theo dõi tất cả các cuộc điều tra đang diễn ra trên phạm vi toàn quốc).

Hồ sơ điều tra sẽ được mở, trong đó bao gồm tên cuộc điều tra, nội dung tóm tắt, tên Thủ trưởng Cơ quan điều tra, các điều tra viên và ngày tháng thực hiện từng hoạt động tra soát. Các cán bộ cũng có thể sử dụng bảng trắng để trình bày và sắp xếp thông tin chi tiết của từng cuộc điều tra, giúp tổ điều tra dễ nhớ và dễ hình dung mối liên quan giữa các yếu tố.

Cuộc điều tra có tên gọi chính thức sẽ giúp các nguồn cung cấp thông tin trong và ngoài nước dễ dàng hỗ trợ và chia sẻ với tổ điều tra những thông tin liên quan, những sự vụ tương tự. Các cán bộ trong tổ điều tra cũng nhờ đó mà hiểu sâu hơn về hình thức tội phạm này.

Lập kế hoạch điều tra

Tổ điều tra - bao gồm Thủ trưởng Cơ quan điều tra và các điều tra viên — cần thảo luận để lên kế hoạch và xác định hướng điều tra. Kế hoạch này cần bao gồm những bước sau:

- Xác định các đầu mối điều tra: thông qua những thông tin và tài liệu thu thập được
- Xác định mục đích, yêu cầu của hoạt động điều tra cần đạt được;
- Xác định nội dung các hoạt động điều tra cần tiến hành và các phương án tiến hành
- Xác định thời gian, địa điểm tiến hành hoạt động điều tra
- Xác định lực lượng, thành phần tham gia. Phân công công việc trong tổ điều tra.
- Đề ra lịch đánh giá định kỳ để theo dõi tiến độ điều tra và đảm bảo cuộc điều tra đi đúng hướng, vẫn thỏa mãn các tiêu chí như Phù hợp, Tương xứng, Đúng thời điểm và Hợp pháp.
- Chế độ thông tin, báo cáo, thống nhất về phương thức chia sẻ thông tin – xây dựng kế hoạch chia sẻ thông tin nếu vụ việc mang tính nhạy cảm và chỉ nên chia sẻ ở mức rất hạn chế. Tuy nhiên, một số vụ việc sẽ yêu cầu thu thập thông tin từ nhiều nguồn khác nhau, vì vậy, tổ điều tra sẽ phải thống nhất có thể tiết lộ những thông tin gì và được chia sẻ như thế nào.

Bài tập: Khởi động điều tra | Thu thập thông tin

Những thông tin nào cần điều tra kỹ?

- **Địa chỉ tại Hà Nội mà các phụ nữ trên tìm đến** Chủ nhà là ai? Nghề nghiệp là gì? Địa chỉ này có từng xuất hiện trong hồ sơ cảnh sát hay hồ sơ lưu trữ của các cơ quan khác hay không?

- **Phương tiện di chuyển** Nếu là xe thuê, cần kiểm tra hợp đồng thuê xe: người cho thuê, người đứng tên thuê, thuê bao lâu, địa chỉ/thông tin liên lạc, phương thức thanh toán. Nếu là xe chính chủ: thông tin chủ xe, sở hữu bao lâu...
- **Kiểm tra người trên xe** Trên xe có những ai? Trên đường đi có đổi xe hay chuyển bến ở đâu không?
- **2 người đàn ông đi cùng** Lịch sử xuất nhập cảnh; nghề nghiệp; gia đình; tài sản sở hữu có nhà cửa hay xe cộ gì không; có hồ sơ tội phạm không?
- **2 người phụ nữ bị đưa đi trái phép/bị buôn bán** Giữa 2 người có mối liên hệ gì không?
- **Truy cứu kỹ vụ việc xảy ra như thế nào** Hai bên gặp nhau khi nào, ở đâu?

Có những điểm nào cần xác minh làm rõ?

Trong khi thu thập thông tin để giải đáp cho những đầu mối trên, tổ điều tra cần thông báo cho các cán bộ quản lý biên giới trên cả nước, yêu cầu họ phải đặc biệt chú ý đến những trường hợp tương tự như nhóm phụ nữ người Campuchia nói trên.

Hồ sơ vụ việc

Hồ sơ vụ việc là tài liệu vô cùng quan trọng, bởi nó ghi lại từng diễn biến của cuộc điều tra cũng như những vấn đề nảy sinh trong quá trình điều tra. Hồ sơ này có thể được sử dụng làm bằng chứng nếu như kết quả điều tra đủ cơ sở để đưa ra truy tố hình sự. Bởi vậy, hồ sơ vụ việc cần được sử dụng và lưu giữ thật cẩn thận. Từng mục trong hồ sơ phải được ghi rõ ngày giờ và có chữ ký xác nhận rõ ràng.

Chỉ lập một hồ sơ duy nhất cho mỗi cuộc điều tra cấp trung ương hoặc cấp địa phương tùy theo quy mô điều tra. Tổ điều tra có thể sử dụng sổ nhật ký để ghi chép hoạt động đơn lẻ liên quan đến vụ việc, nhưng sau đó tất cả thông tin này đều phải được chuyển vào hồ sơ chính.

Nên mở đầu hồ sơ bằng những thông tin và kết quả đánh giá sơ bộ trước khi được phê duyệt kế hoạch tiến hành điều tra chính thức. Đính kèm theo đó là lệnh điều tra hay bất kỳ yêu cầu đặc biệt nào khác liên quan tới cuộc điều tra. Ví dụ, yêu cầu của Thủ trưởng Cơ quan điều tra về việc mọi thông tin trao đổi với bên ngoài cần được cán bộ đủ quyền hạn phê duyệt trước do tính chất nhạy cảm của cuộc điều tra.

Tiếp theo đó là những ghi chép về các cuộc họp của tổ điều tra để xác định đầu mối, phân công công việc, thống nhất lịch đánh giá định kỳ và phương thức chia sẻ thông tin.

Phần còn lại của hồ sơ vụ việc sẽ ghi chép chi tiết từng hoạt động điều tra – ghi âm cuộc gọi, yêu cầu thông tin, thông tin được tiếp nhận, các cuộc gặp mặt, quyết định/chỉ đạo của Thủ trưởng, họp đánh giá...

Hồ sơ cũng cần ghi lại những công việc còn tồn đọng cần giải quyết để tổ điều tra tiếp tục theo dõi.

Thu thập và xử lý thông tin

Cùng với mỗi cuộc điều tra là khối lượng không nhỏ giấy tờ và thông tin cần được xử lý. Những thiếu hụt thông tin cần được thu thập bổ sung. Mỗi thông tin nhận được đều phải qua đánh giá, kiểm tra và ghi chép vào sổ lưu giữ thông tin, trên bìa sổ cần ghi rõ tên Hồ sơ điều tra.

Sổ lưu giữ thông tin tiếp nhận và bản gốc của các giấy tờ kèm theo cần được lưu trữ trong kho riêng, không nên xếp chung với hồ sơ vụ việc để tránh nhầm lẫn. Trong hồ sơ vụ án chỉ nên giữ bản sao của các giấy tờ trên. Ngoại lệ duy nhất được phép lưu sổ thông tin và bản gốc giấy tờ cùng với hồ sơ vụ việc là trong trường hợp vụ án mang tính nhạy cảm và có yêu cầu đặc biệt từ Thủ trưởng Cơ quan điều tra. Mã số riêng của cuốn sổ đó phải được ghi chú lại trong kho lưu trữ sổ thông tin.

Bài tập: Thu thập và Xử lý thông tin

Nguồn cung cấp thông tin và phương pháp thu thập thông tin:

- Điện thoại – ghi chép chi tiết thông tin được cung cấp, nếu người cung cấp thông tin muốn ẩn danh vẫn cần ghi chú lại người đó là nam hay nữ, nói giọng vùng nào... Những ghi chép này sau đó sẽ được dùng làm tài liệu gốc.
- Tin báo viết tay – cần đảm bảo chữ viết dễ đọc, đánh máy lại nếu cần thiết.
- Hồ sơ của chính phủ – từ viết tắt, thuật ngữ, biệt ngữ cần được chú thích rõ ràng.
- Thông tin từ nước ngoài – phải được biên dịch lại. Bản gốc và bản dịch sẽ được lưu làm tài liệu gốc.
- Các Đại sứ quán và các nguồn tin khác tại các quốc gia nghi vấn nằm trong lộ trình di chuyển của đường dây đưa người di cư trái phép/buôn bán người.
- Nội dung thẩm vấn nghi phạm đưa người di cư trái phép/buôn bán người
- Nội dung phỏng vấn các phụ nữ nghi ngờ di cư trái phép/bị buôn bán

- Thông tin nguồn mở - ví dụ như thông tin miêu tả chung về một quốc gia. Những thông tin dạng này không cần cho vào trong sổ lưu giữ thông tin, nhưng vẫn nên lưu vào hồ sơ vụ án kèm theo nguồn gốc thông tin.

Bên cạnh đó còn có một số thông tin nhạy cảm đòi hỏi phải được tiếp nhận và xử lý đặc biệt cẩn thận, ví dụ như thông tin về các cán bộ cảnh sát đặc tình hoặc tay trong của cảnh sát tham gia vào các tổ chức tội phạm để do thám.

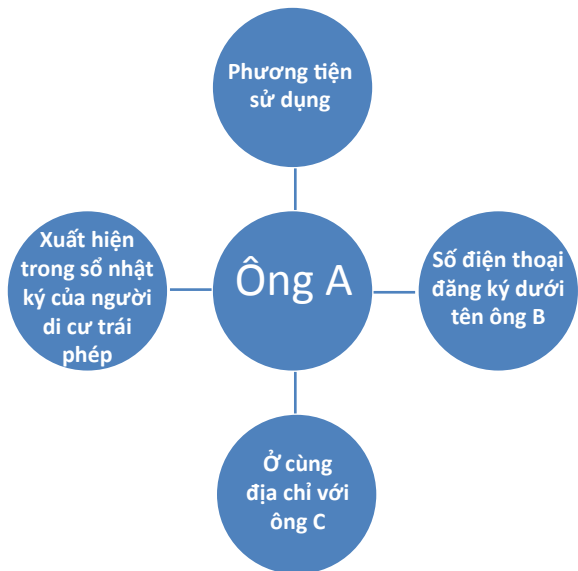
Phân tích

Trong trường hợp không có sự giúp đỡ của chuyên gia phân tích thông tin nghiệp vụ thì việc phân tích thông tin phải diễn ra cùng thời điểm thu nhận thông tin.

Đến đây các học viên cần nhớ lại một số kiến thức đã nêu trong hợp phần về quy trình tiếp nhận và xử lý thông tin nghiệp vụ:

- ◆ Sự việc xảy ra là gì
- ◆ Sự việc xảy ra **với ai**
- ◆ Sự việc xảy ra **ở đâu**
- ◆ Sự việc xảy ra **vào lúc nào**
- ◆ Sự việc xảy ra **vi lý do gì**
- ◆ Sự việc xảy ra **như thế nào**

Cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu biên giới có thể sử dụng nhiều công cụ hỗ trợ khác nhau trong quá trình phân tích thông tin, nhưng chỉ một sơ đồ đơn giản như hình bên cũng rất hữu ích, giúp tìm ra những mối liên hệ giữa các yếu tố và nhờ đó phân tích thông tin dễ dàng hơn.

Đánh giá

Trong suốt quá trình điều tra, các buổi họp đánh giá cần được tổ chức định kỳ với sự tham gia của Thủ trưởng Cơ quan điều tra và các điều tra viên, nhằm đảm bảo cuộc điều tra được tiến hành cẩn thận và đúng quy trình. Thời gian, nội dung và kết quả họp đánh giá phải được ghi chép và lưu vào hồ sơ.

Ngoài ra, Cơ quan điều tra cần lập ra tổ Chỉ huy với thành viên là các thủ trưởng cấp cao của các cấp phù hợp để tiến hành giám sát định kỳ hàng tháng. Kết quả giám sát sẽ cho tổ Chỉ huy cái nhìn tổng quan về các hoạt động điều tra đang diễn ra, nhờ đó có thể sắp xếp phân bổ các nguồn lực sao cho phù hợp.

Tổ điều tra phải gửi cho Chỉ huy/Thủ trưởng cơ quan điều tra một báo cáo tổng hợp trong đó nêu rõ nội dung, tiến độ, các công việc còn tồn đọng của cuộc điều tra và đề xuất hỗ trợ (nếu có).

Chỉ huy có trách nhiệm đảm bảo cuộc điều tra đáp ứng đủ các tiêu chí phù hợp, tương xứng, đúng thời điểm và hợp pháp. Từ kết quả thanh tra, Chỉ huy sẽ ra quyết định tiếp tục điều tra, kết thúc điều tra hay đưa vụ việc ra khỏi tố.

Kết thúc điều tra - Báo cáo kết luận vụ việc

Trong trường hợp Chỉ huy/Thủ trưởng cơ quan điều tra quyết định kết thúc cuộc điều tra, tổ điều tra phải nộp một báo cáo điều tra, trong đó nêu rõ các nội dung:

- ◆ Tóm tắt báo cáo
- ◆ Nguyên nhân tiến hành điều tra
- ◆ Nội dung, diễn biến cụ thể của vụ việc
- ◆ Luật pháp được áp dụng như thế nào trong quá trình điều tra
- ◆ Phân tích vụ việc
- ◆ Kết quả công tác điều tra, xác minh kết luận vụ việc
- ◆ Đề xuất xử lý

Tổ trưởng tổ điều tra chịu trách nhiệm hoàn thành báo cáo điều tra, sau đó nộp lại cho Chỉ huy. Một bản sao của báo cáo sẽ được lưu vào hồ sơ vụ việc.

Đưa vụ việc ra khỏi tố

Trong trường hợp cuộc điều tra đã có những kết quả nhất định và có thể đưa ra khỏi tố, tổ trưởng tổ điều tra cần sao chép lại tất cả sổ sách lưu giữ thông tin và giấy tờ gốc để giữ lại một bộ. Giấy tờ gốc sau đó sẽ được chuyển cùng với hồ sơ vụ án và báo cáo điều tra cho cơ quan có thẩm quyền. Những giấy tờ này phải được đánh số và ghi chú lại cẩn thận trong kho lưu trữ.

Bài tập: Đánh giá và Kết thúc Vụ án

Từ một nghi vấn đối với 4 trường hợp phụ nữ Campuchia nhập cảnh được cán bộ kiểm soát XNC phát hiện và báo cáo, sự việc đã phát triển thành một vụ án mang tính quốc tế:

- Cần **sự phối hợp của nhiều ngành và cơ quan khác nhau**, bao gồm: Cơ quan Quản lý Xuất Nhập cảnh, Cảnh sát Hình sự, Sở Lao động, Hải quan và các tổ chức Bảo trợ Xã hội.
- **Tính quốc tế**: Nhóm phụ nữ bị đưa ra khỏi biên giới quốc gia này sang một quốc gia khác: từ Campuchia sang Việt Nam
- **Loại hình tội phạm**: Buôn bán người; Đưa người Di cư Trái phép; Làm giả tiền

=> Cần có một chiến lược thống nhất giữa các cơ quan và quốc gia liên quan.

Sử dụng Thông tin trong Điều tra

Mục đích

- Hỗ trợ Cán bộ điều tra cấp cao qua Hoạt động/Vụ việc X
- Xây dựng hệ thống quản lý thông tin và ra quyết định

Mục tiêu

- Xác định những đối tượng có các phương tiện, động cơ và/hoặc cơ hội
- Xác định (những) đối tượng phù hợp với hồ sơ của cuộc điều tra
- Cung cấp hồ sơ đầy đủ những đối tượng phù hợp với tiêu chí này
- Xác định những kẻ tình nghi
- Cung cấp thông tin tình báo xung quanh tội phạm hoặc những kẻ tình nghi
- Báo cáo lại cho cán bộ điều tra cấp cao về những điểm nêu trên
- Xác định các thông số
- Đưa ra những chỉ dẫn thường xuyên (được ghi chép lại)
- Lập hồ sơ chính sách và sổ hành động
- Thiết lập hệ thống quản lý thông tin, Biên bản ghi nhớ, nghị định thư trao đổi thông tin
- Bổ nhiệm một cán bộ quản lý thông tin

- Thăm dò những hoạt động ngầm
- Thiết lập một căn cứ hoạt động an toàn
- Phân công các cán bộ nghiệp vụ/trình sát đã được đào tạo tham gia vụ việc
- Chuẩn bị một chiến lược rút lui

Các hướng điều tra

- Nạn nhân, đối tác, người thân
- Địa điểm
- Phương thức hoạt động
- Những di chuyển
- Điện thoại, tài chính
- Danh tính ở địa phương
- Căn cứ bí mật
- Các địa chỉ
- Các con đường
- Máy đọc biển số tự động (ANPR)
- Các điểm kiểm soát biên giới

Điều tra vụ việc đưa người di cư trái phép bằng đường biển

Chiến dịch Y được thực hiện tại một quốc gia còn phải đối mặt với nhiều khó khăn về nguồn lực. Cán bộ tại nước quá cảnh (1) tiếp nhận thông tin một số kẻ đưa người trái phép đang có ý định đưa người di cư từ nước nguồn (2) sang nước đến (3) bằng một con thuyền đánh cá nhỏ giữa thời tiết mưa bão. Chuyển đi tiềm ẩn rất nhiều nguy hiểm. Các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu biên giới cần có hành động kịp thời để ngăn cản người di cư lên đường và bắt giữ những kẻ tổ chức di cư trái phép nếu có thể.

Mục đích của Chiến dịch Y là ngăn cản người di cư lên đường và chặn bắt những kẻ tổ chức di cư trái phép.

An toàn: Các cán bộ chiến sỹ có mặt tại điểm khởi hành với đầy đủ thiết bị cấp cứu và nhu yếu phẩm. Vì không có nhân viên y tế đi cùng nên các chiến sỹ tham gia phải được huấn luyện sơ bộ về hỗ trợ nạn nhân. Trước khi lên đường, họ thông báo cho tổ chức phi chính phủ gần nhất về vụ việc và nhờ tổ chức này giúp đỡ trong việc hỗ trợ nạn nhân nếu cần thiết.

Nhận diện tội phạm: Áp dụng các dấu hiệu nhận biết và kỹ năng nghiệp vụ, các cán bộ chiến sỹ nhận diện và bắt giữ những kẻ đưa người di cư trái phép, tách chúng ra khỏi nhóm người di cư.

Phỏng vấn sàng lọc: Sau khi cung cấp nhu yếu phẩm và những hỗ trợ y tế cần thiết cho nhóm người di cư, cán bộ tiến hành phỏng vấn tuy nhiên vấp phải một khó khăn lớn là khác biệt ngôn ngữ. Trong nhóm có một người khả dĩ giao tiếp được, nhưng chỉ ở mức độ rất hạn chế. Cán bộ không thể nhờ người này phiên dịch cho nhóm còn lại vì như vậy sẽ ảnh hưởng đến tính xác thực cũng như giá trị bằng chứng và kết quả điều tra cuối cùng. Thay vào đó họ phải viện đến sự hỗ trợ của một phiên dịch viên và liên lạc với người này qua điện đàm radio.

Phỏng vấn: Nhóm người di cư tỏ ra khá ngần ngại khi trả lời câu hỏi của cán bộ quản lý kiểm soát cửa khẩu biên giới. Tuy nhiên từ những thông tin thu được, cảnh sát có thể kết luận họ đã lênh đênh trên biển trong suốt 5 ngày từ nước nguồn (2) đến bờ biển nước quá cảnh (1). Số tiền từng người phải trả cho chuyến đi vào khoảng vài trăm đô la Mỹ. Một vài người có dấu hiệu bị đánh đập.

Bắt giữ: Sau khi được nhận diện và khám xét, những đối tượng đưa người trái phép ngay lập tức bị bắt giữ.

Bằng chứng: Quá trình khám xét chiếc thuyền được ghi lại bằng camera cầm tay. Mọi đồ vật tìm thấy trên thuyền đều bị tịch thu, cho vào túi bảo quản có dính kèm thông tin bên ngoài. Tất cả những người có mặt trên thuyền đều bị khám xét, vật dụng trên người bị tịch thu. Hầu hết những người trên thuyền mang theo rất ít tư trang, không có giấy tờ tùy thân hay giấy tờ đi lại. Cán bộ tìm thấy mẫu giấy có ghi số điện thoại trên người của hai người, và điện thoại di động trên người của một người khác. Những cuộc gọi và tin nhắn gần nhất được kiểm tra kỹ. Qua phỏng vấn, cán bộ hỏi được tên và số điện thoại liên lạc của từng người di cư trái phép và lấy lời khai của đối tượng có thể nói được chút ít ngoại ngữ.

Truyền thông: Do các cơ quan chức năng của nước quá cảnh vẫn đang trong quá trình làm việc với nước nguồn (2) và nước đến (3) để xác định lộ trình và thủ đoạn của những kẻ đưa người trái phép, lực lượng chức năng quyết định không công bố thông tin cho truyền thông để tránh làm ảnh hưởng đến cuộc điều tra đang diễn ra.

Đánh giá: Qua đánh giá, cơ quan chức năng kết luận họ đã tiến hành đầy đủ những thủ tục hỗ trợ cần thiết và cuộc điều tra diễn ra khá suôn sẻ. Kết quả đánh giá nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tập huấn cho các cán bộ chiến sỹ về kỹ năng cấp cứu ban đầu.

Phần 5:

THU THẬP THÔNG TIN TẠI CỬA KHẨU

Phần 5:

Thu thập Thông tin tại Cửa khẩu

Nội dung hợp phần

1. Các nguyên tắc và mục tiêu đằng sau công tác thu thập thông tin tại biên giới , cửa khẩu

Thực hiện phỏng vấn nâng cao như thế nào?

Thông tin thu thập được có thể được sử dụng như thế nào?

2. Các hướng điều tra chung trong các lĩnh vực khác nhau của tội phạm xuyên biên giới

Tuân thủ hướng điều tra logic như thế nào để xác định được những thông tin có giá trị tình báo?

Bạn sẽ xây dựng các cuộc điều tra kết hợp với những tư liệu thu được từ việc tra xét như thế nào?

3. Phương thức thu thập, xử lý và lưu trữ những thông tin thu được từ hoạt động đi lại qua biên giới

Việc tra xét tìm tư liệu có thể cung cấp những loại thông tin nào?

Các dữ liệu phỏng vấn cần được đảm bảo an toàn và xử lý như thế nào để cung cấp được giá trị tình báo và điều tra cao nhất

Sổ ghi chép được dùng để để ghi lại thông tin như thế nào?

Cần chuẩn bị

- File PowerPoint: “Phần 5: Thu thập Thông tin tại Cửa khẩu Biên giới.ppt”
- Tài liệu để phát: “Danh sách kiểm tra.doc”, “Tiêu chí nhận biết Di cư trái phép đường hàng không, đường bộ và đường biển.doc”, “Hồ sơ mẫu.doc”

Thu thập Dữ liệu tại Đồn biên phòng: Hướng dẫn dành cho Cán bộ Kiểm soát cửa khẩu, biên giới

Giới thiệu

Tin tình báo là những thông tin được xử lý thông qua nghiên cứu và khai thác nhằm tạo ra một thành phẩm có thể được sử dụng để tăng cường kiểm soát cửa khẩu biên giới hoặc dẫn đến một cuộc điều tra nhằm triệt phá và bẻ gãy các mạng lưới tội phạm xuất nhập cảnh có tổ chức.

Cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thu thập thông tin mà các cán bộ điều tra yêu cầu cho việc xây dựng những gói thông tin nghiệp vụ và điều tra cho việc tác nghiệp. Việc thu thập thông tin phải được coi là một hoạt động cốt lõi đối với tất cả các nhân viên và là một bộ phận không thể tách rời của các trách nhiệm hàng ngày của họ. Cần có sẵn các quy trình để thúc đẩy việc truyền tin trong phạm vi tổ chức bằng những cách thức đơn giản nhất có được. Các đơn vị nghiệp vụ và điều tra cần xem xét và đánh giá toàn bộ tư liệu nhận được, nhưng không cần thiết phải xử lý được những thông tin đó trừ khi có thể xác minh được giá trị nghiệp vụ trong đó. Để có thể tận dụng tối đa các nguồn lực hạn chế, họ cần thông tin càng chi tiết càng tốt để quyết định quá trình nghiên cứu và khai thác sẽ đem lại những lợi ích gì.

Những nguồn lực còn hạn chế nghĩa là các đơn vị nghiệp vụ và điều tra không thể cử các cán bộ đến làm việc thường trực tại các cửa khẩu biên giới (BCPs), bởi vậy họ yêu cầu cán bộ biên phòng cung cấp những tư liệu và lý lẽ để họ có thể khởi động quá trình điều tra. Điều này cũng quan trọng đối với các cán bộ điều tra cơ sở cũng như cấp quốc gia. Họ cần các tư liệu phải được kiểm tra và phân loại, vì vậy nếu bạn chỉ hơi nghi ngờ về một người và/hoặc một sự việc thì hãy:

- Hỏi về mọi điều liên quan đến hoạt động đó
- Nói cho cán bộ điều tra biết bạn đã hỏi những gì
- Cho họ biết bạn đã hỏi ai câu hỏi nào
- Nói với họ tại sao bạn nghi ngờ
- Nói với họ về ấn tượng của bạn

Để làm được điều này, hãy vượt qua những gì cần thiết để thực hiện việc từ chối cho nhập cảnh và vượt qua những gì là hiển nhiên. Hãy nghĩ về những vấn đề xung quanh sự việc tại điểm kiểm soát – ví dụ, nếu nghi ngờ là hoạt động buôn người, các cán bộ điều tra cần phải hiểu rõ về các tình huống hơn là các cán bộ biên phòng để đơn giản ngăn chặn (những) hành khách đó nhập cảnh vào hay xuất cảnh ra khỏi một nước – hãy ghi nhớ rằng còn có những thông tin được các cán bộ kiểm soát vận chuyển thu thập nhằm thông báo việc ngăn chặn trong tương lai. Một sự việc xảy ra tại điểm kiểm soát chỉ là một phần của toàn bộ quá trình di cư bất hợp pháp, vì vậy càng phát hiện được nhiều chi tiết về tình huống bạn càng có nhiều cơ hội xác định các mối liên kết với những sự việc hay hoạt động khác và xác định những hoạt động tội phạm đằng sau đó.

Các thông tin cần thu thập

Bạn có thể xác định các thông tin đầu mối của một vụ giả mạo hoặc ngăn chặn một vụ việc đưa người di cư trái phép qua việc bắt đầu bằng những câu hỏi dưới đây:

- Động cơ nào thúc đẩy người di cư trái phép?
- Tuyến đường đi của họ?
- Mục đích của họ là gì?
- Ai đã giúp đỡ họ?
- Họ đã được giúp như thế nào?
- Tại sao họ cần giúp đỡ?
- Họ đã tìm kiếm sự giúp đỡ bằng cách nào?
- Họ biết gì về những người đã giúp đỡ họ?
- Nếu đã trả tiền – ai trả? trả cho ai và trả như thế nào?
- Bạn có thể tìm thấy tài liệu bằng chứng nào?
- Họ biết ai ở trong nước?
- Các địa điểm đến sau khi nhập cảnh là ở đâu?

Nếu có liên quan đến hoạt động đưa người trái phép và buôn người :

- Động cơ của họ là gì – tiền, vì người khác, các nghĩa vụ gia đình vv...?
- Họ đã được tuyển mộ như thế nào, khi nào, tại sao?
- Ai là người đồng bọn của họ?
- Hãy cung cấp tên, địa chỉ, số điện thoại
- Họ sẽ làm gì sau khi nhập cảnh?
- Có ai khác đi cùng họ không?
- Họ đã từng làm điều này trước đây chưa – nếu có thì khi nào và như thế nào?

Tất cả các thông tin mà bạn thu thập được sẽ giúp cho các cán bộ điều tra thực hiện công việc của mình một cách đúng đắn và họ sẽ gửi lại thông tin và hồ sơ để giúp bạn thực hiện công việc của mình một cách hiệu quả hơn. Bạn cần cung cấp số điện thoại liên lạc để họ gọi xin trợ giúp hoặc thông báo cho họ biết các sự việc khẩn cấp. Nên ghi lại các cuộc phỏng vấn, càng chi tiết càng tốt, theo mẫu hỏi/trả lời.

NHỮNG ĐỐI TƯỢNG ĐƯỢC CÁC CÁN BỘ ĐIỀU TRA QUAN TÂM

Xác định tính chất vụ việc

- Tạo điều kiện, trợ giúp nhập cảnh trái phép sang một nước, trong nước và rời khỏi một nước
- Đưa người di cư trái phép

- Buôn người/bóc lột/ép buộc vì mục đích lao động hay vô nhân đạo
- Trẻ em và vị thành niên
- Các mạng lưới/đại lý trong và ngoài nước
- Tuyển đường/mua vé/địa chỉ chỗ ở và địa điểm – đặc biệt nhấn mạnh vào chi tiết ngay trước khi đến Cửa khẩu

Nhập cảnh bất hợp pháp bí mật

- Bằng bất kỳ phương thức nào – xe tải, xe chở khách, xe hơi, tàu thuyền, máy bay
- Chi tiết cần thiết – ngày, giờ, số đăng ký, lái xe/hành khách (dữ liệu lý lịch đầy đủ), phương thức xâm nhập, hành trình, những điểm dừng chân (địa chỉ đầy đủ, lý do dừng chân), các cơ sở lưu trú.

Những trường hợp giả mạo

- Tính chất và phương thức giả mạo
- Giấy tờ được nhận như thế nào và ở đâu
- Thông tin chi tiết của người cung cấp
- Ý định của người mang giấy tờ

Lạm dụng các quy định xuất nhập cảnh

- Hệ thống thị thực
- Sinh viên/Trường đại học
- Hệ thống cấp phép lao động
- Lợi dụng XNC vì mục đích du lịch để trốn ở lại nước đến

Lao động bất hợp pháp trong nước

- Bằng chứng và cáo buộc
- Chi tiết: tên và địa chỉ của cơ sở kinh doanh hoặc công ty, tên chủ lao động, số điện thoại, số giờ làm việc, trả công

Các hình thức tội phạm khác

Khi phát hiện thấy bằng chứng của một tội phạm không liên quan tới xuất nhập cảnh, các đơn vị điều tra có thể hợp tác với các cơ quan hành pháp liên quan và chuyển giao cho những cơ quan này theo hình thức đã được phân tích để họ tiếp tục điều tra:

- Tội phạm liên quan đến trộm cắp xe cộ
- Tội phạm tài chính (rửa tiền)
- Gian lận thuế, trốn thuế
- Khủng bố/an ninh quốc gia
- Hoặc kiểm tra phát hiện mang theo nhiều tiền mặt để tài trợ cho các tổ chức phản động chống phá nhà nước hoặc gây rối ANTT.

Kiểm tra người, hành lý và phương tiện

Việc kiểm tra người, hành lý, đồ vật và phương tiện đi lại có thể là một nguồn thông tin giá trị cho các công tác nghiệp vụ và có thể được thực hiện một cách đương nhiên khi bạn nghi ngờ rằng hành vi phạm tội vừa được thực hiện. Khi bạn phát hiện:

Các tài liệu

- Làm bản sao chép chất lượng tốt, rõ ràng – hoặc quét hoặc sao chụp – ở bất cứ khi nào có thể
- Ghi lại tài liệu nào thuộc về ai - Nếu không truy được nguồn gốc, có thể không sử dụng được
- Hộ chiếu và thẻ căn cước; sao chụp lại dấu, thị thực, thông tin hành trình
- Xác định những giả mạo trên bản sao – Giả mạo những gì và như thế nào?
- Thẻ ngân hàng, thẻ tín dụng, sao kê ngân hàng, giao dịch chuyển tiền, danh thiếp
- Bất kỳ sổ địa chỉ hoặc thông tin nào về địa chỉ, ở trong nước hay nước ngoài
- Biên nhận tiền, những hóa đơn khác
- Thông tin trên vé – hành trình, tuyến đường, những khách sạn đã ở dọc đường
- Bằng chứng việc làm, hợp đồng lao động
- Các địa chỉ thư điện tử

Điện thoại/Điện thoại di động

Cần hiểu rằng luật về quyền riêng tư có thể hạn chế quyền hạn của bạn trong việc kiểm tra điện thoại. Ban đầu, hãy đề nghị người đó cho bạn kiểm tra điện thoại. Nếu người đó không sẵn sàng hợp tác, hãy hỏi tại sao và cân nhắc (có thể xin ý kiến cấp trên hoặc tư vấn đồng nghiệp) xem sẽ tiếp tục như thế nào.

- Số điện thoại và các thông tin trong điện thoại
- Các tin nhắn nếu liên quan
- Những số điện thoại đã gọi và cuộc gọi đã nhận, đặc biệt ngay trước khi hay trong khi thu giữ - những cuộc điện thoại này có thể từ các đại lý, bạn buôn người hoặc những người đi cùng chuyến.
- Xác định cuộc gọi nào được thực hiện từ số máy nào (kiểm tra các cuộc gọi đi, gọi đến, các tin nhắn đã bị xóa thông qua các phương tiện kỹ thuật)

Phương tiện đi lại

- Các giấy tờ đăng ký hoặc bất kỳ cái gì liên quan đến quyền sở hữu phương tiện
- Bảng kê khai hàng hóa, các hóa đơn, vận đơn hàng hóa
- Hãng sản xuất /tên xe/màu/số đăng ký
- Kiểm tra tất cả các bộ phận của phương tiện để làm rõ nghi vấn (đối tượng có thể lẫn trốn trên phương tiện)

TÓM TẮT

Danh sách nêu trên khá đầy đủ nhưng chưa phải là tất cả. Bạn hãy tự quyết định và cập nhật mọi tình hình cho các đơn vị tình báo. Máy tính không được đề cập cụ thể và sẽ không thường xuyên thu hút việc kiểm tra trừ khi có bằng chứng khá rõ ràng để nghi ngờ rằng tội phạm có thể đã được thực hiện. Do máy tính, cũng giống như điện thoại di động, được bảo vệ bằng mật khẩu, phải yêu cầu người chủ cung cấp quyền truy cập. Nếu họ từ chối, có thể hỏi tại sao và tùy thuộc các quy định pháp luật, thu giữ lại máy để giám định pháp lý. Nếu bạn còn băn khoăn về việc làm thế nào để tiếp tục thực hiện các bước của công tác thu thập thông tin, hãy liên hệ với các cán bộ điều tra và họ sẽ hướng dẫn bạn xử lý được tình huống.

Mặc dù các cán bộ tình báo và điều tra cần gửi phản hồi về những gì đang diễn ra với thông tin mà bạn cung cấp, vẫn phải mất một thời gian dài để khai thác những thông tin đó và những gì thông tin đem lại có thể đặc biệt nhạy cảm vì thế hãy đừng nản chí nếu bạn chưa nhận được phản hồi nào từ họ, đặc biệt trong khoảng thời gian ngắn.

Nghiên cứu Trường hợp | MH 370

Chuyến bay số hiệu 370 của hãng hàng không Malaysia Airlines được thông báo đã mất tích vào ngày **8/3/2014** khi đang trên đường bay từ Kuala Lumpur, Malaysia sang Bắc Kinh, Trung Quốc.

Trong danh sách hành khách trên chuyến bay có tên 02 người đàn ông, 01 quốc tịch Áo và 01 quốc tịch Ý, điều đáng nói là hộ chiếu của người đàn ông quốc tịch Áo đã thất lạc từ năm 2012 và người quốc tịch Ý cũng đã mất hộ chiếu từ năm 2013.

Interpol tuyên bố đã liệt cả hai hộ chiếu này vào cơ sở dữ liệu hộ chiếu bị thất lạc và mất cắp, tuy nhiên tại thời điểm chuyến bay MH 370 cất cánh, hộ chiếu của hai người này không hề được đưa ra đối chiếu với cơ sở dữ liệu của Interpol.

Thủ tướng Malaysia, Ngài Ahmad Zahid Hamidi, đã chỉ trích chính các cán bộ xuất nhập cảnh của nước mình vì đã để lọt 02 đối tượng sử dụng hộ chiếu giả mạo Báo cáo cho thấy ở thời điểm đó, một người Iran đã gọi điện đặt vé máy bay giá rẻ đi Châu Âu tại Bangkok, Thái Lan và **thanh toán bằng tiền mặt**.

Hai hành khách sử dụng hộ chiếu thất lạc trên sau đó được xác định là quốc tịch Iran, một người 19 tuổi và một người 29 tuổi. Họ đến Malaysia ngày 28/2 bằng hộ chiếu Iran hợp lệ. Người đứng đầu Interpol cho rằng Interpol “không thể kết luận đây là một vụ tấn công khủng bố”.

Có tới hàng nghìn hộ chiếu bị thất lạc hoặc mất cắp bị đem ra bán tại chợ đen. Một con số không nhỏ những hộ chiếu này đã bị sử dụng để tổ chức đưa người di cư trái phép trên toàn thế giới.

Vậy, các nhà chức trách và hành pháp có thể làm gì để ngăn chặn việc hộ chiếu thất lạc/mất cắp bị sử dụng để xuất nhập cảnh trái phép?

BÀI TẬP NHÓM

Đề nghị các học viên đọc về nghiên cứu trường hợp trên và trả lời một số câu hỏi sau:

1. Những vụ việc tương tự có thể xảy ra tại Việt Nam không?
2. Việt Nam có thể, quy định hay thủ tục kiểm tra như thế nào để ngăn chặn những sự việc như vậy?
3. Có ý kiến cho rằng, xuất nhập cảnh bằng hộ chiếu giả tại cửa khẩu đường bộ thì dễ dàng hơn so với tại cửa khẩu sân bay quốc tế. Điều này có đúng với thực tế không? Vì sao?
4. Liệu thực trạng nguy cơ khủng bố ngày càng gia tăng như hiện nay có đồng nghĩa với mức rủi ro cao hơn do tội phạm sử dụng hộ chiếu giấy tờ thất lạc và mất cắp không? Vì sao?

Hai ngày và 800 USD để có hộ chiếu giả

<http://vnexpress.net/tin-tuc/the-gioi/hai-ngay-va-800-usd-de-co-ho-chieu-gia-2962277.html>

Một người chuyên làm giả giấy tờ ở Trung Quốc cho hay chỉ cần hai ngày và 800 USD là bất kỳ ai cũng có thể sở hữu một hộ chiếu để nhập cảnh vào Liên minh châu Âu.

Cảnh sát quốc tế Interpol cho hay có 39 triệu hộ chiếu bị mất hoặc đánh cắp trong dữ liệu của tổ chức, nhưng chỉ có một vài nước tích cực đối chiếu với danh sách này. Ít nhất hai hành khách trên chuyến máy bay mất tích MH370 của Malaysia Airlines sử dụng các hộ chiếu đánh cắp được mua tại Thái Lan, một trong những trung tâm làm giấy tờ giả mạo của thế giới.

Còn tại Trung Quốc, chỉ mất hai ngày để làm lại một hộ chiếu ăn cắp với một danh tính mới và các cơ sở làm giả giấy tờ cũng rất dễ tìm.

“Nguyên tắc của chúng tôi là đặt khách hàng lên hàng đầu”, một trung tâm dịch vụ hộ chiếu mang tên Hongyu, ở phía nam Trung Quốc, khoe. “Tất cả máy in của chúng tôi đều được nhập khẩu và có giá ít nhất 100.000 nhân dân tệ (hơn 16.000 USD). Đừng tin những nơi khác. Không có gì là miễn phí hết, nhất là trong chợ đen”.

Khi được hỏi, một người đàn ông tại cơ sở trên tên là Liu cho hay, chỉ với hơn 800 USD là ông ta có thể cung cấp một hộ chiếu vào Liên minh châu Âu. “Tôi thường dùng hộ chiếu bị mất hoặc ăn cắp để làm giả”, ông này cho biết. “Bình thường thì không sao, nhưng tôi không đảm bảo an toàn tuyệt đối khi anh cố gắng qua mắt hải quan đâu”.

Để có hộ chiếu giả, ông Liu yêu cầu đặt cọc ban đầu khoảng 200 USD cùng ảnh, tên, ngày sinh và ngày cấp hộ chiếu. “Mất hai ngày để làm hộ chiếu, sau đó tôi sẽ gửi cho anh một video. Nếu anh thấy hài lòng thì có thể trả nốt số tiền còn lại bằng cách chuyển khoản ngân hàng và chúng tôi sẽ chuyển phát nhanh nó cho anh”, ông nói.

Một cơ sở khác có tên “Công ty Hộ chiếu và Thị thực giả” cho biết tại đây cung cấp dịch vụ làm hộ chiếu giả hoàn toàn hoặc giấy tờ thật đã qua chỉnh sửa.

“Nếu anh cung cấp cho chúng tôi toàn bộ thông tin để sao lại một hộ chiếu thì giá rẻ thôi”, một người tên Li nói. “Nhưng nếu chúng tôi phải dùng thông tin cá nhân thực sự của một người khác thì giá cả sẽ đắt hơn nhiều nhưng cũng an toàn hơn”.

“Một hộ chiếu Mỹ kèm thị thực châu Âu có giá 25.000 tệ (4.000 USD). Tất nhiên, chúng tôi không thể đảm bảo rằng anh sẽ không bị bắt”, người này nói thêm.

Theo Frontex, cơ quan biên giới châu Âu, ngày càng có nhiều người dùng hộ chiếu giả để vào khu vực này. Trong báo cáo quý gần nhất, Frontex cho biết số lượng giấy tờ giả bị phát hiện tăng 61%, với gần 170 trường hợp bị bắt mỗi tháng.

Hai người có tên trong danh sách hành khách của hãng hàng không Malaysia Airlines Christian Kozel, người Áo, và Luigi Maraldi, người Italy, đều bị mất hộ chiếu ở tỉnh Phuket, Thái Lan. Ông Maraldi để lại hộ chiếu khi thuê một chiếc xe máy và sau đó được thông báo là cửa hàng đã trả nó cho một người Italy khác.

Hai người dùng hộ chiếu bị đánh cắp để lên chuyến bay MH370 đã mua vé máy bay ở hãng du lịch Grand Horizon và Six Stars tại Pattaya, Thái Lan. Cảnh sát được cho là đã tịch thu các tài liệu từ cả hai hãng này để điều tra.

Một nhà ngoại giao châu Âu ở Kuala Lumpur cho hay trên Reuters rằng thủ đô Malaysia là một trung tâm của người nhập cư bất hợp pháp tại châu Á, trong đó có nhiều người sử dụng giấy tờ giả và những con đường phức tạp thông qua Bắc Kinh hoặc Tây Phi để đến châu Âu.

Tuy nhiên, ông cho rằng không nên vội vàng kết luận việc hai người dùng hộ chiếu bị đánh cắp trên máy bay Malaysia có liên quan đến sự mất tích của nó.

Nội dung kiểm tra

Kiểm tra giấy tờ	Mục đích	Kết quả
Kiểm tra hành lý	Kiểm tra các loại giấy tờ có thể giúp nghiên cứu sâu hơn – như: căn cước, giấy phép lái xe, vé tàu xe, các giấy biên nhận, các hóa đơn, thư từ, các địa chỉ trong và ngoài nước, các số điện thoại, các sao kê ngân hàng/thẻ tín dụng, các thẻ tín dụng, các hóa đơn điện thoại, các giao dịch chuyển tiền, bằng chứng việc làm vv...	
Kiểm tra phương tiện đi lại	Kiểm tra các loại giấy tờ có thể giúp nghiên cứu sâu hơn – ngoài các giấy tờ trên, kiểm tra thêm đăng ký xe, các hóa đơn thuế, các giấy tờ thuê xe, các bảng kê hàng hóa, vật phạm; kiểm tra các bộ phận trên phương tiện.	
Chi tiết hồ sơ	Mục đích	Kết quả
Ghi chép lại toàn bộ chi tiết của phương tiện đi lại	Xác định quyền sở hữu – nhãn hiệu, kiểu dáng, số đăng ký, màu xe và tên chủ xe, thời gian sở hữu, mua ở đâu/của ai nếu mới mua gần đây. Nếu là phương tiện thuê thì kiểm tra hợp đồng thuê với công ty nào, thuê ở đâu và trong bao lâu, lịch trình đã đi trong thời gian gần đây.	
Sao chép rõ nét tất cả các giấy tờ và ghi chú nơi những giấy tờ đó được phát hiện/do ai giữ	Ghi lại nguồn gốc sau khi kiểm tra. Các giấy tờ rõ ràng và có thể truy nguyên sẽ giúp việc điều tra được thực hiện dễ dàng.	
Yêu cầu hành khách giải thích từng loại giấy tờ và tại sao lại mang theo giấy tờ đó.	Giúp xác minh tầm quan trọng của giấy tờ và giải thích cho việc điều tra kỹ hơn.	
Ghi lại những hình thức đi lại khác thường, những chuyến thăm những nước được biết là nơi hỗ trợ khủng bố và những khu vực sản xuất ma túy mà không đưa ra những giải thích thỏa đáng. Những chuyến đi lại không liên quan đến nghề nghiệp và/hoặc thu nhập kết hợp với những sự nghi ngờ về tần suất đi lại qua kiểm tra dấu XNC.	Cung cấp căn cứ để điều tra kỹ hơn và có thể chứng minh cho hoạt động theo dõi giám sát đối tượng trong tương lai.	
Ghi lại và báo cáo về bất kỳ số tiền đáng kể nào được mang ra hay vào nước mà không có lý do thích đáng.	Làm cơ sở cho việc tiến hành điều tra sâu hơn thông qua hệ thống tài chính. Có thể thu giữ tiền.	

KIỂM TRA ĐIỆN THOẠI DI ĐỘNG	MỤC ĐÍCH	KẾT QUẢ
Xin phép (nếu được yêu cầu) được kiểm tra điện thoại. Ghi lại tất cả các dữ liệu, bao gồm nội dung tin nhắn và nội dung ghi đến từ số máy nào.	Xác minh những cuộc gọi đi và đến liên quan và trong quá trình sự vụ có thể giúp phát hiện nếu còn có ai khác liên quan đến sự vụ đang nghi ngờ. Nội dung tin nhắn có thể chỉ ra việc hoạt động đó được chuẩn bị và tổ chức như thế nào, cũng như những chi tiết khác của vụ án. Bất kỳ số điện thoại liên lạc nào cũng có thể kết nối với những tình tiết trước.	
Ghi lại số của bất kỳ máy điện thoại di động hoặc thẻ SIM nào mà hành khách đang giữ.	Trợ giúp việc xác định chủ thuê bao/sử dụng và xác định những người được họ liên lạc.	
Yêu cầu người nắm giữ bất kỳ số điện thoại nào giải thích số đó liên quan đến việc gì và những tin nhắn trong đó có nghĩa gì – ví dụ những số đó có liên quan đến những người đã giúp đỡ những sự việc có thể là phạm tội không.	Giúp xác minh tầm quan trọng của bất kỳ số điện thoại hoặc tin nhắn nào và làm cơ sở cho việc điều tra. Điều này có thể giúp hiểu sâu hơn các phương pháp hoạt động của bọn đưa người trái phép.	
PHÒNG VẤN	MỤC ĐÍCH	KẾT QUẢ
Nếu nghi ngờ là trợ giúp/buôn người, hỏi xem tất cả những thành viên của nhóm liên quan tới nhau như thế nào.	Kiểm tra mức độ hiểu biết về nhau trong cùng một nhóm người cùng xuất nhập cảnh.	
Hỏi những thành viên của nhóm đã gặp nhau như thế nào/bao giờ/ở đâu và sẵn sàng đối phó với bất kỳ câu trả lời không khớp nào.	Xác định mức độ dàn xếp trước của hoạt động đưa người di cư trái phép/buôn người.	
Hỏi hành khách (và thành viên khác của nhóm) định đi đâu và lấy toàn bộ số điện thoại/địa chỉ liên lạc trong nước cùng với tên/ngày sinh/quốc tịch/ngành nghề/tình trạng nhập cư của bất kỳ người bảo lãnh nào trong nước.	Trợ giúp nghiên cứu các mạng lưới đưa người trái phép/buôn người và cho phép việc điều tra tập trung vào đầu mối hoạt động trong nước.	
Hỏi họ đã lưu trú ở đâu trong hành trình, đã gặp ai và ở đâu.	Trợ giúp việc nghiên cứu các hình thức đi lại, điểm hẹn, các cơ sở hoạt động ở những nước khác mà có thể chuyển giao cho các cơ quan chức năng của các nước đó xử lý.	
Hành khách đã từng ở nước đó chưa? Nếu có, lấy thông tin chi tiết về việc làm hoặc mục đích của chuyến đi. Kiểm tra xem có bất kỳ giấy biên nhận, hóa đơn, tài khoản ngân hàng ở nước đó không.	Cung cấp lịch sử xuất nhập cảnh trước đây và kiểm tra kỹ lý do tại sao họ phạm tội khi trở về.	
Các địa chỉ trong nước – ai sống ở đó, tài sản được sở hữu hay thuê, ai trả hóa đơn điện nước?	Trợ giúp việc điều tra các hoạt động trong nước.	

CÁC TIÊU CHÍ LỰA CHỌN GIÚP XÁC ĐỊNH VỤ VIỆC ĐƯA NGƯỜI TRÁI PHÉP QUA ĐƯỜNG HÀNG KHÔNG

Những điểm cần cân nhắc	Các tiêu chí lựa chọn
-------------------------	-----------------------

1. CÁC TIÊU CHÍ TRƯỚC KHI LỰA CHỌN

<p>Thông tin đặt vé</p> <p>CAO NHẤT</p> <p>THẤP NHẤT</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Có tiền án tiền sự 2. Vé trả trước bằng tiền mặt 3. Thời gian đặt vé/đi lại (phút chót) 4. Thông tin hành khách cố tình bỏ qua khi đặt vé (ví dụ địa chỉ) 5. Đặt vé bằng thẻ tín dụng của người khác 6. Có sự liên kết với tội phạm hoặc những tổ chức tình nghi 7. Hồ sơ trùng khớp với các báo cáo tình báo 8. Các xu hướng đi lại gần đây dựa trên cơ sở các kết quả thành công 9. Các thay đổi về đặt vé, tên hành khách, chuyến bay 10. Không xuất hiện trong những chuyến bay trước đó 11. Nơi đặt vé (đại lý du lịch bị nghi ngờ) 12. Độ dài của chuyến đi/độ tin cậy về khả năng kinh tế 13. Tần suất đi lại (độ tin cậy về khả năng kinh tế và lý do đi lại) 14. Đặt vé số lượng lớn
<p>Công ty</p> <p>CAO NHẤT</p> <p>THẤP NHẤT</p>	<ol style="list-style-type: none"> 15. Độ tin cậy (từng có tai tiếng trên truyền thông, có hoạt động bất hợp pháp) 16. Phá sản 17. Không có tên tuổi gì 18. Mới thành lập
<p>Nước xuất phát/nước đến</p>	<ol style="list-style-type: none"> 19. Xây dựng hồ sơ nước nguồn và nước đến dựa trên xu hướng hiện tại từ các kết quả gần nhất
<p>Tuyến đường</p> <p>CAO NHẤT</p> <p>THẤP NHẤT</p>	<ol style="list-style-type: none"> 20. Phù hợp với xu hướng hiện tại từ kết quả gần nhất 21. Lạm dụng cơ chế cho phép đi lại tự do, ít kiểm soát 22. Nơi đi/đến có mức rủi ro cao 23. Nơi đi/đến khác thường

2. CÁC TIÊU CHÍ LỰA CHỌN THÔNG QUA HÌNH THỨC

<p>Hành lý CAO NHẤT</p> <p>THẤP NHẤT</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khác thường/Dễ gây chú ý 2. Các báo động xu hướng hiện hành 3. Hàng hóa gây khó chịu rõ ràng – mùi (băng phiến, keo dán), ba lô, thức ăn, vật cồng kềnh (dụng cụ thể thao) 4. Hành lý không theo mùa (đi mùa hè mang quần áo mùa đông) 5. Hành lý không phù hợp với chuyến đi (hình thức, tính chất, thời hạn chuyến đi) 6. Thẻ hành lý không khớp với chặng hiện tại/những nơi đến có rủi ro cao 7. Hành lý không phù hợp với khả năng kinh tế 8. Quá trọng lượng 9. Bằng chứng mua chuộc có thể nhận biết
<p>Hành động/hành vi CAO NHẤT</p> <p>THẤP NHẤT</p>	<ol style="list-style-type: none"> 10. Tránh né, do dự trước các Trạm kiểm soát 11. Đến sân bay vào giờ cao điểm 12. Đi bám sát người phía trước/đi nhanh qua các Trạm kiểm soát/đối lán hay hàng 13. Đánh lạc hướng các cán bộ chuyên trách (đặt câu hỏi gây mất tập trung) 14. Có hành vi lúng túng, sợ hãi khi bị kiểm tra 15. Chia các hành khách đến vào các thời điểm khác nhau 16. Đến Trạm kiểm soát muộn 17. Đến cổng nhà ga muộn 18. Check-in vào phút cuối 19. Qua cửa an ninh muộn
<p>Hành khách CAO NHẤT</p> <p>THẤP NHẤT</p>	<ol style="list-style-type: none"> 20. Có tiền án tiền sự 21. Các dấu hiệu hành vi – tự nguyện/không tự nguyện 22. Hành lý không phù hợp với người 23. Người không phù hợp với nhóm đi cùng 24. Vẻ bề ngoài - quần áo mới – theo xu thế hiện hành 25. Đi một mình

CÁC TIÊU CHÍ LỰA CHỌN GIÚP XÁC ĐỊNH ĐƯA NGƯỜI TRÁI PHÉP BẰNG ĐƯỜNG BỘ & ĐƯỜNG BIỂN

Những điểm cần cân nhắc	Các tiêu chí lựa chọn
1. CÁC TIÊU CHÍ TRƯỚC KHI LỰA CHỌN	
Thông tin đặt vé CAO NHẤT THẤP NHẤT	1. Vé trả bằng tiền mặt 2. Thời gian đặt vé/đi lại 3. Tần suất đi lại 4. Thời hạn/chuyến đi gây lãng phí về kinh tế 5. Có sự liên kết với tội phạm hoặc những tổ chức tình nghi
Nước nguồn	6. Hồ sơ nước nguồn
Phương tiện CAO NHẤT THẤP NHẤT	7. Kê khai sai hàng hóa 8. Hàng hóa không phù hợp với khả năng kinh tế 9. Thời gian sở hữu phương tiện/người sử dụng khác người sở hữu 10. Xe thuê
Tuyến đường CAO NHẤT THẤP NHẤT	11. Phù hợp với các xu thế hiện hành 12. Lạm dụng các nguyên tắc cho phép đi lại tự do ít kiểm soát/sự nhiễu sóng tại các cửa khẩu 13. Nơi đến có rủi ro cao
2. CÁC TIÊU CHÍ LỰA CHỌN QUA HÌNH THỨC	
Tuyến đường CAO NHẤT THẤP NHẤT	14. Hình thức/trạng thái (cũ/mới/chất lượng/bảo quản) 15. Xe thuê 16. Có mang theo xịt khử mùi 17. Công cụ xây dựng/loại thường được sử dụng cho các hoạt động đưa người trái phép 18. Nhận ra biển số xe

Hành động CAO NHẤT THẤP NHẤT	19. Lái xe bám sát xe trước/phóng nhanh qua trạm kiểm soát/đổi làn 20. Thời gian đến vào giờ cao điểm, giờ nghỉ 21. Tránh né, do dự trước các Trạm kiểm soát 22. Đặt câu hỏi gây mất tập trung cho các cán bộ kiểm soát 23. Có hành vi lúng túng, sợ hãi khi bị kiểm tra
Hành khách CAO NHẤT THẤP NHẤT	24. Kẻ có tiền án tiền sự 25. Các dấu hiệu về hành vi 26. Không phù hợp với nhóm/người lái không phải chủ sở hữu xe/hành lý không hợp với người 27. Diện mạo/tuổi/giới tính 28. Hành vi khác thường

Hồ sơ mẫu

Tài liệu	
Thực hiện bởi:	
Ngày:	
Phân loại/xếp loại:	
Tóm tắt chung	
Tên:	
Ngày sinh:	
Tình trạng nhập cảnh	
Nghi ngờ phạm tội:	
Thông tin cá nhân	
Họ:	
Tên:	
Ngày sinh và nơi sinh:	
Giới tính:	
Quốc tịch:	
Số hộ chiếu, nơi cấp:	
Tình trạng nhập cảnh:	
Số điện thoại	

Ngoại hình	
Chủng tộc (theo vẻ bề ngoài):	
Chiều cao:	
Khổ người:	
Màu da:	
Màu tóc:	
Màu mắt:	
Dấu vết, dị hình/ sẹo/ hình xăm:	
Gia đình và Công việc	
Tình trạng hôn nhân:	
Tên vợ/chồng:	
Tên con cái:	
Địa chỉ:	
Nghề nghiệp:	
Địa chỉ cơ quan:	
Số điện thoại cơ quan:	

Đồng phạm đã xác định — Tên/Địa chỉ/Số điện thoại/Móc nối với nhau như thế nào

Phương tiện sở hữu/sử dụng			
Loại xe	Màu xe	Số đăng kiểm	Ghi chú
Số điện thoại			
Máy bàn/Di động	Số thuê bao	Chủ thuê bao	Địa chỉ chủ thuê bao
Tiền án tiền sự - Tiền án tiền sự theo hồ sơ của cảnh sát			
Lịch sử nhập cảnh			

KỸ NĂNG PHÒNG VẤN

Cần chuẩn bị

- File PowerPoint: “Phần 4: Kỹ năng Phỏng vấn.ppt”
- Tài liệu: “Mẫu phỏng vấn Người di cư trái phép.doc”

Phỏng vấn là kỹ năng cốt lõi cho mọi cán bộ hành pháp, đặc biệt là các cán bộ xuất nhập cảnh, người có năng lực xác định những đối tượng có khả năng cũng như thực sự liên quan tới hoạt động tội phạm xuyên biên giới, có thể là chủ mưu hay nạn nhân, thậm chí trước khi họ nhập cảnh. Các cuộc phỏng vấn không chỉ cho phép bắt giữ nghi phạm mà còn giúp thu thập thông tin có giá trị để khởi động điều tra và/hoặc phát triển thành thông tin nghiệp vụ cung cấp cho các hoạt động trong tương lai. Trong phạm vi rộng hơn, phỏng vấn có thể cung cấp thông tin về những rủi ro và mối đe dọa, định hướng cho công tác xây dựng chính sách.

Hiểu theo nghĩa rộng hơn, phỏng vấn là thu lượm các thông tin không chỉ từ những kẻ chủ mưu và nạn nhân mà còn từ các nguồn khác liên quan đến hoạt động điều tra của bạn. Nói chung, quan trọng nhất là phải nhận biết được những thông tin cần thiết giúp làm rõ bức tranh toàn cảnh về thông tin nghiệp vụ và trả lời hoặc làm rõ được những mâu thuẫn, ví dụ như phỏng vấn những người mà chúng ta có thể hoàn toàn tin tưởng vào tính trung thực và khách quan của họ, ví dụ như nhân viên ngành du lịch, ngân hàng, các tổ chức chính thống hoặc bán chính thống.

Có thể thực hiện thẩm vấn trong một không khí thoải mái, với giả thiết rằng đối tượng không có lý do gì để nói dối, tuy nhiên cần liên tục kiểm tra để chứng thực thông tin và người phỏng vấn cũng phải ý thức được rằng mục đích phỏng vấn cần khách quan, không ác ý.

Nắm vững các kỹ thuật thẩm vấn và phỏng vấn là rất cần thiết khi thẩm vấn và phỏng vấn tội phạm và nạn nhân hoặc những người tham gia vào hoạt động phạm tội mà không phải là những kẻ tổ chức, những người nhập cư bất hợp pháp do được đưa đi trái phép chứ không phải bị buôn bán.

Chuẩn bị cho cuộc phỏng vấn

Đối với các cán bộ quản lý, kiểm soát xuất nhập cảnh tại cửa khẩu, quá trình phỏng vấn sẽ bắt đầu từ khi khách xuất hiện tại quầy đến (hoặc đi) tại các trạm kiểm soát xuất nhập cảnh. Hầu hết hành khách là không có vấn đề và tiến hành làm thủ tục mà không gặp phiền hà. Việc đánh giá một hành khách bắt đầu từ khi người đó xuất hiện ở quầy xuất nhập cảnh và các cán bộ nhập cảnh cần đánh giá qua diện mạo và hành vi của họ trước khi đưa ra các câu hỏi. Những thông tin cơ bản cần được nắm bắt nhanh chóng thường bao gồm :

- Mục đích và thời hạn của chuyến đi
- Chi tiết hành trình vé
- Nguồn tài chính
- Nghề nghiệp
- Sự đỡ đầu/tài trợ (tổ chức hay cá nhân)
- Nơi ở

Nếu nghi ngờ nảy sinh ở giai đoạn này, cần yêu cầu hành khách tuân thủ sự kiểm tra kỹ hơn và đưa họ vào khu vực dành riêng cho việc phỏng vấn sau khi người và hành lý đã được kiểm tra. Đây là lúc bắt đầu chuẩn bị cho cuộc phỏng vấn tiếp theo:

- Kiểm tra chi tiết hộ chiếu hoặc giấy tờ đi lại để xác minh tính xác thực và lịch sử đi lại
- Kiểm tra tất cả các giấy tờ mà hành khách mang theo
- Kiểm tra tất cả các thiết bị điện tử, ví dụ điện thoại di động.
- Chuẩn bị cấu trúc phỏng vấn, chia thành các chủ đề dự kiến theo trình tự hợp lý.
- Không nên soạn trước một danh sách câu hỏi bởi điều này sẽ hạn chế dòng phỏng vấn và có thể dẫn đến việc bỏ qua các hướng điều tra nảy sinh trong quá trình phỏng vấn.
- Trước khi phỏng vấn, cần xác định người được phỏng vấn có đang ở trạng thái mạnh khỏe, không mệt mỏi hay hoảng loạn—việc này sẽ giúp ngăn chặn mọi ý định/mưu đồ sau này nhằm chối bỏ những vi phạm.

Cần chuẩn bị địa điểm thực hiện cuộc phỏng vấn, nơi phỏng vấn cần đầy đủ ánh sáng, bàn ghế, các trang bị kỹ thuật ghi âm, ghi hình (trong trường hợp cần thiết).

Độ tin cậy của Cán bộ thẩm vấn

- Tạo dựng được sự tin cậy của đối tượng cần phỏng vấn là rất quan trọng, người phỏng vấn do vậy cần quan tâm đến hình thức của mình khi xuất hiện. Bộ đồng phục sẽ tạo vẻ nghiêm trang, cứng nhắc và xa cách, khiến người được phỏng vấn có thể e sợ hoặc cảnh giác khi khai báo. Trang phục thoải mái nhưng lịch sự sẽ giúp đôi bên thoải mái hơn, nhất là tại những cơ quan mà hầu hết cán bộ đều mặc đồng phục. Một cách khác là có thể sắp xếp một cán bộ mặc đồng phục thực hiện phần mở đầu, sau đó bàn giao lại cuộc thẩm vấn cho cán bộ mặc thường phục. Điều này sẽ tạo ấn tượng rằng người thứ hai có vị trí quan trọng hơn, đồng thời hàm ý rằng người được thẩm vấn cũng được cho là quan trọng.
- Các đồng nghiệp hay người phiên dịch đều phải có ý thức tôn trọng và bảo vệ cán bộ thực hiện phỏng vấn. Cho dù cán bộ thực hiện phỏng vấn có mang cấp bậc thấp hơn, họ cần phải được tôn trọng nếu không người được phỏng vấn sẽ mất sự kính trọng với họ và không coi trọng cuộc phỏng vấn.
- Cán bộ phỏng vấn phải chú ý đến độ tin cậy của những gì họ nói với người được phỏng vấn. Không nên đưa ra những lời mời chào giúp đỡ hay phần thưởng mà rõ ràng không thể thực hiện được, hay những lời đe dọa.

Độ tin cậy của người được phỏng vấn

Trong quá trình phỏng vấn và phần cuối cuộc phỏng vấn, cán bộ phỏng vấn cần liên tục đánh giá độ tin cậy của người được phỏng vấn:

- Người được phỏng vấn có giống với những gì anh ta nói hay không? Một ví dụ rõ nhất là một người khai là nạn nhân buôn người. Anh ta ăn mặc như thế nào, có đeo trang sức đắt tiền hay bất kỳ trang sức gì trên người không? Anh ta sạch sẽ, gọn gàng, hay nhếch nhác? Bạn nghĩ anh ta phải trông như thế nào khi nghe anh ta nói anh ta thế nào hay nơi anh ta vừa ở?
- Nói chung không khó để đánh giá trình độ học vấn và độ thông minh của một người khi nói chuyện với họ. Nếu anh ta nói đang có việc làm, trông anh ta có giống với người làm công việc đó không hay ngược lại? Nếu anh ta khai mình là một nạn nhân, trông anh ta có phải người dễ bị lợi dụng như vậy không?
- Các cán bộ phỏng vấn phải cố kéo đối tượng được phỏng vấn về những thông tin có thể kiểm chứng được. Lấy địa chỉ và kiểm tra xem những địa chỉ đó có tồn tại không, hỏi tên của những người thứ ba, người có thể chứng thực những gì người được phỏng vấn nói, kiểm tra thời gian của chuyến tàu hoặc máy bay.

Tiến hành cuộc phỏng vấn

Cần phải cân nhắc phương pháp tiếp cận cho cuộc phỏng vấn:

- Đối với một cuộc phỏng vấn chính thức, hãy ngồi đối diện với người được phỏng vấn, cách một cái bàn. Điều này cho phép trình bày các câu hỏi chính thức với hàng loạt giấy tờ đi kèm. Hơn nữa, nếu cán bộ phỏng vấn thiếu kinh nghiệm hoặc thiếu tự tin, chiếc bàn cũng giúp hỗ trợ.
- Nếu có hai cán bộ tham gia phỏng vấn, họ không nên ngồi cùng bên vì sẽ không thể trao đổi giao tiếp bằng mắt mà không bị người được phỏng vấn nhìn thấy. Người thẩm vấn thứ hai nên ngồi phía sau hoặc ít nhất là phải ngoài tầm nhìn của người được phỏng vấn.
- Ngồi cùng một bên bàn với người được phỏng vấn cho phép quan sát toàn bộ người đó. Những người cố gắng che giấu suy nghĩ và cảm xúc của mình có thể thường để lộ nhiều manh mối hơn về tâm trạng của họ từ các biểu hiện của tay, chân, bàn chân hơn là từ khuôn mặt. Một lý do có thể là người trả lời thể hiện sự nói dối tốt hơn qua khuôn mặt do mặt dễ biến đổi, diễn cảm và họ biết rằng cán bộ phỏng vấn sẽ đặc biệt chú ý đến điều đó. Nghiên cứu của cảnh sát cho thấy chân và bàn chân có sự di chuyển nhiều nghĩa là người được phỏng vấn đang rất mất bình tĩnh mặc dù họ có thể kiểm soát được phần trên cơ thể và khuôn mặt của họ.
- Ngồi bên cạnh có tác động đến việc ra quyết định. Trong kinh doanh, các ông chủ ra lệnh từ sau bàn làm việc nhưng khi họ muốn ảnh hưởng hoặc khích lệ người khác, họ ngồi cùng bàn với những người này. Sức mạnh của sự thuyết phục sẽ lớn hơn khi rào cản là chiếc bàn đã được dỡ bỏ và có một nhận thức về việc “cùng một phía”.

Các kỹ thuật Phỏng vấn

Câu hỏi đóng

Những câu hỏi đóng xác định các tham số trong đó người trả lời phỏng vấn được yêu cầu trả lời và giới hạn họ một cách hiệu quả vào những câu trả lời đơn giản, thực tế. Chúng bao gồm những yêu cầu về thông tin cụ thể như tên, ngày sinh, trường đã học và nghề nghiệp.

Những lợi thế của câu hỏi đóng:

- Hữu ích cho việc lấy được những thông tin cụ thể
- Khiến người được phỏng vấn khó nói quanh co
- Hướng tâm trí họ vào dòng suy nghĩ cụ thể

Bất lợi:

- Dễ trả lời và không thăm dò các quá trình suy nghĩ hoặc khơi gợi những dấu hiệu không sử dụng ngôn ngữ
- Nếu cán bộ phỏng vấn đi sai hướng, người được phỏng vấn sẽ dễ dàng giữ họ theo hướng đó.
- Đưa ra các thông tin về quá trình suy nghĩ của cán bộ phỏng vấn và giúp người được phỏng vấn dễ nhận ra cuộc phỏng vấn đang hướng tới đâu.
- Đòi hỏi kỹ năng của cán bộ phỏng vấn – các câu trả lời ngắn nên có ít thời gian để hình thành các câu hỏi tiếp theo.

Câu hỏi mở

Những câu hỏi mở thú vị hơn và thường có ích hơn. Mức độ phản hồi của người được phỏng vấn tùy thuộc vào họ, vì vậy cán bộ phỏng vấn cần có những đánh giá riêng của mình về số lượng và chất lượng của các câu trả lời. Các câu hỏi mở có thể được sử dụng để khơi gợi sự việc, cảm xúc, niềm tin và cần được sử dụng nhiều trong các cuộc phỏng vấn:

- Tối hôm qua bạn làm gì? – khơi gợi thông tin
- Bạn cảm thấy thế nào khi bọn buôn người để bạn ở đằng sau xe tải? – khơi gợi cảm xúc
- Bạn nghĩ gì về việc nhập cư bất hợp pháp? – khơi gợi thái độ và niềm tin

Lợi thế chính của các câu hỏi mở là kiểm tra người được phỏng vấn và khuyến khích các phản ứng không sử dụng ngôn ngữ. Chúng được sử dụng tối ưu khi kết hợp với một số câu hỏi đóng:

- Bạn đến đây từ khi nào? *2010*
- Bạn có được phép nhận việc làm không? *Không*
- Vậy tại sao bạn.....?

Câu hỏi dẫn dắt

Câu hỏi dẫn dắt khắc phục toàn bộ các nhược điểm của câu hỏi đóng, nhưng lại có nguy cơ là người được phỏng vấn sẽ nói những gì họ nghĩ là cán bộ phỏng vấn muốn nghe.

Ví dụ: *Bạn không bị ép phải đến đây, bạn đã trả tiền để được đưa đến đây, đúng không?*

Tốt nhất là tránh hỏi những câu hỏi này, mặc dù có giá trị trong việc xây dựng các câu hỏi mở.

Câu hỏi lặp lại

Những câu hỏi lặp lại nhằm thăm dò sâu hơn vào các quá trình suy nghĩ của người được phỏng vấn. Những câu hỏi này là sự nhắc lại về một vấn đề nào đó mà người được phỏng vấn đã trả lời và vì vậy rất khó để bác bỏ. Người được phỏng vấn khi không thích những gì họ đã nói sẽ cố gắng tìm cách giải thích vòng vèo, điều này cho thấy có điều gì đó, nếu có, mà họ đang cố giấu.

- Tại sao bạn lại nhận việc làm đó? *Tôi nghĩ việc đó cũng ổn*
- Bạn nghĩ việc đó ổn? *Vâng, đúng vậy, vì mọi người đều làm thế*
- Tất cả mọi người ấy hả? *Đúng, nhiều người tôi biết đều làm thế. Ở nhà mọi thứ đều khó khăn và tôi nghĩ tôi có thể kiếm được nhiều tiền hơn ở đây v.v..*

Im lặng

Không nhất thiết phải lấp mọi khoảng trống trong cuộc thẩm vấn. Cho dù cán bộ phỏng vấn cần phải nói năng trôi chảy, họ không nhất thiết phải luôn luôn thể hiện điều này. Im lặng nhiều khi có thể giúp khuyến khích một câu trả lời chi tiết hơn từ người được phỏng vấn hơn. Tuy nhiên không nên sử dụng sự im lặng quá sớm trong cuộc phỏng vấn vì trước tiên cần xây dựng mối quan hệ với người trả lời phỏng vấn, sau đó họ sẽ có xu hướng lấp đầy mọi khoảng lặng kéo dài, thường bằng cách nói thêm về những điều họ đã trả lời.

Sự nhấn mạnh

Sự nhấn mạnh được sử dụng để kiểm soát và khuyến khích người được phỏng vấn hướng theo một lộ trình câu hỏi cụ thể. Có thể có sử dụng ngôn ngữ hoặc không và khiến người được phỏng vấn cảm thấy thoải mái khi trả lời theo cách riêng:

- Bằng lời: Tốt - vâng, được - Tôi biết - Tôi có thể hiểu điều đó
- Không bằng lời: Gật đầu - mỉm cười - âm thanh khuyến khích như “à, ừ...”

Mối e ngại duy nhất là loại hình này có thể khuyến khích người được phỏng vấn nói những gì họ nghĩ cán bộ phỏng vấn muốn nghe.

Độc suy nghĩ của người được phỏng vấn

Những dấu hiệu nói dối

Những dấu hiệu nói dối có thể sau đây được nhận biết qua khảo sát 100 cán bộ điều tra:

- Đỏ mồm hôi (thường thấy ở môi trên và lông mày)
- Khô miệng – liếm môi
- Ngáp
- Run người
- Máy mặt
- Nháy mắt liên tục/máy mắt
- Mạch đập dồn dập có thể nhận thấy (động mạnh cảnh hoặc thái dương)
- Nói lắp
- Ho một cách lo lắng
- Giọng nói tự nhiên trở nên lớn hơn
- Yêu cầu dùng nhà vệ sinh quá thường xuyên

Hoạt động thay đổi

Hoạt động này được sử dụng để đối phó với những xung đột hoặc phẫn nộ và là một dấu hiệu của sự căng thẳng, có thể gây ra bởi các câu hỏi đặc biệt

- Ngồi không yên trên ghế
- Nhặt vải bắm trên quần áo hoặc phủi bụi bắm trên quần
- Buộc lại dây giày
- Rung chân, rung đùi
- Cắn móng tay, cắn môi
- Nhìn ngó xung quanh

Các cán bộ phỏng vấn cũng cần biết cách giao tiếp bằng mắt. Ban đầu, những người được phỏng vấn sẽ thường cố ý duy trì giao tiếp bằng mắt ở điểm gần như là nhìn chằm chằm. Sau đó, điều này sẽ chấm dứt vì họ sẽ mất sự kiểm soát. Họ sẽ nhìn lên trần, tập trung vào một vật và có vẻ lơ đãng. Những hành động như vừa nói vừa khoa tay múa chân sẽ giảm và những biểu lộ thoáng qua trên khuôn mặt có thể xuất hiện khi trả lời những câu hỏi đặc biệt.

Nói dối – Ngôn từ

Những phản ứng bằng lời và cách họ trả lời có thể là những dấu hiệu rõ ràng của việc nói dối.

- Liên tục khẳng định tính chân thật của lời nói – quá quả quyết về lòng chân thật
- Thách thức người phỏng vấn – ví dụ “Tiếp tục và chứng minh đi” – “Hãy nhốt tôi đi”
- Lảng tránh – mập mờ, không bị trói buộc, sẽ nói về mọi thứ nhưng không phải vấn đề chính, ví dụ “Tôi không thể nhớ được” – “Tôi sẽ không nói gì thêm”
- Trả lời ngắn, nhạt nhẽo với những câu hỏi mở - những người nói sự thật thường có khuynh hướng nói năng trôi chảy và muốn giải thích một cách tự nhiên.
- Nói chuyện thô bạo hay hằn học, ví dụ “Tôi chẳng quan tâm anh nghĩ gì” – “Liên quan gì?”

- Trả lời vòng vo và có ẩn ý
- Nói năng ậm ừ, trả lời nhát gừng hoặc câu cú lộn xộn

Đọc các phản ứng

Nếu người được phỏng vấn đang nói dối, cuộc phỏng vấn sẽ càng phức tạp, càng khó che dấu được sự thật và các dấu hiệu có thể lộ ra.

1. Các yêu cầu về thông tin: Bộc lộ nhu cầu được thông tin về các hậu quả có thể xảy ra. Một trong những hình thức yêu cầu đơn giản nhất có thể là “liệu tôi có bị truy tố không?” – “nếu tôi nói với anh, anh sẽ làm gì?”
2. Các triệu chứng kích động: Khóc, biểu lộ cảm xúc công khai, lạm dụng, đe dọa hủy hoại thể chất. Nếu điều này xảy ra, không nên chấm dứt cuộc phỏng vấn – động viên người được phỏng vấn giữ bình tĩnh và các câu hỏi nên được tiếp tục.
3. Mức độ tán thành: Người được phỏng vấn bắt đầu đồng ý với một số xác nhận, có thể không thẳng thắn đồng ý, nhưng có thể không chối bỏ nữa.
4. Những cử chỉ đáng điều: Các dấu hiệu phục tùng hoặc thất bại – người được phỏng vấn ngồi ôm đầu hoặc cúi đầu, quay mặt đi.
5. Phản ứng không chắc chắn:
 - Đột ngột im lặng trong khi trước đó nói rất nhiều
 - Suy nghĩ vượt lên trước (ngắt lời người phỏng vấn để trả lời)
 - Ấp úng – thiếu sự trôi chảy
 - Thờ dãi, nói lảm bảm, suy nghĩ lâu hơn để trả lời
 - Thực hiện các chiến thuật trì hoãn – yêu cầu nhắc lại các câu hỏi

Khi đạt tới điểm này, cán bộ phỏng vấn cần tỏ ra thông cảm ở một mức độ nào đó, ví dụ “Tôi có thể hiểu tại sao bạn làm vậy và những gì bạn đã làm. Nhiều người trong hoàn cảnh của bạn cũng sẽ làm như thế, thực tế bản thân tôi cũng sẽ làm thế”.

Tóm tắt

Cán bộ phỏng vấn cần thể hiện bản thân mình ở vị trí kiểm soát những tình huống của người được phỏng vấn. Họ phải thật đáng tin cậy và hiểu biết về trường hợp họ đang xử lý. Lý tưởng nhất là người được phỏng vấn không bị quá căng thẳng. Nếu họ lo lắng, cần áp dụng những cách tiếp cận thân thiện để giảm các mức độ căng thẳng. Nếu người được phỏng vấn tỏ ra tự tin, cách tiếp cận mạnh mẽ sẽ rất phù hợp để tăng các mức độ căng thẳng. Để làm được điều này, có thể phải sử dụng thái độ lạnh lùng, thực tế.

Điều quan trọng cần ghi nhớ khi phỏng vấn đó là mục đích phỏng vấn không phải nhằm buộc người phỏng vấn phải thú tội về những việc làm sai trái hay đẩy họ vào thế phục tùng bằng việc hỏi một cách quá khích hay đưa ra những lời đe dọa nếu họ không hợp tác. Các cán bộ muốn thông tin được cung cấp một cách tự nguyện, họ phải có khả năng tin vào những gì họ được nghe. Sử dụng những kỹ thuật này và nhận biết được các dấu hiệu nói dối, các cán bộ phỏng vấn sẽ có khả năng đánh giá tốt hơn giá trị của mọi thông tin họ nhận được.

MẪU PHÒNG VẤN NGƯỜI DI CƯ TRÁI PHÉP

IOM: ‘Theo đuổi Giấc mơ Phương Nam: Những nạn nhân tất yếu, Đánh giá dòng di cư trái phép từ Đông Phi và Sừng Châu Phi đến Nam Phi’; Mẫu phỏng vấn bán cấu trúc dành cho người bị buôn bán/người di cư trái phép. Trích từ Tài liệu tập huấn cơ bản về Quản lý Di cư cho cán bộ Xuất Nhập cảnh của IOM.

Những câu hỏi này chỉ là những chỉ dẫn mang tính định hướng, có thể không cần áp dụng toàn bộ. Cán bộ phỏng vấn cần mở rộng các câu hỏi để khai thác thêm thông tin.

Cán bộ phỏng vấn

Đảm bảo rằng người được phỏng vấn ở trạng thái phù hợp để được phỏng vấn.

1. Ngày phỏng vấn:
2. Cán bộ phỏng vấn:
3. Địa điểm phỏng vấn:

Người được phỏng vấn

4. Quê quán:
5. Tuổi:
6. Giới tính:
7. Tình trạng hôn nhân:
8. Những người phụ thuộc trực tiếp:
9. Trình độ học vấn:
10. Ngày di cư:
11. Thông tin liên hệ (địa chỉ, số điện thoại):
12. Bí danh:

Phương thức

13. Lý do di cư cụ thể: (thất nghiệp/nghèo đói/thiếu cơ hội/ chính trị/ tình trạng bấp bênh/ thiên tai/ đoàn tụ gia đình hoặc bạn bè/ sự ngược đãi xã hội hoặc văn hóa/ chiến tranh/ khát vọng có cuộc sống tốt hơn)
14. Ở nơi bạn sống, số người đi nước ngoài có đông không?
15. Thường thì những nhóm nào đi những ngoài nhiều nhất? (tuổi, giới tính, có tay nghề/ lao động phổ thông)?
16. Có áp lực nào khiến bạn phải di cư/gửi tiền về không?
17. (điền tên nước) có phải là nước bạn có ý định đến? Bạn quá cảnh/dừng chân ở nước nào?

18. Nếu không, lý do tại sao bạn lại dừng ở (điền tên nước)?
19. Nếu đúng, tại sao bạn lại chọn (điền tên nước)? (mong muốn/nghe kể lại/được hứa hẹn việc làm)
20. Có ai giúp bạn di cư không? Người này là ai, tên là gì và có mối quan hệ như thế nào với bạn?
21. Bạn đã liên hệ với người trợ giúp này hay họ liên lạc với bạn? (để biết người trả lời ở thế bị động hay chủ động)
22. Người trợ giúp có hứa hẹn với bạn về những việc làm hoặc dịch vụ không hay chỉ vận chuyển đến (điền tên nước)?
23. Có người nào hay tổ chức nào khác thuyết phục để bạn tin rằng bạn sẽ có việc làm ở nơi đến không?
24. Nếu có, công việc đó có được viết rõ trong một văn bản/hợp đồng nào không?
25. Bạn có thỏa thuận bằng văn bản hoặc bằng miệng rõ ràng với người trợ giúp về nghĩa vụ của mỗi bên không?
26. Người trợ giúp/môi giới có thu xếp giấy tờ đi lại cần thiết cho bạn không?
27. Ai là người trả tiền?
28. Vui lòng cho biết chi tiết những lần bạn phải nộp tạm ứng hay thanh toán tiếp theo.
29. Nếu bạn tự trả tiền cho hoạt động này, thỏa thuận có buộc bạn phải làm việc ở nơi đến để hoàn thành khoản thanh toán, hay không có nghĩa vụ nào ràng buộc bạn sau khi đến nơi?
30. Bạn có nghĩ là kiểu gì thì mình cũng tiếp tục bị ràng buộc với người trợ giúp sau khi đến (điền tên nước) không?
31. Bạn có được thông báo rõ ràng về hành trình, phương tiện di chuyển và các điều kiện khác trước khi đi không?
32. Nếu có, hành trình thực sự có giống như bạn mong đợi không hay khác nhau? Nếu có, sau đó thế nào?

Sự vận động

33. Hãy kể lại hành trình thực tế của bạn từ điểm xuất phát đến điểm đến.
34. Hãy tả lại những phương tiện đã được sử dụng để vận chuyển.
35. Chuyến đi kéo dài bao lâu, lịch trình cụ thể như thế nào? (vui lòng cho biết ước lượng thời gian dành cho từng chặng đi).
36. Hãy kể lại những tuyến biên giới bạn đã đi qua và qua được bằng cách nào.
37. Cho biết có những ai khác cùng đi trong nhóm của bạn (số lượng/giới tính/tuổi/các điểm đến).
38. Cả nhóm có luôn đi cùng nhau không, có lúc nào bạn bị tách ra không?
39. Ai dẫn đầu cả nhóm? Người này có phải chính là người trợ giúp bạn lúc đầu không hay là một người khác?

40. Trong suốt hành trình bạn đi có nhiều người trợ giúp khác nhau tại các chặng không? Bạn có thể tả một chút về những người này không?
41. Ai kiểm soát giấy tờ đi lại của bạn trong chuyến đi?
42. Bạn có bị yêu cầu trả thêm tiền trong chuyến đi không?
43. Người trợ giúp/dẫn đoàn có thu xếp thủ tục giấy tờ và thị thực cho bạn khi qua biên giới không?
44. Trong chuyến đi có lần nào bạn phải vượt biên trái phép không?
45. Giấy tờ của bạn là hợp pháp hay bất hợp pháp?
46. Các cán bộ kiểm soát xuất nhập cảnh và/hoặc cảnh sát có được trả tiền ngoài hoặc trả công để cho phép bạn đi qua cửa khẩu không? Nếu có thì ở đâu và như thế nào?
47. Bạn có được chứng kiến hay nghe thấy điều này không?
48. Bạn có thể tả lại điều kiện sinh hoạt trong suốt hành trình không? (ăn/ở/mặc/sức khỏe)
49. Bạn có bị lạm dụng nào về tình dục hay thể chất, vi phạm quyền con người hay bị cướp bóc gì trong chuyến đi không? Nếu có, xin cho biết chi tiết?
50. Bạn có chứng kiến bất kỳ hành vi lạm dụng tình dục hay thể chất, vi phạm nhân quyền hay cướp bóc nào đối với những người di cư khác trong chuyến đi không? Nếu có, xin giải thích chi tiết.
51. Bạn có trải qua hay chứng kiến bất kỳ hành vi nào của người dẫn đoàn/người trợ giúp bạn trong chuyến đi khiến bạn nghi ngờ hay sợ hãi cho bản thân mình hay những người khác trong nhóm không? Hãy cho biết chi tiết.
52. Có những khác biệt đáng kể nào giữa những điều bạn được giải thích trước chuyến đi và những điều thực tế bạn trải qua không? Ví dụ như điều kiện hành trình không tốt, có sự áp bức hay hành vi bất hợp pháp...
53. Bạn có đến nơi đến theo đúng cách bạn đã mong đợi không (địa điểm/thời gian/phương tiện/điều kiện sinh hoạt)?

Sự bóc lột

54. Khi đến (điền tên nước), bạn có được trả lại giấy tờ không hay bạn vẫn giữ giấy tờ đi lại của mình từ trước?
55. Người trợ giúp trong chuyến đi đã đưa bạn đến (điền tên nước) và sau đó để bạn ở đó, hay họ tiếp tục dính líu với bạn sau khi đến nơi? Hay cung cấp chi tiết.
56. Thỏa thuận ban đầu vẫn được giữ nguyên, hay có yêu cầu khác về chi phí hoặc nghĩa vụ phát sinh từ những người trợ giúp hay bất kỳ bên nào khác? Nếu có, hãy giải thích.
57. Sau khi tới nơi, bạn có được tự do hoàn toàn không hay bị bàn giao cho một bên khác hoặc bị kiểm soát theo kiểu nào đó bởi người trợ giúp hay một kẻ khác?

58. sau khi tới nơi, bạn có bị ép buộc lao động hoặc phục vụ dưới bất kỳ hình thức nào không?
59. Nếu có, hãy mô tả chi tiết về công việc và các điều kiện làm việc.
60. Sau khi tới nơi, bạn có bị ép buộc, sử dụng vũ lực, tống tiền, cưỡng bức hay đe dọa về tâm lý và/hoặc thể chất hay bất kỳ sự lạm dụng, hoặc các hình thức kiểm soát nào khác từ những người trợ giúp hay bất kỳ ai liên kết với họ không?
61. Nếu có, điều này kéo dài bao lâu và tại sao lại như thế?
62. Bạn có cho là bản thân mình đã bị cưỡng bức vào một hoàn cảnh mà bạn không lựa chọn hoặc mong muốn không?
63. Bạn có coi việc ngoài số tiền bạn phải trả cho người trợ giúp để đưa bạn đến (điền tên nước), những người khác đã thay nhau sử dụng bạn để kiếm lợi cho họ?
64. Nếu sau đó bạn thoát được khỏi sự ràng buộc với bất kỳ sự liên lạc nào của những người trợ giúp hay đồng bọn của chúng, điều đó xảy ra như thế nào? Bao lâu sau khi tới nơi thì bạn thoát ra được?
65. Bạn có cho rằng vào thời điểm đó bản thân bạn bị rơi vào hoàn cảnh ép buộc hay cưỡng bức lao động và/hoặc bị vi phạm quyền con người hay trong trạng thái sợ bạo lực và đe dọa hay không? Nếu có, tại sao và như thế nào?
66. Bạn có biết những người di cư khác đã bị ép buộc tiếp tục các mối quan hệ/nghĩa vụ với những kẻ đã đưa họ đến (điền tên nước) hoặc đồng bọn của chúng không?
67. Bạn có biết bất kỳ tổ chức hoặc hoàn cảnh nào nơi có những người đang bị ép buộc lao động hoặc bị giam giữ trong hoàn cảnh nô lệ, lệ thuộc do nợ nần hoặc các điều kiện giống bóc lột nô lệ sau khi di cư đến (điền tên nước) không?
68. Bạn có nhận xét hoặc thông tin nào khác mà bạn tin là liên quan đến trường hợp của bạn không?

Chú ý

Trong quá trình phỏng vấn tuyệt đối không được sử dụng bạo lực để mớm cung hoặc ép cung. Hành vi này không chỉ vi phạm nghiêm trọng quyền con người, trái đạo đức và vi phạm pháp luật, mà còn hiếm khi thu được thông tin có giá trị sử dụng hợp pháp.

Sổ ghi chép và Nhật ký

Cần chuẩn bị

- File PowerPoint: “Phần 4: Sổ ghi chép và nhật ký.ppt”, “Phần 4: Minh họa Sử dụng Sổ ghi chép.ppt”

Sổ ghi chép

Nhiều cơ quan điều tra coi việc giữ sổ ghi chép trong khi làm nhiệm vụ là một phương pháp nghiệp vụ có hiệu quả thực tiễn cao cho cán bộ, bất kể ở cấp bậc nào. Cần bắt đầu ghi chép ngay từ những thông tin và chi tiết đầu tiên. Có như vậy mới đảm bảo tính chính xác trong việc tư liệu hóa thời gian, ngày tháng, sự kiện, nguồn tin và thông tin, thay vì dùng trí nhớ, đồng thời giúp bảo vệ các cán bộ điều tra trong trường hợp có ý kiến phản nàn hay bất đồng về ý nghĩa sự việc.

Sổ ghi chép sẽ lưu giữ thông tin nhạy cảm thu được từ các nguồn khác nhau, và có thể được sử dụng trong quy trình tố tụng hình sự. Cơ chế quản lý chặt chẽ là hết sức cần thiết để bảo vệ các nguồn tin và đảm bảo sổ ghi chép được sử dụng đúng cách.

Quy trình

Điều tra viên được bổ nhiệm tại các trạm kiểm soát có trách nhiệm quản lý và giám sát việc cấp phát, sử dụng, thu thập, lưu trữ, sở hữu và tiêu hủy sổ ghi chép. Các cán bộ giám sát phải là người có chức vụ phù hợp và đủ số người cần thiết để đảm bảo tính liên tục của việc cấp phát và sử dụng sổ ghi chép trong giờ làm việc theo quy định của đơn vị hoặc đồn.

Mỗi sổ ghi chép phải có mã số riêng, và trước khi cấp phát, phải lưu giữ sổ trong tủ có khóa, chỉ các cán bộ giám sát mới được mở.

Khi cấp phát sổ ghi chép, cần phải có hồ sơ lưu mã số sổ, thông tin chi tiết về cán bộ nhận sổ, chữ ký của người nhận, thời gian, ngày tháng và chi tiết của cán bộ giám sát việc cấp phát. Hồ sơ lưu này cần được bảo vệ bằng mật khẩu nếu là file mềm hoặc giữ bản cứng trong tủ có khóa.

Mặt trong của bìa trước của cuốn sổ cần phải được ghi đầy đủ thời gian và ngày bắt đầu sử dụng và thông tin định danh cán bộ sử dụng.

Khi nộp lại sổ ghi chép, mặt trong của bìa trước sổ phải ghi đầy đủ ngày mở sổ và đóng sổ.

Sử dụng sổ ghi chép

Sổ ghi chép là cơ sở cho báo cáo. Sổ sách là hồ sơ lưu trữ tức thời và cần phải được sử dụng để ghi chép lại:

- Thời gian/ngày/tháng/năm của mỗi hoạt động nhập cảnh.
- Địa điểm.
- Chi tiết về nguồn tin, bao gồm thông tin liên lạc nếu có.
- Tên và địa chỉ của nạn nhân, tội phạm, nhân chứng, người cung cấp tin.
- Số điện thoại.
- Số đăng ký xe.
- Bất kỳ thông tin nhận biết nào như chi tiết đi lại, số hiệu chuyến bay.
- Diễn giải về sự việc/thông tin.
- Mô tả về người cung cấp thông tin (ví dụ như giọng nói, giới tính, thái độ khi báo tin).

* Lưu ý: Đây chỉ là danh sách chưa đầy đủ.

Nếu không thể ghi chép tại thời điểm xảy ra sự việc thì phải hoàn tất sau đó càng sớm càng tốt.

Nguyên tắc sử dụng Sổ ghi chép (ELBOWS)

Các nguyên tắc sử dụng sổ ghi chép được các lực lượng cảnh sát trên khắp Anh Quốc sử dụng có thể được tóm tắt bởi từ khóa 'ELBOWS'.

- (No Erasures) Không tẩy xóa – gạch ngang chữ viết sai qua bằng một nét đơn và ký nháy.
- (No Leaves) Không xé giấy.
- (No Blank spaces) Không bỏ trống – những khoảng trống cuối dòng hoặc cuối trang phải được gạch ngang.
- (No Overwriting) Không viết đè.
- (No Writing) Không viết giữa các dòng.
- (Statements) Các phát biểu phải được trích nguyên văn.

Toàn bộ nội dung trong sổ phải được viết bằng mực đen.

Hàng tháng cần tiến hành kiểm tra sổ để bảo đảm sổ ghi chép được sử dụng đúng cách.

Lưu trữ

Khi một cuốn sổ đã ghi hết trang, cán bộ giám sát phải đảm bảo ghi rõ thời điểm ngừng sử dụng sổ vào mặt trong của bìa trước quyển sổ. Cán bộ giám sát sau đó phải ký xác nhận sổ đã được nộp lại. Sổ sau khi sử dụng phải được lưu trữ an toàn.

Sử dụng và Tiêu hủy

Cần quy định rõ một cuốn sổ ghi chép sẽ được lưu giữ bao lâu trước khi bị tiêu hủy. Việc bảo vệ quyền riêng tư của công dân theo pháp luật và các quyền khác của họ theo Luật Nhân quyền phải được thực hiện nghiêm túc. Sổ ghi chép chỉ nên được lưu giữ trong thời gian đủ lâu để hoàn thành công tác điều tra. Về nguyên tắc, cần phải lưu giữ ít nhất năm (05) năm kể từ ngày ghi chép cuối cùng, nhưng cũng có thể lâu hơn nếu có liên quan đến tố tụng. Quy định này có thể khác biệt tùy từng cơ quan.

Sổ Nhật ký

Sổ nhật ký được giao cho điều tra viên cao cấp và cán bộ phụ trách điều tra. Sổ nhật ký là ghi chép hàng ngày:

- Các quyết định được đưa ra và quá trình tư duy để đi đến quyết định đó. Ví dụ như phải điều tra theo hướng nào, hay giao nhiệm vụ đánh giá mối đe dọa tại một địa hạt cụ thể.
- Những cuộc họp đã tổ chức/tham gia – thời gian, chủ đề, danh sách người có mặt, các thảo luận, những điểm cần hành động và những quyết định đã đưa ra.
- Những cuộc điện thoại gọi đến – chi tiết những trao đổi, thời gian, thông tin về người gọi đến

Sổ nhật ký cũng cần được quản lý nghiêm ngặt như sổ ghi chép: phải đánh số riêng cho từng quyển, cán bộ ký xác nhận và được lưu giữ an toàn v.v... Tuy nhiên điều tra viên có thể được phép tiếp tục giữ sổ nhật ký khi đã ghi hết trang để tra cứu lại nếu cần, như vậy họ được phép giữ 2 quyển, một quyển đang sử dụng và một quyển ngay trước đó. Sổ đã ghi hết trang phải được lưu giữ an toàn.

Nguyên tắc ‘ELBOWS’ cũng áp dụng được cho sổ nhật ký.

Phần 6:

HỢP TÁC QUỐC TẾ VÀ CHIA SẺ THÔNG TIN XUYÊN BIÊN GIỚI

Phần 6:

Hợp tác Quốc tế và Chia sẻ Thông tin xuyên biên giới

Nội dung

1. Những nguyên tắc và mục tiêu của chia sẻ thông tin

Vì sao chia sẻ thông tin lại quan trọng như vậy?

Hợp tác chính thức và không chính thức cần được áp dụng như thế nào cho phù hợp?

2. Những khía cạnh của hợp tác xuyên biên giới

Hồi hương cho nạn nhân sẽ bao hàm những công đoạn gì?

Có những công ước quốc tế nào quy định về quan hệ hợp tác giữa các quốc gia?

Cần chuẩn bị

- File trình chiếu PowerPoint: “Phần 6: Hợp tác Xuyên Biên giới.ppt”
- Giấy A0 và bút viết bảng

Giới thiệu

Sự gia tăng của các loại hình tội phạm xuyên biên giới như buôn bán người, hành vi tiếp tay cho buôn bán người, nhập cư trái phép và nạn khủng bố quốc tế là những mối quan ngại lớn đối với mọi quốc gia trên thế giới. Trạm kiểm soát tại cửa khẩu biên giới là cửa ngõ đầu tiên cho phép một quốc gia kiểm tra hành khách đặt chân đến nước mình, và kiểm soát xuất cảnh

là khâu cuối cùng để thu thập thông tin về những hoạt động của du khách khi họ ở trong nước mình. Hai lượt kiểm soát này chính là cơ hội tốt để thu thập thông tin. Những thông tin này không chỉ có giá trị đối với quốc gia đó mà hữu ích với cả các nước láng giềng.

Kiểm soát biên giới dựa trên thông tin thô đã qua xử lý và chia sẻ giữa các quốc gia không chỉ giúp phát hiện, triệt phá và truy tố các hoạt động tội phạm xuyên biên giới mà còn cho phép phân bổ hợp lý các nguồn lực để ứng phó với các mối đe dọa, nhờ đó quy trình giải quyết cho các hành khách đi lại hợp pháp sẽ được tiến hành nhanh chóng và tiết kiệm hơn.

Công Ước Liên Hợp Quốc về chống Tội phạm có Tổ chức Xuyên quốc gia (UNTOC)

UNTOC là công ước quốc tế trong đó đặt ra chuẩn mực và hướng dẫn về quan hệ hợp tác giữa các quốc gia trong phòng chống Tội phạm có Tổ chức Xuyên quốc gia, bao gồm những quy định liên quan đến chia sẻ thông tin và tương trợ lẫn nhau. Công ước đưa ra định hướng rõ ràng những gì cần làm và những điều cần tránh.

Việt Nam đã ký Công ước UNTOC vào năm 2000 và quyết định phê chuẩn Công ước vào ngày 8/6/2012, kèm theo việc tham gia vào Nghị định thư bổ sung cho Công ước về phòng ngừa, trừng trị, trấn áp tội phạm buôn bán người, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em.

Công ước bao gồm những điều khoản chi tiết về hợp tác chính thức cũng như không chính thức trong xử lý những vấn đề liên quan đến tội phạm hình sự như sau:

- ◆ Dẫn độ tội phạm (Điều 16);
- ◆ Chuyển giao người bị kết án (Điều 17);
- ◆ Tương trợ tư pháp (Điều 18);
- ◆ Phối hợp điều tra (Điều 19);
- ◆ Các kỹ thuật điều tra đặc biệt (Điều 20);
- ◆ Hợp tác quốc tế trong việc tịch thu tài sản (Điều 13-14);
- ◆ Chuyển giao vụ kiện hình sự (Điều 21);
- ◆ Hợp tác hành pháp (Điều 27).

Về cơ bản, Công ước có thể đóng vai trò nền tảng pháp lý và là tài liệu tham khảo đối với hợp tác quốc tế. Các điều khoản nêu trên bao gồm những hướng dẫn về mức độ hợp tác và những cơ chế cần thiết nhằm đảm bảo các quốc gia liên quan tuân thủ nghiêm túc các quy định pháp lý. Tuy nhiên bài giảng này sẽ không đi sâu vào liệt kê giải thích từng điều khoản trong Công ước.

Các phần trong bài giảng này được trích từ cuốn Tài liệu tập huấn về Phòng chống Buôn bán người—Hợp tác quốc tế đối với các vụ Buôn bán người dành cho đội ngũ cán bộ tư pháp, do UNODC xây dựng và sử dụng.

Các Kênh Liên lạc

Các kênh liên lạc trong hợp tác quốc tế có thể bao gồm (tùy theo hình thức hợp tác, yêu cầu pháp lý của quốc gia đó và nội dung các điều khoản trong thỏa thuận hợp tác để xác định cần liên hệ với ai):

- Cơ quan có thẩm quyền cấp trung ương;
- Cán bộ ngoại giao;
- Cán bộ hành pháp.

Cần lưu ý rằng các hình thức nêu trên có thể bổ sung lẫn nhau để đảm bảo áp dụng những biện pháp hỗ trợ toàn diện nhất trong điều tra, truy tố và tố tụng tư pháp.

Một số ví dụ về các hình thức liên lạc trong hợp tác hành pháp bao gồm:

- Bổ nhiệm cán bộ liên lạc để điều phối hoạt động hợp tác với các cán bộ hành pháp của nước sở tại trong điều tra hình sự;
- Các hiệp định, thỏa thuận song phương và đa phương về hợp tác hành pháp và chia sẻ thông tin hành pháp;
- Hợp tác trong phạm vi các cơ quan như Cơ quan Cảnh sát hình sự quốc tế (INTERPOL), hoặc các cơ chế hợp tác khu vực khác nhau như: Cơ quan Cảnh sát châu Âu (Europol) hoặc Eurojust.

Tuy nhiên, việc hợp tác hành pháp chính thức và không chính thức có thể vấp phải một số trở ngại như:

- Khác biệt giữa các hệ thống pháp luật;
- Khác biệt giữa các cơ cấu thực thi pháp luật;
- Thiếu các kênh thông tin để các bên cùng trao đổi, thảo luận;
- Khác biệt trong cách làm việc và những ưu tiên
- Thiếu sự tin tưởng.

Hợp tác không chính thức

Hợp tác không chính thức là trao đổi thông tin giữa các cơ quan hành pháp nước sở tại và/hoặc các cơ quan quản lý với các đối tác nước ngoài mà không sử dụng yêu cầu tương trợ tư pháp chính thức. Hình thức này còn được biết đến là sự hỗ trợ lẫn nhau giữa cảnh sát với cảnh sát, giữa cơ quan với cơ quan. Hợp tác không chính thức có thể diễn ra trước khi một cuộc điều tra trở thành chính thức và trước khi bắt đầu thủ tục tố tụng, ví dụ như tiến hành giám sát hoặc lấy lời khai nhân chứng tự nguyện. Trong trường hợp các biện pháp cưỡng bức là không cần thiết, việc thu thập thông tin hoặc tin nghiệp vụ qua các kênh không chính thức

thường sẽ nhanh chóng hơn, rẻ hơn và dễ dàng hơn nhiều so với các kênh tương trợ chính thức.

Bằng cách đó, hợp tác không chính thức có thể hỗ trợ rất nhiều cho cơ chế tương trợ chính thức thông thường.

Đối với trường hợp các cơ quan của hai nước trước đây đã từng phối hợp làm việc (ví dụ như hợp tác dẫn độ, yêu cầu tương trợ hoặc những hoạt động khác liên quan đến tội phạm xuyên quốc gia nói chung), giữa hai nước có thể xây dựng mối quan hệ dựa trên sự tin tưởng lẫn nhau và điều này có thể hỗ trợ tốt hơn cho quan hệ hợp tác không chính thức. Quan hệ này có thể dẫn tới sự gia tăng các hình thức hợp tác song phương giữa các cơ quan trung ương (ví dụ như trao đổi cán bộ giữa các bộ ngành tư pháp/nội vụ) hoặc giữa chính quyền địa phương ở hai bên biên giới (đặc biệt là lực lượng cảnh sát, bộ đội biên phòng và hải quan).

Bất kỳ hoạt động hợp tác không chính thức nào cũng phải tuân theo các thủ tục của nước sở tại. Thông thường một phía sẽ gửi yêu cầu cho phía còn lại thông qua đơn vị phụ trách liên lạc hoặc một cán bộ liên lạc cấp trung ương. Trong các trường hợp khẩn cấp, các cán bộ của các cơ quan hành pháp có thể liên hệ trực tiếp với nhau, với điều kiện đơn vị/cá nhân phụ trách hợp tác quốc tế được thông báo về sự liên hệ đó.

Văn bản ghi nhớ (MOU) và thỏa thuận hợp tác cấp khu vực có thể có hiệu lực đối với rất nhiều hoạt động điều tra như:

- Xử lý thông tin nghiệp vụ
- Cho phép vận chuyển ma túy, nghe lén điện thoại (và các phương tiện liên lạc khác) có kiểm soát nhằm phục vụ điều tra
- Xác minh bằng chứng là có tồn tại trước khi đưa ra yêu cầu chính thức để thu được bằng chứng đó.

Không được phép áp dụng những hình thức hợp tác không chính thức nếu có ý định đưa những bằng chứng của một khu vực pháp lý khác ra trình bày tại tòa án trong khu vực pháp lý của bạn. Yêu cầu chính thức là bắt buộc trước khi có thể sử dụng bằng chứng đó trước tòa.

Liên hệ trực tiếp giữa các cán bộ/điều tra viên

Liên lạc trực tiếp giữa cán bộ với cán bộ hoặc giữa điều tra viên với điều tra viên có cả những lợi thế và những bất lợi. Đôi khi những mối quan hệ cá nhân có thể hỗ trợ rất tốt cho hợp tác quốc tế và đặc biệt hiệu quả trong đấu tranh phòng chống buôn bán người/đưa người di cư trái phép do những vụ việc này có thể di chuyển rất nhanh chóng và mang theo không ít rủi ro cho người dân của nhiều quốc gia cùng lúc. Tuy nhiên, những bất lợi của hình thức này có thể bao gồm:

- Các đồng nghiệp nước bạn có thể gặp không ít rủi ro vì đã cung cấp thông tin cho bạn;

- Rắc rối về mặt ngoại giao do không được cân nhắc kỹ lưỡng;
- Nạn nhân và nhiều đối tượng khác có thể gặp rủi ro nếu thông tin về họ bị phát tán, dù là vô tình hay cố ý
- Nguy cơ ảnh hưởng đến các cuộc điều tra khác và các đồng nghiệp trong ngành

Cân nhắc những điều sau để giảm thiểu rủi ro:

- Không liên hệ đơn lẻ giữa các cán bộ/điều tra viên của hai nước, đặc biệt nếu một trong hai nước quy định cấm hành vi này;
- Xin ý kiến đơn vị phụ trách liên lạc hoặc cán bộ liên lạc trước khi thực hiện liên hệ, đồng thời tuân thủ các thủ tục nội bộ;
- Không tiết lộ những thông tin có thể gây nguy hiểm cho ai đó mà không tiên lượng trước những rủi ro có thể xảy ra;
- Luôn báo cho đơn vị phụ trách liên lạc (ví dụ ban hợp tác quốc tế) về những gì bạn đang làm.

Liên lạc giữa cán bộ/điều tra viên với công chúng

Theo nguyên tắc chung, cán bộ/điều tra viên của quốc gia này không được phép trực tiếp liên hệ với công dân một quốc gia khác. Những liên hệ như vậy có thể được thực hiện giữa các cơ quan tư pháp hình sự dưới dạng không chính thức nhưng phải được phê duyệt hoặc thông qua một thư yêu cầu chính thức.

Liên hệ giữa cảnh sát nước này và công dân nước khác có thể dẫn đến những sự cố ngoại giao giữa các quốc gia và gây nguy hiểm cho nạn nhân v.v... Trong những trường hợp này, các cán bộ thường không biết người mà họ đang liên hệ là ai và có thể vô tình làm tổn hại đến các hoạt động hành pháp khác.

Tuy nhiên vẫn có một số trường hợp mà việc liên lạc trực tiếp với công dân nước khác là không thể tránh khỏi hoặc sẽ mang lại lợi ích cho tất cả các bên liên quan. Ví dụ như:

- Những vụ việc cần hành động tức thời: khi nạn nhân ở một nước cầu cứu một đơn vị/cá nhân nào đó, và đơn vị/cá nhân này sau đó liên hệ trực tiếp với cảnh sát của một nước khác;
- Nạn nhân đã được hồi hương trước phiên tòa xét xử diễn ra, việc liên hệ và hỗ trợ là cần thiết để đảm bảo họ đưa ra bằng chứng.

Cân nhắc những điều sau để giảm thiểu rủi ro:

- Trong trường hợp bắt buộc phải liên lạc trực tiếp, hãy báo lại cho đơn vị phụ trách liên lạc sớm nhất có thể và nghe theo ý kiến của họ.
- Trong quá trình điều tra, không được cố gắng lên kế hoạch liên hệ trực tiếp với công dân của nước khác. Tuyệt đối tránh những hành động như tự ý đến một nước khác, phỏng vấn, lấy lời khai của người dân bản xứ, trừ khi được cấp có thẩm quyền cho phép.

- Sau khi nạn nhân hồi hương, tiếp cận quốc gia liên quan để đề nghị duy trì liên lạc thông qua hình thức liên lạc chính thức hoặc không chính thức. Nếu có thể, nên giữ liên lạc thông qua cơ quan trung ương và/hoặc các cán bộ tư pháp hình sự của quốc gia đó. Một lựa chọn khác là nhờ một tổ chức phi chính phủ hoặc đơn vị cung cấp dịch vụ cho nạn nhân hỗ trợ, nhưng vẫn cần xin phê duyệt qua các kênh hợp tác phù hợp.

Chia sẻ thông tin

Các yêu cầu chia sẻ thông tin thường dựa trên cơ sở tự nguyện hoặc theo những thỏa thuận hay dần xếp hiện hành.

Không có kênh liên lạc phù hợp sẽ không thể thu thập thông tin hoạt động thực tiễn (hữu ích cho việc xử lý một số hành vi và tội phạm cụ thể) cũng như các thông tin chung khác (như những hình thức và mức độ của các hoạt động tội phạm xuyên biên giới). Điều 27 của Công ước UNTOC khuyến khích các quốc gia hợp tác chặt chẽ thông qua tăng cường liên lạc hoặc thiết lập thêm các kênh liên lạc giữa các cơ quan có thẩm quyền, các cơ quan và đơn vị dịch vụ nhằm:

- Tạo điều kiện trao đổi thông tin an toàn và nhanh chóng
- củng cố hợp tác trong tiến hành thẩm vấn
- Cung cấp tư liệu cho mục đích phân tích và điều tra
- Trao đổi thông tin về phương thức hoạt động của tội phạm.

Nhìn chung, hợp tác quốc tế nên được tăng cường thông qua xây dựng những cơ chế chia sẻ thông tin hiệu quả hơn ở cấp khu vực cũng như quốc tế, đặc biệt là thông tin về mô hình và xu hướng của tội phạm buôn bán người và về các xu hướng phát triển của các nhóm tội phạm có tổ chức. Để làm được điều này, hợp tác trong các khuôn khổ quốc tế luôn phải được dự tính trước. Ví dụ như các cơ chế chia sẻ thông tin đã được xây dựng và áp dụng của INTERPOL, Europol, các quốc gia ký hiệp định Schengen và Tổ chức Hợp tác Cảnh sát trưởng Khu vực Nam Phi. Các loại thông tin có thể chia sẻ bao gồm:

- Thông tin cho phép một quốc gia xác định được những hành khách không có giấy tờ, sử dụng giấy tờ mạo danh, là thủ phạm hay nạn nhân của buôn bán người;
- Những giấy tờ đi lại được sử dụng để đưa người qua trạm kiểm soát biên giới nhằm mục đích buôn bán người, di cư trái phép;
- Những phương thức, thủ đoạn mà các nhóm tội phạm có tổ chức sử dụng để buôn bán người.

Quốc gia tiếp nhận thông tin bắt buộc phải tuân thủ mọi điều kiện về sử dụng thông tin mà quốc gia gửi thông tin đã đặt ra. Những điều kiện này thường bao gồm: giới hạn những loại hình vụ việc có thể sử dụng thông tin đó làm bằng chứng, giới hạn việc tiết lộ cho công chúng hoặc đối tượng tình nghi. Thông tin có thể được chia sẻ không hạn chế nếu một quốc gia có thông tin hoặc bằng chứng chứng minh việc chia sẻ thông tin đó là cần thiết để ngăn chặn tội phạm.

Trước khi cho phép chia sẻ thông tin không hạn chế hay quyết định hạn chế sử dụng thông tin, quốc gia gửi thông tin cần dành thời gian thảo luận chi tiết với quốc gia tiếp nhận.

- Cần nắm được và áp dụng nghiêm túc những thủ tục hiện hành về chia sẻ thông tin với các quốc gia khác.
- Cần trọng khi chia sẻ thông tin, không chia sẻ nếu điều đó vi phạm pháp luật của nước mình;
- Sử dụng thông tin theo yêu cầu của quốc gia cung cấp thông tin. Tuyệt đối không sử dụng thông tin làm bằng chứng trước tòa nếu quốc gia cung cấp thông tin chưa đồng ý. Điều này có thể gây rắc rối cho quan hệ ngoại giao giữa hai nước và làm tăng nguy cơ nước bạn sẽ hạn chế những thông tin sẽ được chia sẻ trong tương lai;
- Luôn luôn tìm cách chia sẻ những thông tin có thể giúp ngăn chặn, triệt phá nạn buôn bán người hoặc đưa người di cư trái phép. Sử dụng các kênh liên lạc sẵn có tại địa phương để thảo luận với quốc gia bạn đang xem xét gửi thông tin trước khi bạn thực sự gửi thông tin.

Việc thúc đẩy hợp tác hành pháp trong phòng chống buôn bán người cũng được đề cập tới trong các điều khoản khác của Nghị định thư bổ sung cho Công ước LHQ về phòng ngừa, trừng trị, trấn áp tội phạm buôn bán người, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em. như: kêu gọi tăng cường hợp tác giữa các cơ quan kiểm soát biên giới, thiết lập và duy trì các kênh truyền thông trực tiếp giữa các cơ quan này (Điều 11, khoản 6); khuyến khích hợp tác giữa các cơ quan có thẩm quyền trong kiểm tra xác minh giấy tờ giả (Điều 13).

Hồi hương nạn nhân

Điều 8 của Nghị định thư bổ sung cho Công ước LHQ về phòng ngừa, trừng trị, trấn áp tội phạm buôn bán người, đặc biệt là phụ nữ và trẻ em cho phép hồi hương đối với những nạn nhân bị buôn bán là công dân hoặc có quyền thường trú tại nước gốc, tại thời điểm nhập cảnh vào nước tiếp nhận. Điều khoản này cũng quy định một số phương thức hồi hương cho nạn nhân, bao gồm:

- Quốc gia mà nạn nhân là công dân hoặc thường trú nhân phải chấp nhận và tạo điều kiện cho người đó trở về nước, đồng thời quan tâm thích đáng đến sự an toàn của người đó;
- Nạn nhân hồi hương phải dựa trên sự tự nguyện;
- Nước gửi nạn nhân hồi hương phải quan tâm thích đáng đến sự an toàn của người đó;
- Khi một nạn nhân được tìm thấy tại một quốc gia, các quốc gia khác được yêu cầu cần xác minh xem nạn nhân đó có phải là là công dân hoặc thường trú nhân của nước mình không;
- Khi nạn nhân hồi hương về quốc gia mà người đó là công dân hoặc thường trú nhân, quốc gia đó cần cấp giấy tờ hoặc cấp phép cho nạn nhân được di chuyển và tái nhập vào lãnh thổ của mình.

Không một điều khoản nào trong các điều khoản nói trên được gây phương hại đến các hiệp định song phương hay đa phương hiện hành giữa các quốc gia. Hồi hương có thể mang lại rất nhiều lợi ích cho nạn nhân và các điều tra viên nhưng cũng mang theo không ít rủi ro. Do đó:

- Luôn tiến hành đánh giá rủi ro trước khi bạn sắp xếp việc hồi hương cho một nạn nhân. Hãy sử dụng các nguồn tin nghiệp vụ trong nước và quốc tế. Liên hệ để tham vấn với các tổ chức quốc tế được công nhận như Tổ chức Di cư Quốc tế (IOM) và các tổ chức khác hoạt động trong lĩnh vực hỗ trợ nạn nhân bị buôn bán;
- Không tự động liên hệ với cơ quan thực thi pháp luật hoặc các cán bộ khác của nước dự định hồi hương. Luôn kiểm tra với các nguồn nêu trên để xác minh xem có các vấn đề có khả năng liên quan đến tham nhũng hay không;
- Không bao giờ gửi nạn nhân trở về nếu họ có khả năng rơi vào một hoàn cảnh có rủi ro có thể gặp phải như tổn thương nghiêm trọng hoặc thiệt mạng;
- Xem xét sự cần thiết phải điều tra khi thu xếp việc hồi hương. việc sắp xếp cho nạn nhân trở về (nếu thích hợp) để đưa ra bằng chứng cho việc điều tra hoặc tại tòa án hoặc đánh giá sự khả thi của các lựa chọn thay thế, ví dụ như sử dụng video hình ảnh. Lập kế hoạch để duy trì liên lạc với nạn nhân giữa các thời điểm của việc hồi hương.

Việc cấp phép tới thăm có thể khác nhau. Mặc dù hiếm xảy ra, nhưng các điều tra viên có thể được phép tiến hành điều tra nhưng với điều kiện có cán bộ sở tại đi kèm. Các cán bộ điều tra có thể được phép có mặt trong các cuộc phỏng vấn v.v. nhưng không được tham gia. Trong một số trường hợp việc xin phép đến thăm có thể bị từ chối và việc phỏng vấn sẽ do cán bộ địa phương thực hiện.

Tài liệu thu được từ các cuộc viếng thăm cũng có thể được xử lý bằng nhiều cách. Một số cơ quan thẩm quyền có thể không cho phép các nhân viên điều tra nước ngoài mang theo tài liệu hoặc bản sao hoặc gửi theo các kênh thông thường. Nếu trường hợp này xảy ra thì các điều tra viên cần ghi chép lại càng đầy đủ và chi tiết càng tốt để giúp giảm bớt sự chậm trễ trong việc điều tra.

Trong hầu hết các trường hợp, các điều tra viên sẽ được phép lấy bản sao của tài liệu với điều kiện họ phải sử dụng chỉ cho mục đích thông tin và không sử dụng trong thủ tục tố tụng tư pháp. Tất nhiên tài liệu có thể được sử dụng trong thủ tục tố tụng tư pháp khi nó được gửi qua các kênh chính thức.

Tóm tắt

- Đây chỉ là hướng dẫn chung. Cần có hiểu biết về những dàn xếp đối với các hoạt động hợp tác quốc tế trong phạm vi công việc của bạn.
- UNTOC là một công cụ pháp lý quốc tế hữu ích cần được hiểu theo nghĩa rộng, đặc biệt là khi xem xét việc hợp tác quốc tế.
- Các yêu cầu chính thức về tương trợ tư pháp phải được thực hiện khi các kết quả của yêu cầu đó cần thiết để sử dụng làm bằng chứng tại tòa.
- Các yêu cầu chính thức phải được thực hiện thông qua cơ quan trung ương.

- Mặc dù các sĩ quan cảnh sát và điều tra viên có thể không dự thảo các yêu cầu chính thức cho việc cung cấp tương trợ tư pháp, cần nêu trong yêu cầu càng nhiều càng tốt các chi tiết dựa trên bằng chứng và nêu chính xác điều tra nào được yêu cầu, điều này sẽ làm giảm đáng kể sự chậm trễ trong việc soạn thảo.
- Dành nhiều thời gian cho việc phản hồi một yêu cầu chính thức: họ thường xuyên mất nhiều thời gian để xử lý cả trong nội bộ quốc gia yêu cầu và quốc gia nhận yêu cầu.
- Trong nhiều trường hợp, có thể thích hợp khi gửi song song cả yêu cầu không chính thức và chính thức.

Cuối cùng, khi chia sẻ thông tin với bất cứ ai, hãy cân nhắc cẩn thận về việc phổ biến thông tin, hãy ghi nhớ nguyên tắc “cần phải biết” và thận trọng để bảo vệ các nguồn thông tin.

BÀI TẬP NHÓM

Chia lớp thành 3 nhóm. Các nhóm thảo luận những câu hỏi sau:

- Các thỏa thuận hiện hành về chia sẻ thông tin là gì?
- Những thỏa thuận đó có thỏa đáng không?
- Cơ quan bạn thường chia sẻ những thông tin như thế nào?
- Thông tin nào có thể được chia sẻ trong tương lai và theo cách nào?

Kết luận

Kết luận:

Một trong những lý do chính của những người có mong muốn di cư thường là do họ thiếu các cơ hội việc làm tại nơi họ sống; tuy nhiên, rất ít người đáp ứng đủ điều kiện để đi được, hoặc không có đủ năng lực tài chính để chi trả. Hầu hết những người này là lao động phổ thông, không có tay nghề, nhưng vẫn mong muốn tìm được công việc tốt, thu nhập cao. Điều kiện kinh tế khó khăn và khao khát một cuộc sống tốt hơn là những động lực chính thúc đẩy họ di cư. Tin đồn và những câu chuyện kể về cuộc sống đầy đủ, thành công của những người di cư trái phép thành công ra nước ngoài là rất phổ biến. Tuy nhiên nhiều cộng đồng người di cư trái phép lại thiếu hiểu biết trầm trọng về những rủi ro, nguy hiểm hay hậu quả của di cư trái phép. Suy nghĩ cứ ra nước ngoài làm việc là đương nhiên sẽ có một việc làm tốt và thu nhập cao chủ yếu dựa trên những câu chuyện truyền miệng đã bị tô vẽ thành màu hồng từ lời của những người đã di cư thành công, tham chí không thành công và cả những kẻ tổ chức đưa người di cư trái phép.

Phòng chống di cư trái phép và quản lý biên giới quốc gia là những mối quan tâm an ninh hàng đầu của chính phủ các nước trong khu vực Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam. Các tuyến đưa người di cư trái phép liên tục thay đổi do các dòng di cư biến động theo tình hình phát triển kinh tế nhanh chóng và không đồng đều trong khu vực Đông Nam Á cũng như chiến thuật ứng phó của lực lượng chức năng. Tại phòng tuyến đầu tiên là các trạm kiểm soát biên giới, nâng cao năng lực cho các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới luôn là nhu cầu đặc biệt cần thiết và hết sức quan trọng.

Mục tiêu chính của tài liệu tập huấn này là để hỗ trợ công tác đào tạo cho các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới về các kỹ năng cần thiết trong thu thập, sử dụng và quản lý thông tin để hỗ trợ cho công tác điều tra và truy tố, và qua đó hỗ trợ cho công tác đấu tranh phòng chống đưa người di cư trái phép.

Hy vọng rằng bộ tài liệu tập huấn này sẽ giúp ích cho công tác nghiệp vụ của các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu, biên giới.

Xin trân trọng cảm ơn những nỗ lực của các cán bộ, chuyên viên Cục Quản lý Xuất nhập cảnh - Bộ Công an, Cục Cửa khẩu - Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng và Học viện Biên phòng đã đóng góp công sức và thời gian cho việc biên soạn Bộ tài liệu này.

Phụ lục

CÁC BÀI TẬP TÌNH HUỐNG VÀ CÂU HỎI LƯỢNG
GIÁ ĐẦU VÀ CUỐI KHÓA HỌC

Bài tập tình huống 1: Chiến dịch Adipera | Hợp tác Khởi động chiến dịch

Từ năm 2009 đến 2011, Cục Tuần tra Biên giới Anh đã mở chiến dịch điều tra vụ buôn bán trẻ em và thanh thiếu niên người Nigeria vào Anh. Điều đáng chú ý nhất là đây là lần đầu tiên khởi tố và kết tội một tên tội phạm buôn người ngoài nước Anh. Mặc dù vụ án này xảy ra ở Anh, nhưng hoạt động buôn bán người rất phổ biến ở trong châu Phi và từ châu Phi đi, đặc biệt là ở vùng phía Tây châu Phi. Có nhiều khả năng là hoạt động này cũng đang xảy ra trên rất nhiều nước khác, những nước này có thể là điểm đến hoặc điểm trung chuyển.

Trong hai nạn nhân được phát hiện đầu tiên, có một em 16 tuổi (nạn nhân A) và một em 14 tuổi (nạn nhân B). Tên tội phạm Anthony Harrison sau này đã bị kết tội buôn bán hai em này. Chiến dịch bắt đầu năm 2009 khi nạn nhân A bị gửi trả về sân bay Heathrow sau khi bị Tây Ban Nha từ chối nhập cư vì lý do xuất trình giấy tờ giả mạo. Cán bộ xuất nhập cư của Tây Ban Nha báo cho chính quyền Anh vụ việc này, đồng thời cũng thông tin cho phía Anh biết những nghi ngờ của họ rằng cô bé này có thể là nạn nhân của việc buôn bán người. Phía Tây Ban Nha cho biết cô bé này khai là cô đến để thăm một người dì ở Tây Ban Nha, nhưng không có số điện thoại của người dì này và cũng không liên lạc được với dì. Nhân viên di cư của Anh, sau khi phỏng vấn cô bé và quay về Anh cũng cho ý kiến rằng, khi xem xét tuổi và việc cô bé đi lại một mình, cô bé có khả năng là nạn nhân của việc buôn bán người. Cô bé khai với nhân viên di cư là cô đã bị bởi một người đàn ông tên là “Morris” bắt sang Tây Ban Nha, người này nói là anh ta yêu cô, nhưng Morris đã bỏ rơi cô khi cô bị chính quyền bắt dừng lại ở Tây Ban Nha,

Giai đoạn 1 – Xem xét các vấn đề

Tại thời điểm này, hầu như các thông tin để điều tra đều không có. Giấy tờ tùy thân của cô bé là giả mạo nên không hề có bằng chứng về tính danh thực hoặc quốc tịch của cô. Chính quyền không biết cô nhập cư vào Anh bằng cách nào, cô đã ở Anh bao nhiêu lâu trước khi lên đường sang Tây Ban Nha. Cô không hề có điện thoại di động và chỉ mang theo một chiếc túi nhỏ, bên trong đựng một ít quần áo. Cô bé hoàn toàn không có một chút giấy tờ tùy thân nào.

Bạn có 3 phương hướng điều tra:

1. Cô bé này chắc chắn là không nói thật – lời khai của cô với chính quyền Tây Ban Nha khác với lời khai với chính quyền Anh. Bạn muốn tiếp tục phỏng vấn cô bé nhưng có khả năng cô bé là nạn nhân của việc buôn bán người.
2. Bạn tiếp tục cuộc phỏng vấn và khi bị gặng hỏi về những mâu thuẫn trong lời khai, cô bé lại đổi câu chuyện và nói rằng cô chạy trốn khỏi làng của mình ở Nigeria để tìm chỗ trú thân trong nhà thờ sau khi bị buộc tội là người đồng tính. Cô bé khai rằng ban đầu cô được một đức cha tên là Francis đưa tới Anh. Cô tuyên bố mình là người tị nạn, và cuộc phỏng vấn đã dừng lại ngay lúc đó và cô bé được chuyển đến một trại trẻ em của chính quyền địa phương, nhưng cô bé đã bỏ trốn khỏi đó sau một ngày.
3. Cô bé không mang theo bất kỳ tên, địa chỉ, hay số điện thoại nào, nên bạn không có cách nào điều tra thêm được, và tính danh của cô bé là giả. Thứ giấy tờ thật duy nhất mà bạn có là vé máy bay của cô ta, được mua bằng thẻ tín dụng theo lời hăng hàng không nói. Bạn kiểm tra với công ty thẻ tín dụng, và phát hiện ra một tài khoản hợp lệ, với đầy đủ tên và địa chỉ của chủ thẻ. Tiếp tục điều tra theo manh mối này dẫn đến một công ty giao nhận bưu chính nhưng họ không thể cung cấp danh tính của người đến nhận thư. Tên người nhận thư này rất nghi ngờ là tên sai vì việc sai tên này rất phổ biến, do đó không thể xác nhận danh tính nếu thiếu ngày tháng năm sinh. Chiếc thẻ tín dụng này vẫn còn khả năng sử dụng nhưng không có ai dung từ sau khi mua vé máy bay cho cô bé này, chỉ có trước đó đã mua hai chiếc vé máy bay khác.

1. Bạn sẽ chuẩn bị sắp xếp cuộc phỏng vấn như thế nào?
2. Bạn sẽ làm gì sau khi cô bé bỏ trốn?
3. Việc chiếc thẻ tín dụng này trước đây được dùng để mua vé máy bay có ý nghĩa gì và công ty thẻ tín dụng có thể giúp bạn những gì?

Giai đoạn 1

1. Do có nhiều khả năng cô bé là nạn nhân của buôn bán người, bạn sắp xếp một khung cảnh thân mật để phỏng vấn cô bé, không dùng phòng phỏng vấn và sắp xếp cho một nhân viên được đào tạo làm việc với nạn nhân bị buôn bán. Khi xem xét độ tuổi và giới tính của cô bé, nhân viên phỏng vấn nên là nữ, có kinh nghiệm làm việc với trẻ em.
2. Sau khi cô bé bỏ trốn, do bạn không biết tên thật hoặc nơi cô định đến, khả năng nhận diện được cô bé là rất hiếm. Tuy vậy, có thể cô sẽ tìm cách ra khỏi Anh lần nữa và có dấu hiệu cho thấy cô là nạn nhân của hành vi buôn bán người có tổ chức, nên bạn lưu chuyển thông tin vụ việc và hoàn cảnh cô bé đến Anh.
3. Việc chiếc thẻ tín dụng trước đây đã được dùng để mua vé máy bay có nghĩa là đây là vụ buôn bán người có tổ chức chứ không chỉ là một lần duy nhất. Bạn vì vậy yêu cầu công ty thẻ tín dụng thông báo ngay lập tức khi chiếc thẻ này được dùng thêm lần nữa.

1. Bạn sẽ chuyển giao thông tin của cô bé này cho ai?

2. Một tháng sau, công ty thẻ tín dụng liên lạc với bạn và thông báo là chiếc thẻ này lại được dùng để mua vé máy bay của một hãng hàng không khác và cho bạn tên hãng hàng không này. Bạn sẽ tiếp tục theo đuổi manh mối này như thế nào?

Giai đoạn 2

1. Bạn thông báo hoàn cảnh đến của cô bé cho tất cả đơn vị quản lý xuất nhập cảnh và kiểm soát cửa khẩu biên giới xem có ai đã từng gặp phải những trường hợp tương tự, dù là xuất cảnh hay nhập cảnh. Tại giai đoạn này, bạn không có bằng chứng của đường dây buôn bán người, nên thông tin chỉ có thể lưu hành trong bộ phận xuất nhập cảnh và kiểm soát cửa khẩu.

2. Bạn liên lạc với hãng hàng không mà công ty thẻ tín dụng đã nêu tên, họ cung cấp cho bạn thông tin của chuyến bay – chuyến bay này đi Athens và người đi tên là Samantha Jones. Nạn nhân B “Samantha Jones” bị giữ lại khi đến sân bay làm thủ tục lên máy bay. Sau khi xem xét tuổi tác, nạn nhân B được gửi đến một cơ sở giữ trẻ an toàn và câu chuyện của nạn nhân này được từ từ tìm ra trong một khoảng thời gian dài. Câu chuyện của nạn nhân B giống hệt câu chuyện của nạn nhân A và không còn nghi ngờ gì là hai câu chuyện này cùng có chung một kịch bản. Cả hai câu chuyện đều có một số tên người và địa danh thật mà chắc chắn là đã được dàn dựng cẩn thận. Hiện giờ bạn đã có bằng chứng chặt chẽ về vụ án đường dây buôn người.

3. Cuối cùng nạn nhân B cũng bắt đầu kể ra câu chuyện của mình. Em đã bị bỏ rơi từ khi còn là em bé và được một người đàn ông tìm được và nhận về nuôi. Em bị đối xử như người hầu không công cho đến khi bị đưa đến Lagos, em tưởng là được cho đi học nhưng thật ra là bị bán vào đường dây mại dâm. Em bị đưa đến Anh bởi một kẻ giả dạng là dì của em, sau khi đã bắt em học thuộc kỹ kịch bản. Đây là lần đầu tiên vụ án kết nối với nghi phạm Anthony Harrison, khi em này khai rằng mình bị đưa tới nhà hắn sau khi tới Anh. Sau đó chúng còn đảm bảo rằng em tuân thủ tuyệt đối bằng cách bắt em làm lễ Juju để nếu em dám nói ra với ai về việc bị bán thì em sẽ bị chết.

1. Bây giờ bạn đã có bằng chứng của vụ buôn bán người có tổ chức, bạn sẽ tăng cường mở rộng lưu hành chi tiết vụ án tới ai?

2. Hiện giờ bạn đã có tên và địa chỉ của tên nghi ngờ buôn bán người, bạn sẽ làm thế nào để điều tra hắn?

Giai đoạn 2

1. Bạn mở rộng kênh thông tin tới cảnh sát, nhân viên giúp đỡ người tị nạn và an sinh xã hội, đặc biệt là nơi lưu giữ trẻ em. Việc này đã bắt đầu có kết quả, bạn không những nhận được thông tin từ những người có khả năng liên quan đang ở trong nước, mà còn nhận được thông tin về những người mới từ bộ phận quản lý di cư. Khi thông tin tới càng lúc càng nhiều, bạn chuyển thông tin này cho nhà chức trách có thẩm quyền điều tra khi cuộc điều tra mở rộng ra ngoài tội di cư trái phép tới rửa tiền, mại dâm, bạo lực, và đe dọa.v.v...

2. Các nguồn lực được triển khai để điều tra Harrison. Các hồ sơ liên quan được cảnh sát và cán bộ di cư rà soát, toàn bộ các địa chỉ mà hắn đã từng dính líu tới đều bị đối chiếu, phương tiện đều bị định vị, các chi tiết tài chính – tài khoản ngân hàng v.v... đều bị khám xét, những kẻ tòng phạm của hắn bị xác định và điều tra, danh sách các cuộc điện thoại bị kiểm tra và bắt đầu theo dõi nghi phạm này

Kết quả Cuối cùng

Trong hai năm tiếp theo, phương pháp hoạt động tương tự được kết nối với 23 trường hợp người Nigeria khác từ 16 đến 23 tuổi. Tất cả mọi trường hợp đều dẫn tới nghi phạm Harrison và sau khi tìm được nạn nhân A, cô đã cung cấp bằng chứng buộc tội hắn. Chắc chắn là còn nhiều nạn nhân hơn nữa, nhưng hắn chỉ bị kết tội đã buôn bán nạn nhân A và B. Tất cả nạn nhân đều bị đe dọa bằng lễ phù phép Juju và trở nên đặc biệt nghe lời chủ. Tất cả đều bị buôn bán để bóc lột tình dục.

Harrison bị phát hiện đã dùng 7 danh tính khác nhau và có liên quan tới 8 địa chỉ. Có rất ít khả năng tên thật của hắn là Harrison. Hắn còn bị nghi ngờ là thông đồng với một tên buôn người khác là Kennedy Johnson, một kẻ đã đang ở tù khi Harrison bị bắt. Tên này cũng dùng phương pháp hoạt động tương tự, tức là buôn những em gái đến tị nạn ở Anh, các em này sau đó sẽ được gửi đến trại trẻ và bỏ trốn khỏi đó, sau đó người của hắn sẽ tới đón.

Anthony Harrison bị kết án 20 năm tù.

Bài tập tình huống 2: Người Việt Nam nhập cảnh trái phép

Cần chuẩn bị

- File trình chiếu PowerPoint: “Phần 6: Nghiên cứu trường hợp 2 - Người Việt Nam Di cư Trái phép.ppt”

Bối cảnh

Vương quốc Anh từ nhiều năm nay đã trở thành cực nam châm thu hút số lượng lớn người di cư và người tị nạn, cả chính thống và giả mạo, vì rất nhiều lý do như:

- Cộng đồng người di cư đã thành lập vững chắc, đông đúc;
- Thái độ đối với người nhập cư khoan dung hơn nhiều các quốc gia châu Âu khác;
- Hệ thống phúc lợi xã hội tương đối hoàn chỉnh và rộng rãi;
- Hệ thống xem xét tị nạn phức tạp, mất nhiều thời gian;
- Nhiều cơ hội làm việc bất hợp pháp trong cộng đồng người di cư.

Với đường biên giới mở trong lục địa châu Âu, sau khi nhập cảnh vào một quốc gia châu Âu, một người di cư có thể đi lại trong khu vực mà không cần phải qua sự kiểm soát của lực lượng quản lý và kiểm soát biên giới, cửa khẩu. Nhưng giữa vương quốc Anh và các quốc gia khác trong châu Âu không có các thỏa thuận để đi lại tự do như vậy, khiến số lượng người di cư tập trung rất đông tại phía bắc nước Pháp và một phần ít hơn ở Bỉ. Sự sắp xếp lại giữa Cục Quản lý Biên giới của hai nước Anh và Pháp năm 2003 làm cho Cục Quản lý Nhập cư Anh nằm ở bờ biển Pháp, và Cục Quản lý Nhập cư của Pháp nằm ở Anh. Việc này có hiệu quả bất ngờ đối với chuyện ngăn chặn người di dân trái phép bằng cách trốn trong phương tiện vận chuyển. Số lượng người di cư trái phép tụt từ mức cao nhất là 28,000 người trong năm 2002-2003 xuống dưới 4,000 người (bị phát hiện) trong năm 2010.

Mặc dù việc lẩn trốn bên trong và bên dưới các phương tiện vận chuyển là rất khó khăn và nguy hiểm, rất nhiều người vẫn cố hết lần này đến lần khác để di cư bằng được. Các quốc gia có nhiều người vượt biên trái phép bao gồm Afghanistan, Eritrea, Iraq, Iran, và Ấn Độ. Đến năm 2007, người Việt Nam bắt đầu xuất hiện với số lượng gia tăng trong các trại tị nạn dành cho người di cư và trong một khoảng thời gian ngắn đã trở thành hiện tượng phổ biến. Tới năm 2009, người Việt Nam đã chiếm vị trí thứ hai, chỉ sau người Afghanistan, với gần 2.000 người bị phát hiện và tạm giữ chỉ trong khoảng thời gian 11 tháng.

Bước 1

Từ các báo cáo của Cục Quản lý Xuất nhập cảnh về số lượng người Việt Nam nhập cư trái phép càng lúc càng cao, chính quyền đã thấy rõ rằng đã đến lúc phải có những biện pháp mạnh mẽ. Trong thực tế, người Việt Nam từ trước tới nay chưa bao giờ trở thành vấn đề nổi cộm, do đó cần phải tìm hiểu tại sao đột nhiên lại có sự gia tăng nhanh và đột ngột như vậy. Bạn cần phải triển khai hoạt động thu thập thông tin để nắm chắc các thông tin liên quan đến vấn đề này, mà trước tiên là Cục Quản lý Di cư.

1. **Bạn muốn hỏi các cán bộ quản lý di dân điều gì và họ sẽ làm thế nào để tìm được các thông tin đó?**
2. **Bạn cần phải tìm hiểu về nguồn gốc của vấn đề: Việt Nam – và bạn sẽ làm cách nào để thu thập thông tin?**
3. **Bạn cần biết những người Việt vượt biên trái phép đang làm gì sau khi tới châu Âu – bạn còn có thể tìm tới các cơ quan nào để tìm hiểu?**

Bước 2 | Điều tra

1. Mệnh lệnh đầu tiên tới cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu là phải lục soát kỹ người Việt Nam nhập cư trái phép, tịch thu giấy tờ và điện thoại di động, sau đó lập tức gửi báo cáo điều tra cho Cục Tình báo.

Cảnh sát di cư hoặc cán bộ được phân công thực hiện phỏng vấn phải được hướng dẫn rằng việc phỏng vấn người Việt Nam là một ưu tiên hàng đầu. Từ các báo cáo của Cục Quản lý và Giám sát Biên giới, có thể thấy rõ rằng vấn đề này chủ yếu xảy ra ở vùng bờ biển phía Đông Nam vì ở sân bay hoặc cảng biển tại Anh hầu như không gặp phải vấn đề này. Nhập cư trái phép hầu như không xuất hiện trong thống kê phát hiện các trường hợp sử dụng giấy tờ đi lại giả mạo. Do đó, có thể kết luận rằng các nguồn lực nên tập trung xác định các tuyến di cư trong châu Âu và cách trốn nấp trong phương tiện vận chuyển ở Pháp và Bỉ.

Kết quả tham vấn của đội bạn cho thấy rằng con đường di dân chính, theo lời khai của người di cư, và các giấy tờ như vé tàu xe, hóa đơn, nguồn gốc quần áo và thực phẩm của họ là bằng đường không hoặc tàu hỏa tới Mát-xcơ-va, sau đó tới cộng hòa Séc/Slovakia/Hungary/Ba Lan, rồi tới Pháp/Đức/Bỉ và kết thúc ở bờ biển Channel.

2. Tiến hành nghiên cứu nguyên nhân của dòng người di cư trái phép tại nước nguồn: thông qua Internet và đại sứ quán tại Hà Nội để tìm kiếm thông tin về lý do thúc đẩy người dân di cư ra khỏi Việt Nam. Nghiên cứu dùng nguồn mở và thông tin từ đại sứ quán cho biết sự nổi lòng của chính phủ Việt Nam đối với việc xuất ngoại đã tạo điều kiện cho bất cứ người công dân Việt Nam nào cũng có thể làm hộ chiếu. Người dân có áp lực di dân kinh tế do một số vùng miền có tỉ lệ nghèo đói rất cao, và người di dân càng đông thì những người đi theo sau càng có nhiều cơ hội làm việc (bất hợp pháp) trong hàng quán, công ty của người Việt.

3. Liên lạc với cảnh sát và Cục Quản lý Di cư trong nước và tại châu Âu để tìm hiểu các hoạt động của người di cư từ Việt Nam mà họ đang thấy. Phản hồi đáng chú ý nhất là từ cảnh sát Anh. Họ nhận thấy một sự gia tăng đáng kể trong số lượng các cơ sở sản xuất cần sa trong nước, việc này bắt đầu cùng lúc với làn sóng người Việt di cư trái phép tăng cao. Một so sánh đối chiếu với số liệu của Bộ Tư pháp cho thấy gần 700 người Việt đã bị kết tội hoặc đang đợi ra tòa vì tham gia hoạt động trồng cần sa. Nghiên cứu sâu hơn về người Việt di cư bất hợp pháp cho thấy từ lúc làn sóng nhập cư bắt đầu và các cơ sở sản xuất cần sa bị phát hiện, rất nhiều tiệm làm móng chân móng tay đã mọc lên mà quản lý và người làm thuê đều là người Việt.

- 1. Bạn có thể tìm thấy thông tin gì khi kiểm tra điện thoại di động và địa chỉ trên người của người di cư trái phép?**
- 2. Bạn có thể làm gì với những thông tin mà các cán bộ tuyến đầu đã thu thập được về người di cư trái phép?**
- 3. Bạn cần những thông tin gì từ hồ sơ hình sự và bạn còn cách nào khác để tìm thêm thông tin về việc trồng cần sa?**
- 4. Nhà máy sản xuất cần sa và tiệm làm móng có thể có quan hệ như thế nào?**

Bước 2 | Điều tra

1. Thực hiện kiểm tra điện thoại di động của những người di cư trái phép đã cung cấp một nguồn thông tin lớn, đặc biệt là những tin nhắn giữa họ và những người môi giới ở khắp châu Âu. Số điện thoại trong danh bạ được lưu lại trong cơ sở dữ liệu và từ đó có thể thiết lập các kết nối. Địa chỉ giấu trong quần áo và túi xách cho thấy các đầu mối liên quan tới những người di cư trái phép khác, người môi giới, và địa điểm làm việc.

Xây dựng dữ liệu các thủ đoạn, phương thức trốn tránh, địa điểm nhập cảnh, thể loại xe thường dùng, và thời điểm qua biên giới nhằm giúp cho các cán bộ quản lý, kiểm soát cửa khẩu biên giới tập trung vào một số phương tiện có nguy cơ cao nhất. Thông tin cá nhân về từng người nhập cư trái phép tại biên giới và trong nước đã giúp xây dựng một khung dữ liệu với các thông tin cơ bản: người nhập cư thường là nam, chưa có gia đình, tuổi từ 18-35, và xuất xứ từ vùng biển miền Bắc, đặc biệt là từ Nghệ An hoặc Quảng Bình.

Đội phỏng vấn của bạn báo cáo rằng: theo lời khai của người di cư và các giấy tờ như vé tàu xe, hóa đơn, nguồn gốc quần áo và đồ ăn của họ thì con đường di cư chính là bằng đường hàng không hoặc tàu hỏa tới Mát-xcơ-va, sau đó tới cộng hòa Séc/Slovakia/Hungary/Ba Lan, rồi tới Pháp/Đức/Bỉ và kết thúc ở bờ biển Channel.

2. Bạn xem xét từng trường hợp liên quan tới người bị bắt mà có dính líu tới cơ sở trồng cần sa và các tiệm làm móng. Bạn thấy rằng những người chăm sóc cây cần sa hầu như chỉ toàn là nam giới, và không ai có giấy tờ nhập cư vào Anh hợp lệ. Bạn còn thu được nhiều thông tin hơn khi thẩm vấn những người này trong trại giam. Họ đều khai rằng họ được tuyển tại Việt Nam và đồng ý làm việc và được người môi giới dàn xếp cho họ bí mật vượt biên. Họ cuối cùng bị giam lỏng trong các cơ sở trồng cần sa, hầu như không được trả tiền, chỉ nhận được đồ ăn và chỗ ở

3. Các tiệm làm móng được dùng để rửa tiền từ việc thu hoạch cần sa.

Kết thúc

1. Thông tin từ biên giới bắt đầu cung cấp tên, địa chỉ, số điện thoại, phương tiện v.v... Những thông tin này cần phải chuyển tới các cán bộ điều tra trong và ngoài nước, đặc biệt là phía Pháp, Đức, và Bỉ. Mục đích của bạn là triệt phá các đường dây đưa người trái phép, nếu đó thật sự là đưa người trái phép – tuy nhiên, có nhiều dấu hiệu cho thấy vụ việc có thể là buôn bán người.
2. Đường vào châu Âu cho thấy rằng người di cư nhập cảnh vào các quốc gia Đông Âu có visa, vì visa vào các nước này dễ xin. Bạn dùng đường ngoại giao để thông báo cho bộ phận cấp visa của các quốc gia này ở Hà Nội và cung cấp cho họ hồ sơ của những người phạm tội. Bạn liên kết với cảnh sát và nhà chức trách ở Nga để phá vỡ các nguồn kết nối ở Mát-xcơ-va.
3. Các nhóm làm việc chung được thiết lập với cảnh sát để trao đổi thông tin và nhắm vào các tiệm làm móng sử dụng người làm thuê trái phép. Điều này dẫn đến việc điều tra tài chính của các tiệm này, dẫn đến bằng chứng rằng chúng được dùng để rửa tiền từ cơ sở trồng và sản xuất cần sa.
4. Cảnh sát bắt đầu một chiến dịch nâng cao nhận thức để khuyến khích người dân báo cáo các hoạt động nghi ngờ trong khu vực họ ở, để tìm ra địa điểm nghi ngờ cơ sở trồng và sản xuất cần sa.

Tất cả những hoạt động này đều làm giúp làm ngăn chặn, gián đoạn mạng lưới tội phạm – ngoài ra còn một phương pháp rất quan trọng nữa – đó là gì?

Kết luận

Phương pháp cuối cùng quan trọng nhất, đó là: Tiền. Người Việt di cư trái phép được tuồn vào làm việc tại các tiệm làm móng hoặc cơ sở trong và sản xuất cần sa. Các hoạt động này tạo ra một số lượng tiền mặt lớn, và không thể rửa toàn bộ số tiền này. Có một giả định rằng số tiền này đang được đưa ra khỏi đất nước. Do đó, Cục Quản lý Biên giới nhắm vào các chuyến bay đến Việt Nam và khuyến khích các nhà chức trách châu Âu cũng làm như vậy. Chó được huấn luyện đặc biệt có thể phát hiện ra tiền tương đối dễ dàng và một lượng tiền mặt đáng kể, vượt quá 100,000 bảng Anh trong một số trường hợp, đã bị tịch thu trong quá trình vận chuyển. Điều này chứng tỏ rằng việc nhắm vào công dân Việt Nam đi trên các chuyến bay từ các điểm đến kết nối với các chuyến bay đến Việt Nam là một hướng điều tra hoàn toàn đúng đắn. Phản ứng của cộng đồng đối với chiến dịch nâng cao nhận thức, kêu gọi cung cấp thông tin rất tốt. Việc tăng cường các hoạt động nghiệp vụ của cảnh sát và thông tin tìm được trên người của người nhập cư trái phép đã giúp lực lượng chức năng phát hiện ra nhiều vụ mới. Trong năm 2010, khoảng 400 cơ sở trồng và sản xuất cần sa bị phát hiện và đóng cửa mỗi tháng.

Chủ tiệm làm móng bị điều tra sử dụng người lao động trái phép đã phải chịu mức phạt lên tới 5,000 Euro với mỗi người lao động trái phép.

Với các biện pháp được thực hiện mạnh mẽ ở Anh, cùng với hoạt động đấu tranh triệt phá các đường dây môi giới ở châu Âu, sử dụng nguồn thông tin thu thập được tại khu vực biên giới, số lượng người di cư Việt Nam ở cảng biển Channel bắt đầu giảm và các cơ sở trồng và sản xuất cần sa ở Pháp, Bỉ và Đức bị phát hiện ngày càng nhiều.

Các hoạt động triển khai đấu tranh chống đưa người trái phép gặp nhiều khó khăn do người di cư bất hợp pháp không muốn cung cấp thông tin trên hồ sơ hoặc làm chứng chống lại những đường dây môi giới hoặc cơ sở trồng và sản xuất cần sa hoặc các tiệm làm móng sử dụng lao động bất hợp pháp. Họ thà ngồi tù và chấp nhận bị trục xuất về Việt Nam.

Canada

**Nâng cao Năng lực Phòng chống Đưa người Di cư Trái phép
cho Cán bộ Quản lý Biên giới Tuyển đầu**

Ngày:

Lượng giá đầu/cuối khóa học

Vui lòng trả lời các câu hỏi dưới đây bằng cách lựa chọn đáp án phù hợp nhất. Một số câu có thể có nhiều hơn một đáp án đúng. Bài kiểm tra này sẽ đánh giá kiến thức cơ bản của bạn về các nội dung trong khóa tập huấn.

Công ước Liên hợp quốc về chống tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia (UNTOC)	
Câu hỏi 1	Đáp án nào trong số dưới đây đúng?
" Đưa người trái phép (ĐNTP) và Buôn bán người (BBN) đều vì mục đích bóc lột	
" Đưa người di cư trái phép và BBN đều có thể diễn ra ở phạm vi trong nước và quốc tế	
" Mục đích của Đưa người Trái phép là tạo điều kiện cho vượt biên trái phép	
Câu hỏi 2	Công cụ quốc tế nào đặt ra quy chuẩn quốc tế về Đưa người di cư trái phép?
" Nghị định thư về phòng ngừa, trấn áp và trừng trị tội phạm buôn bán người, đặc biệt là phụ nữ, trẻ em, bổ sung cho Công ước về phòng, chống tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia của Liên hợp quốc	
" Công ước của Liên hợp quốc về chống tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia	
" Nghị định thư về phòng, chống đưa người di cư trái phép bằng đường bộ, đường biển và đường không, bổ sung cho Công ước của Liên hợp quốc về chống tội phạm có tổ chức xuyên quốc gia	

Buôn bán người	
Câu hỏi 3	Nhóm đối tượng nào dễ trở thành nạn nhân của buôn bán người nhất?
" Nam giới và phụ nữ trung niên	
" Nam giới trẻ độc thân	
" Phụ nữ trẻ độc thân	
Câu hỏi 4	Người được xác nhận là nạn nhân của Buôn bán người cần được tiếp nhận như thế nào?
" Được cho ăn ở an toàn trong suốt thời gian điều tra và truy tố vụ án, được cán bộ có kinh nghiệm phỏng vấn nhẹ nhàng, thân mật và sắp xếp đưa về quê khi đã an toàn.	
" Được cán bộ quản lý biên giới phỏng vấn, sau đó đưa vào tạm giam nghiêm ngặt cho đến khi hoàn thành các thủ tục điều tra.	
" Tạm giam nghiêm ngặt cho đến khi xác minh hoàn cảnh và bị trục xuất ngay sau đó.	

Phương thức Đưa người Di cư Trái phép

Câu hỏi 5	Đáp án nào SAI?
" Mục đích của buôn bán người là nhằm bóc lột sức lao động	
" Kể tổ chức di cư trái phép thu lợi từ thành quả lao động của người di cư	
" Người di cư trái phép nhập cảnh thành công là điều quan trọng nhất đối với sự tồn tại của đưa người di cư trái phép	

Quyền của Người Di cư

Câu hỏi 6	Đáp án nào SAI?
" Người được đưa đi di cư trái phép cũng có thể trở thành nạn nhân của hành vi bóc lột trong chuyển hành trình	
" Người được đưa đi di cư trái phép cũng là tội phạm cần bị đưa ra truy tố	
" Những kẻ tổ chức đưa người di cư trái phép được hưởng một số quyền con người nhất định	

Điều tra và Quản lý Vụ việc

Câu hỏi 7	Một cuộc điều tra cần có những tính chất gì?
" Nhanh chóng, toàn diện và được giữ kín	
" Luôn theo đuổi truy tố từ khi nghi ngờ phạm tội	
" Thích hợp, quy mô tương xứng, đúng thời điểm và đúng pháp luật	
Câu hỏi 8	Đáp án nào KHÔNG nằm trong kế hoạch hành động ở bước khởi động điều tra?
" Phân công nhiệm vụ cho các điều tra viên	
" Theo dõi nghi phạm	
" Xác định các manh mối và hướng điều tra	
Câu hỏi 9	Hồ sơ vụ án là gì?
" Mỗi điều tra viên giữ một bộ hồ sơ riêng, mở ra khi cuộc điều tra được cấp phép	
" Một bộ hồ sơ chung mở ra ở cấp trung ương khi cuộc điều tra được cấp phép	
" Một bộ hồ sơ chung mở ra ở cấp trung ương ngay khi có dấu hiệu mở cuộc điều tra	

Nhận diện người di cư trái phép	
Câu hỏi 10	<p>Đáp án nào KHÔNG phải là mục đích khi phỏng vấn những nạn nhân bị lừa di cư trái phép?</p> <ul style="list-style-type: none"> “ Tạo điều kiện tốt nhất cho nạn nhân trả lời và hợp tác “ Đảm bảo khai thác được thông tin bằng mọi cách “ Thực hiện phỏng vấn sao cho không gây tổn hại cho nạn nhân
Câu hỏi 11	<p>Chọn đáp án đúng:</p> <ul style="list-style-type: none"> “ Buôn bán người và Đưa người di cư trái phép có nhiều yếu tố tương đồng “ Buôn bán người và Đưa người di cư trái phép khác nhau về mục đích của hành động “ Đưa người di cư trái phép luôn có liên quan mật thiết với tội phạm có tổ chức

Thu thập Thông tin	
Câu hỏi 13	<p>Cho biết 3 dạng thông tin có thể thu được bằng cách kiểm tra điện thoại di động</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3.
Câu hỏi 14	<p>Nêu 3 loại giấy tờ cần kiểm tra khi khám xét nghi phạm có thể chứa đựng thông tin quan trọng</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3.
Câu hỏi 15	<p>Bạn phải cân nhắc những điểm nào khi thực hiện kiểm tra du khách đi qua trạm kiểm soát?</p> <ul style="list-style-type: none"> “ Ngôn ngữ họ nói, quần áo, đối chiếu với những trường hợp/vụ việc từng xảy ra, đối chiếu với những ngày tháng đặc biệt, mục đích đi lại, hộ chiếu và giấy tờ đi lại... “ Hình dáng mũi, Tóc, Màu tóc, đối chiếu với hình ảnh trong hộ chiếu giấy tờ... “ Giấy chứng nhận tiêm chủng hợp lệ và mang theo người ít nhất 50 USD

Câu hỏi 16	Câu nào trong số những câu hỏi sau hướng tới gợi mở sự việc, hay còn gọi là “câu hỏi mở”?
“ Tên bạn là gì?	
“ Có thể cho tôi biết bạn đến đây như thế nào không?	
“ Bạn đến sân bay bằng xe khách à?	

Thu thập, lưu giữ thông tin	
Câu hỏi 17	Khi ghi chép thông tin vào sổ nhật ký, các cán bộ KHÔNG nên làm gì?
“ Gạch xóa	
“ Kẻ một đường qua phần giấy trắng	
“ Xé bỏ những trang không cần thiết	

Thông tin thô và Thông tin nghiệp vụ	
Câu hỏi 18	Thông tin nghiệp vụ là?
“ Theo dõi tội phạm	
“ Việc thu thập thông tin trực tiếp từ nguồn tin	
“ Sản phẩm thu được sau khi đánh giá và phân tích thông tin thô	
Câu hỏi 19	Quy trình Xử lý thông tin là gì?
“ Hệ thống để tập huấn cho các cán bộ về thông tin nghiệp vụ	
“ Quy trình thu thập, xử lý, phân tích và công bố thông tin phục vụ lập kế hoạch tương lai	
“ Phương pháp đảm bảo vận chuyển thông tin mật một cách an toàn	

Chia sẻ thông tin	
Câu hỏi 20	Khi tiến hành điều tra tại nhiều quốc gia, các cán bộ KHÔNG nên làm gì?
“ Chia sẻ thông tin với cán bộ hành pháp nước ngoài qua các kênh không chính thức	
“ Liên hệ với công dân nước ngoài	
“ Sử dụng thông tin thu được qua kênh không chính thức trong truy tố	

NHẬN XÉT:

Canada

Đánh giá Khóa học

Cảm ơn bạn đã tham gia khóa tập huấn. Chúng tôi mong bạn sẽ bỏ ra vài phút để đánh giá các khía cạnh khác nhau của khóa tập huấn và trả lời các câu hỏi dưới đây. Ý kiến đóng góp của bạn sẽ giúp chúng tôi biết được khóa tập huấn có đáp ứng được những nhu cầu và mối quan tâm của bạn, đồng thời hỗ trợ chúng tôi trong thiết lập và cải thiện những chương trình tập huấn trong tương lai.

Vui lòng sử dụng thang đánh giá sau đây:

5 = Xuất sắc
4 = Rất hài lòng
3 = Hài lòng

2 = Cần cải thiện
1 = Chưa hài lòng

I. CHƯƠNG TRÌNH

Vui lòng khoanh tròn số điểm bạn cho là phù hợp nhất.

Nội dung đầy đủ/trọn vẹn	5	4	3	2	1
Đạt được mục tiêu tập huấn đề ra	5	4	3	2	1
Mức độ phù hợp của nội dung tập huấn đối với bạn	5	4	3	2	1
Các thảo luận trong khóa tập huấn	5	4	3	2	1
Các hoạt động trong khóa tập huấn	5	4	3	2	1
Đánh giá chung về khóa tập huấn	5	4	3	2	1

Các ý kiến góp ý khác:

II.

Vui lòng khoanh tròn số điểm bạn cho là phù hợp nhất.

Sự cân bằng giữa các bài giảng, các hoạt động, thảo luận và phương tiện giảng dạy	5	4	3	2	1
Hiệu quả của các bài tập thực hành	5	4	3	2	1
Các chủ đề được sắp xếp hợp lý	5	4	3	2	1
Nhịp độ tập huấn	5	4	3	2	1
Tài liệu và công cụ trực quan sử dụng trong tập huấn	5	4	3	2	1
Trang thiết bị kỹ thuật	5	4	3	2	1
Địa điểm tổ chức tập huấn	5	4	3	2	1
Dịch vụ tại chỗ (đồ ăn nhẹ, phục vụ bữa trưa)	5	4	3	2	1
Thu xếp hậu cần (ăn ở và đi lại)	5	4	3	2	1

Các ý kiến góp ý khác:

III. CÁC HỢP PHẦN TRONG KHÓA HỌC

Vui lòng cho biết bạn có hiểu nội dung tập huấn hay không và mức độ hữu ích của những kiến thức này trong công tác quản lý biên giới.

Bài tập nhóm về Liên hệ và Chia sẻ Thông tin Góp ý: _____ _____ _____	Mức độ hiểu bài				
	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
Nhận biết Buôn bán người và Đưa người Di cư Trái phép Góp ý: _____ _____ _____	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
	5	4	3	2	1
Điều tra và Quản lý Vụ việc Góp ý: _____ _____ _____	Mức độ hiểu bài				
	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
	5	4	3	2	1

Ý kiến góp ý khác:

III. CÁC HỢP PHẦN TRONG KHÓA HỌC

Vui lòng cho biết bạn có hiểu nội dung tập huấn hay không và mức độ hữu ích của những kiến thức này trong công tác quản lý biên giới.

Thu thập thông tin Góp ý: _____ _____ _____	Mức độ hiểu bài				
	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
	5	4	3	2	1
Thu thập, Lưu giữ, Xử lý và Công bố thông tin Góp ý: _____ _____ _____	Mức độ hiểu bài				
	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
	5	4	3	2	1
Ghi chép và Báo cáo thông tin Góp ý: _____ _____ _____	Mức độ hiểu bài				
	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
	5	4	3	2	1
Những Vấn đề Pháp lý và Bảo mật thông tin Góp ý: _____ _____ _____	Mức độ hiểu bài				
	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
	5	4	3	2	1

Ý kiến góp ý khác:

III. CÁC HỢP PHẦN TRONG KHÓA HỌC

Vui lòng cho biết bạn có hiểu nội dung tập huấn hay không và mức độ hữu ích của những kiến thức này trong công tác quản lý biên giới.

Nghiên cứu Tình huống 1 Góp ý: _____ _____ _____	Mức độ hiểu bài				
	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
	5	4	3	2	1
Nghiên cứu Tình huống 2 Góp ý: _____ _____ _____	Mức độ hiểu bài				
	5	4	3	2	1
	Mức độ hữu ích				
	5	4	3	2	1

Ý kiến góp ý khác:

IV. NHẬN XÉT

1. Bạn thích nhất những điểm nào về khóa tập huấn?
2. Bạn không vừa lòng nhất những điểm nào về khóa tập huấn?
3. Phần nào hay hoạt động nào bạn thấy bổ ích và hữu dụng nhất? Vì sao?
4. Phần nào hay hoạt động nào bạn thấy thất vọng nhất? Vì sao?
5. Bạn mong muốn học được những gì từ khóa tập huấn mà khóa tập huấn chưa đáp ứng được?
6. Có những chủ đề nào bạn nghĩ nên bổ sung thêm vào chương trình tập huấn không?
7. Có những chủ đề nào bạn nghĩ nên không cần thiết trong chương trình tập huấn không?
8. Ý kiến khác

Ý kiến góp ý khác:

Trân trọng cảm ơn.

**“La Cité du Vietnam” Migrant Camp
Angres, France
December 5, 2016**

**PACIFIC LINKS
FOUNDATION**

La Cité du Vietnam: Location

- The camp for Vietnamese migrants located in Angres, France; about 20 minutes outside of Arras and 1 ½ hours from Calais.
- It is located in a middle of a forest on top of a former coal mining camp. There is one main building that serves as the dormitories and canteen for the migrants. The building is leftover from the coal mining camp and is in dilapidated condition, with no heat and caved-in roof in some areas.
- There are three tarp-covered external structures that hold the outdoor toilet, common area where the migrants sit for warmth around an oil drum fire, and an exercise space that holds a weightlifting bench.
- There is cold running water that was piped in by the local Angres government.
- The camp has been in existence since 2006, exclusively for Vietnamese migrants whose final destination is the UK. Prior to 2006 the camp was used by Serbian migrants.
- It holds 50-100 Vietnamese migrants at any given time.
- The local government is demolishing the existing building and constructing simple barracks and piping in hot water to the camp.

La Cité du Vietnam: Migrant Profile

- When we visited there were about 60-70 Vietnamese migrants in the camp. They had been there from one week to two months.
- Most were in their early to late 20s, with several women in their 40s and above and many boys and girls in their teens, as young as 15.
- The younger migrants were encouraged and sent by their parents.
- Most were from Nghe An (particularly Nghi Loc district), Hai Phong, and Hai Duong provinces, although there was at least one migrant from the Mekong Delta in the south of Vietnam (Can Tho province).
- All were in the camp temporarily until they could get on a lorry that would take them to the UK. No one expressed any desire to stay in France.
- All were intending on going to UK and working in a Vietnamese-run nail salon. There was little to no knowledge about cannabis farming or other situations, and they were under the impression that the Viet community in the UK would support them.
- The older women were fleeing debt collectors and had no family left in VN.
- Some had relatives who had migrated to the UK several years earlier and working (undocumented) in nail salons.

La Cité du Vietnam: Migrant Profile

- The trail seemed to lead through Russia/eastern Europe for most, paying agents tens of thousands of USD to get to the UK. Most said that they had no idea they were in France when they first arrived; they just knew that they had to go through Vietnam City in order to get to the UK.
- At night the smugglers will send scouts to the lorry stops; if they're successful in bribing a driver, they'll report back to the camp. The migrants then rush to the rest stop; those who can get on (often hiding in the wheel wells) do, and the others return to the camp. They repeat until they can make it on a lorry.
- The camp is quiet and organized; during the day the migrants are either sleeping (they've been up all night at the rest stop) or sitting around one of the oil drum fires.
- We've also been told that the VN smugglers are now cooperating with Kurdish smugglers who handle Kurds fleeing from ISIS/ al-Qaeda/ Taliban from Iraq, Afghanistan, Turkey, etc.
- The Vietnamese knew about Brexit but were unsure of how that would affect them. They all thought that they would easily find jobs and support from the UK Viet Kieu community.

La Cité du Vietnam: Observations

- The camp has existed under the radar and continues to exist because:
 - The Vietnamese are quiet and don't fight or attract outside attention
 - Temporary—we didn't meet one migrant in the camp who had any plans to stay in France; UK was the final destination.
 - The migrants don't really strain local resources. They're not looking to work in France (i.e., take anyone's jobs), and stay in the camp all day long.
- The camp has been supported by a loosely-organized group of Protestant locals for the last 10 years, led by a French nurse who provides the camp with essentials. She has a very good rapport and trust with the smugglers who run the camp.
- We were the first NGO from Vietnam they had met. There have been Vietnamese-French volunteers every now and then, but no organized group.
- When asked what the Vietnamese missed the most about Vietnam aside from their families, they replied, "Tea and noodles." They boil hot water and sit around the fire drinking it while pretending that it's tea.
- The meals consist of rice and vegetable soup. There are chickens running around the camp but the migrants won't slaughter them, as they said they keep them around because they remind them of home.
- The migrants held strong beliefs that the only way to advance economically was to go overseas. They had little knowledge of Vietnam's economic standing or job opportunities, and would not be dissuaded from completing their journey to the UK.
- Any prevention work will have to target the parents, as they seem to be the driving force for the migration of the under 20s in this camp.

La Cité du Vietnam: Next Steps

- We are continuing to build trust with the French volunteers, smugglers who run the camp, the migrants, and the local authorities.
 - We returned to Paris after the visit and had one of our donors there send 100 pairs of gloves, blankets, socks, and scarves to the camp.
 - We will return at the end of April and deliver more goods, such as tea and instant noodles.
- We want a better understanding of the route and logistics of the people smuggling operation, so we'd like to be able to interview individual migrants.
- The interviews will be used in future awareness raising campaigns.
- We're translating a "Know Your Rights" information brochure into Vietnamese. It's business card sized and contains information such as how to recognize if you're in a slavery or trafficking situation, and numbers in the UK to call.
 - Eventually we'll seek permission from the people smugglers to distribute the cards to the migrants in the camp.
- We will adjust our awareness raising campaigns to focus heavily on the parents in the main source provinces, as it seems like they are the drivers for their children's migration.

Exterior of the main building of the camp, which is a former coal mine. The building will be demolished and simple barracks constructed in its place.

Interior of the entrance to the main building and women's dorm room. The murals and graffiti were done by previous migrants during their stay at the camp. The nativity scene and Christmas tree were a gift from the local residents, which was greatly appreciated by the migrants from predominantly-Catholic Nghe An Province.

A wall with graffiti done by a previous migrant in the common area of the main building. This space functions as the kitchen, eating, and indoor gathering area. The young man in the photo is from Nghi Loc District in Nghe An Province.

The interior of the common area/canteen of the camp. This was previously the canteen for the coal miners at the camp. The roof is caving in, and the wood scraps are used for fire—the only source of heat in the camp.

One of the exterior walls of the main building at the camp. The sign says “hope and brotherhood” and is next to a Vietnamese ancestral altar, where the migrants light incense and ask for prayers of safety and luck from their ancestors as they continue on their journey.

CONTACT US

Mimi Vu, Director of Advocacy & Partnerships

Phone:

102 e

Email:

102 e

Facebook: facebook.com/PacificLinks

Website: www.pacificlinks.org

“La Cité du Vietnam” Migrant Camp Visit & Calais Detention Center Interviews

September 19, 2017

**PACIFIC LINKS
FOUNDATION**

La Cité du Vietnam: Camp Closing

- We returned to the camp earlier than our planned trip in November 2017 as we were told by our partner in France, Terre d'Asile (FTDA), along with the French volunteers that the mayor of Angres was going to close the camp on September 25, and no one knew if it would be re-opened or what would happen to the current and future migrants.
- When we arrived at the camp, we were told by the local officials and French volunteers that the camp was closing temporarily for the following reasons:
 - Portions of the buildings and structures in the camp were unsound, and needed to be demolished.
 - Part of the land that was used by the camp was being given to a neighboring factory complex.
- We were told that the order came from the Pas-de-Calais department authorities and perhaps could have also come from Paris.
- The camp was supposed to re-open 10 days to two weeks from September 25, after which only 40 migrants would be allowed to stay at any given time. This is because the authorities said that there was only enough funding support for that amount. It was unclear what kind of support they were referring to, as the camp is also supported by volunteers and donations.
- There were no provisions made for the current migrants; they were just told that they had to vacate the camp by September 25.
- No provisions were being made for the migrants exceeding the 40-person limit after the camp's re-opening.

La Cité du Vietnam: Migrant Profile

- One of FTDA's outreach workers mentioned that when he tried to drop off unaccompanied Vietnamese minors at the camp, they refused to go and instead walked in the opposite direction. He said that they seemed fearful of going to the camp, and he assumed it was because they had heard that it would be closed down.
- The camp had more migrants than we had previously encountered in our other trips. We saw at least 100 migrants in the camp, and were told that there were another 15-20 sleeping upstairs, plus a few more who had gone into town to buy supplies.
- There were a large number of under-18 migrants; about 15%-20%. We met at least three 15-year-olds; others were 16 or 17 years.
- We estimate that women and girls made up about 15% of the migrants in the camp, more than before.
- The three top origin provinces were Nghe An, Ha Tinh, and Quang Binh. Others included Hai Phong Province and Can Tho in the Mekong Delta (southern VN).
- The number of migrants from Ha Tinh rivaled that of Nghe An, and represented a significant increase from our last visit in May. This aligns with our assumption that Ha Tinh would see an increase in migration because its fishing industry was still reeling from the toxic waste spill in April 2016 that killed off millions of fish.
- There was an increase in number of migrants who were mothers, and had left their children behind in the care of their husbands or elderly parents. When asked why they chose to leave, they replied that it was the only way for their children to have a good future.

La Cité du Vietnam: Observations

- For this visit, we brought 30 kilos of northern tea and coffee, instant Vietnamese phở noodles, socks, scarves, and gloves. The migrants were especially grateful for the warm accessories, as the weather was already turning cold and many of them were in sandals, no socks, and no coats or sweaters.
 - They pleaded with us to return next time with winter coats.
- The migrants paid anywhere between \$11k-\$30k USD to people smugglers.
 - We met two young couples; each husband and wife individually paid \$20k to brokers. Both couples had young children left in the care of the grandparents.
- The migrants were warier/cagier than previous visits; we felt an increased presence of the smugglers running the camp, although we couldn't separate them from the migrants.
- We spent more time than before chatting with the migrants, updating them with news from Vietnam, handing out gifts, and making them feel comfortable enough to answer our questions and tell their stories.
- We quietly handed out "know your rights" business card-size brochures in Vietnamese (modeled after FTDA cards) with hotline numbers in France (FTDA), UK (Refuge), and Vietnam (PALS). The migrants would only take them when we were out of sight of the smugglers.
- Eventually they opened up and we were able to interview several of them, particularly the women and fathers who had left families behind. (all names have been changed)

La Cité du Vietnam: Interviews (in-depth)

10 2 e , born in 10 2 e from 10 2 e Province. Went
10 2 e

10 2 e

PALS' evaluation:

10 2 e seemed to answer the questions fully but occasionally looked to the right with wary eyes. When we asked to go inside and talk, 10 2 e said "You [and your group] can go ahead inside, we [the group of women at the camp] will stay out here." We felt perhaps that there were smugglers among the group of men nearby; therefore, the women were very wary when interacting with us.

On the outside, 10 2 e seems very confident that she will be taken to the UK but when she responds to questions, her eyes reveal her nervousness/worries. She accepts her present situation and knows she cannot return anytime soon.

La Cité du Vietnam: Interviews (summary)

10 2 e born in 10 2 e , 10 2 e Province

10 2 e

10 2 e , born in 10 2 e 10 2 e Province

10 2 e

10 2 e , born in 10 2 e , 10 2 e Province

10 2 e

Anonymous, early 50s, Nghe An Province

He had been at the camp for almost a month, and asked us to help get his son into the camp. When we asked where his son was, he said he was in the area, pleading with us to talk to the people in charge so that he could be reunited with his son.

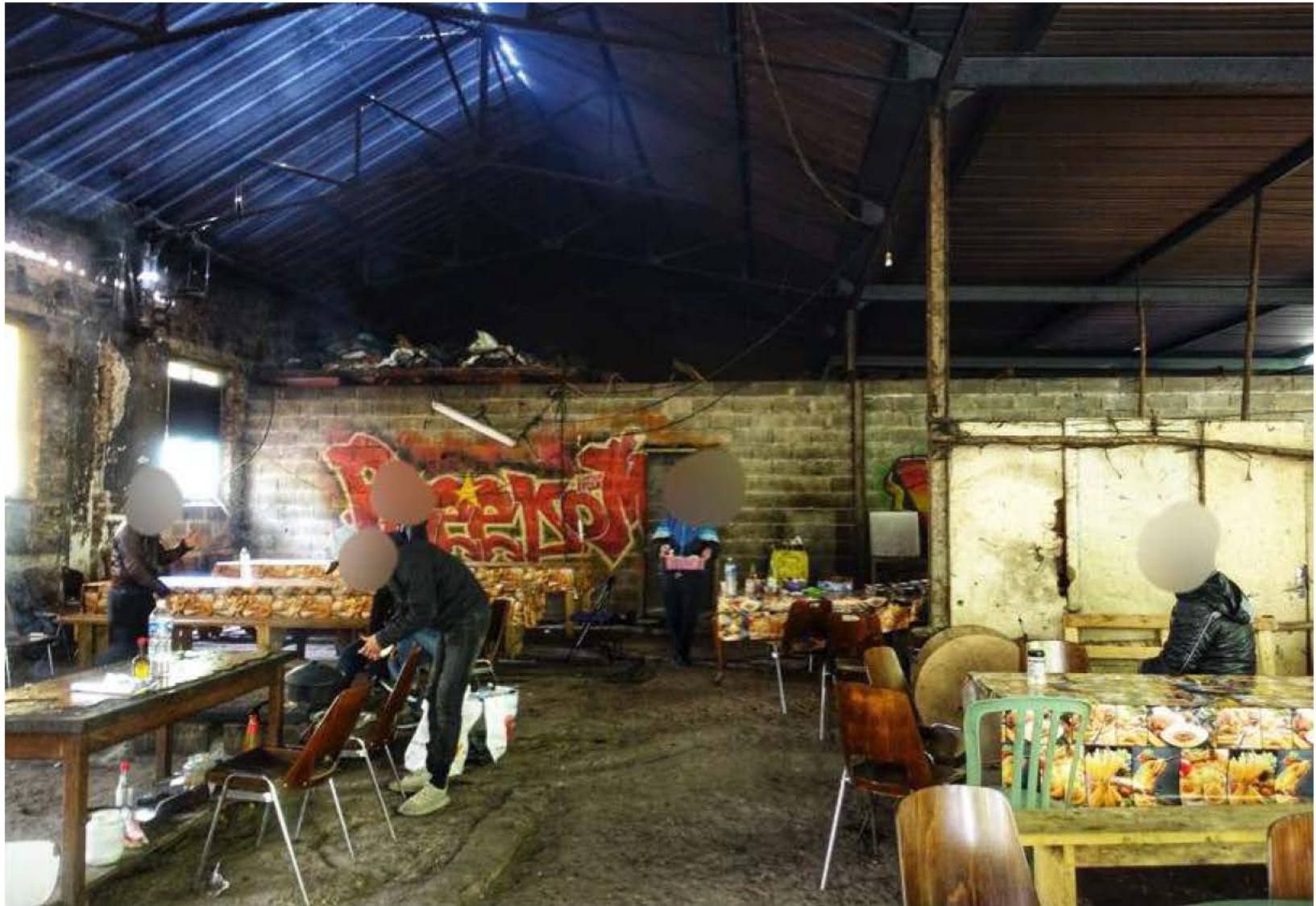
Calais Detention Center

- FTDA arranged for us to conduct interviews with all five Vietnamese migrants who were being held in the Calais detention center in the afternoon.
- When we arrived, however, we were told that the interview room was occupied, and waited for almost an hour before being brought in.
- We were then told that we only had 30 minutes with each migrant, which didn't give us enough time as we had to leave to catch our train back to Paris.
- Ultimately, the police allowed us to interview two men together since we had been delayed.
- The two men, 10 2 e and 10 2 e initially gave us false ages and said that they had never been to Vietnam City.
- When we expressed some surprise at their ages (both looked older than they said they were) and gently asked about some discrepancies in their timelines, they asked if we were interviewing them on behalf of the police.
- We replied that we weren't, that we were just volunteers who were trying to help, at which they let out a sigh and said, "Ok, we weren't telling the truth. What's in the file isn't the correct information."
- After 45 days, the men will be released from the detention center; they plan to continue their journey to the UK.

La Cité du Vietnam: Analysis & Next Steps

- The camp is due to re-open sometime in the first half of October, so we are planning to return during the second half of November to see how the migrants are doing and conduct more interviews with the migrants in the detention center in Calais.
- The migrant situation is more precarious—they have no alternative plan beyond hoping that the smugglers would eventually get them to the UK. There was a significant increase in the number of women and children in the camp, and it's possible that their vulnerability to exploitation increased with the camp closing.
- The local volunteer group that had been supporting the camp, Le Fraternité Migrants Bassin Minier 62, was frustrated with the authorities for dismantling the camp and reducing it in size, and not any providing support for the displaced migrants.
- We are in discussions with FTDA to see how we can formalize our working partnership and seek funding to support the migrants and unaccompanied minors, who are increasingly turning up in the Saint-Omer and Calais region and brought to the detention centers.
- We have also brought the issue of camp closing/migrant displacement and detentions like in 102 e case to officials from the UK Home Office in the hope that they can communicate the situation to their French counterparts.

The common area in the old building on the campsite. The cement block wall with the “Freedom” mural is to be demolished along with the entire second floor.

This tarp-covered structure functioned as the kitchen food prep area, second fire pit for cooking, and common area. It was also scheduled to be torn down.

A new Vietnam City mural on the wall of the entrance to the bedroom area.

The area behind the clothesline is supposed to be given to a neighboring factory.

Vietnamese men from the northern provinces smoke a “Điếu cày” or “Farmer’s pipe,” a kind of tobacco water pipe. They’re traditionally made out of bamboo and used to smoke Thuốc láo tobacco. The men in the camp didn’t have bamboo, so they improvised by attaching a metal disc to a hollowed out table leg to create their own water pipe.

One of the female migrants washes the dishes after lunch. She's fortunate in that she has a warm jacket, but no socks or proper shoes for the cold weather.

Graffiti throughout the camp with the migrants' names, home address, phone numbers, dates of arrival/departure at Vietnam City, and in some cases Facebook user name.

Portrait by a migrant of his love
that he left behind in Vietnam.

10.2.e

of Pacific Links Foundation hugs one of the female migrants goodbye as we prepare to leave. This young mother and her husband paid a total of \$40k USD for the chance to go to the UK and work in a nail salon. They left their two young children in Vietnam in the care of their grandparents.

CONTACT US

Email: connect@pacificlinks.org

Facebook: facebook.com/PacificLinks

Website: www.pacificlinks.org

From: Buiten reikwijdte
To: [redacted]
Subject: FW: BPO Mensenhandel - Gespreksaantekening M en R - graag jullie input voor 8 augustus COB
Date: donderdag 13 december 2018 04:43:23
Attachments: [image001.png](#)
[image002.jpg](#)
[image003.png](#)

From: 10 2 e [redacted]
Sent: donderdag 9 augustus 2018 18:34
To: 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>
Cc: 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>
Subject: RE: BPO Mensenhandel - Gespreksaantekening M en R - graag jullie input voor 8 augustus COB

Veel dank! Zeer behulpzaam.

From: 10 2 e [redacted]
Sent: donderdag 9 augustus 2018 10:05
To: 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>
Cc: 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>; 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>
Subject: RE: BPO Mensenhandel - Gespreksaantekening M en R - graag jullie input voor 8 augustus COB

Beste allen,

Dank inderdaad voor het delen van de informatie over het BPO en de mogelijkheid bij te dragen. Aansluitend op de opmerkingen van 10 2 e [redacted] en 10 2 e [redacted] vanuit post Hanoi het volgende:

- Uit de verschillende mails hieronder en draft gespreksnotitie maak ik op dat het nog niet helemaal vast ligt wat precies zal worden verstaan onder 'mensenhandel' in het Plan van Aanpak, maar dat het plan "zich primair (zal – ref.) richten op het tegengaan van mensenhandel in NL en opvang en zorg voor slachtoffers in NL". Betreft het plan daarom alleen mensenhandel over landsgrenzen heen (inclusief (link met) georganiseerde illegale migratie?) in/naar NL of ook mensenhandel in/naar een ander land (inclusief (kinder)sekstoerisme en gedwongen (kinder)arbeid en/of uitbuiting)?
- T.a.v. het eerste - mensenhandel over landsgrenzen heen (inclusief (link met) georganiseerde illegale migratie?) in/naar NL: daar zijn geen projecten op in Vietnam door de post/NL. Wel wordt in EU verband getracht de Vietnamese overheid ertoe te bewegen georganiseerde illegale (niet gedwongen) migratie daadkrachtiger tegen te gaan. 11 [redacted]
[redacted]

11

- Indien (ook) het tweede - mensenhandel in/naar een ander land dan NL (inclusief (kinder)sekstoerisme en gedwongen (kinder)arbeid en/of uitbuiting): gedwongen arbeid en uitbuiting (met name van kinderen en vrouwen) in waardeketens en industrieën als mede in detentiecentra is een bekend en wijdverbreid probleem in Vietnam. Een bekend voorbeeld is uitbuiting in de kledingindustrie. Via het strategische partnerschap Fair Wear Alliance (centraal budget – DSO) en het Better work programma van de ILO (centraal budget - DDE) draagt NL bij aan het verbeteren van de werkomstandigheden in de kledingindustrie. Er zijn geen projecten op deze thema's vanuit gedelegeerde (post) middelen.

Tot zover - we blijven graag betrokken bij de voorbereidingen voor het BPO en de uitwerking van het Plan van Aanpak,

Vriendelijke groet, 10 2 e

From: 10 2 e
Sent: woensdag 8 augustus 2018 22:58
To: 10 2 e @minbuza.nl>; 10 2 e @minbuza.nl>;
10 2 e @minbuza.nl>; 10 2 e
@minbuza.nl>; 10 2 e @minbuza.nl>
Subject: FW: BPO Mensenhandel - Gespreksaantekening M en R - graag jullie input voor 8 augustus COB

Allen (en stuur vooral door als ik mensen vergeet of jullie het niet weten, maar wel weten wie wel),

Zie vraag van 10 2 e van DSH hieronder. Doen wij in Zuidoost-Azië actief aan bestrijding van arbeidsuitbuiting (al dan niet via Samenspraak en Tegenspraak)? En zouden wij dat moeten doen en is dan 10 2 e's voorstel okay?

Hoor graag ommeegaand.

Dank,

10 2 e

From: 10 2 e

Sent: woensdag 8 augustus 2018 16:50

To: 10 2 e <@minbuza.nl>

Cc: 10 2 e <@minbuza.nl>; 10 2 e
<@minbuza.nl>

Subject: RE: BPO Mensenhandel - Gespreksaantekening M en R - graag jullie input voor 8 augustus COB

Beste 10 2 e, 10 2 e

Veel dank voor jullie input.

Ik heb begrepen van J&V dat zij tegengaan kindersekstoerisme/kinderarbeid mogelijk buiten het Plan van Aanpak willen laten. Mede daarom nog een vraag n.a.v. de input in het document: financieren we in Azië ook andere projecten tegen mensenhandel (bijv. arbeidsuitbuiting) dan die gericht op tegengaan kindersekstoerisme?

Ik verwerk in de notitie ook de Manila Dialogue (vind ik 11
().

Voorts vroeg J&V mij vandaag om een eerste inventarisatie van de inzet die we willen opnemen in het daadwerkelijke Plan van Aanpak. Ik zou daar graag in meenemen wat we de komende tijd/jaren gaan doen tegen arbeidsuitbuiting in (ZO-)Azië (als we die inzet daadwerkelijk gaan versterken). Kunnen we daar al een zin over opnemen, bijv. 11

?

Alvast dank en groet,

10 2 e

From: 10 2 e

Sent: vrijdag 3 augustus 2018 14:49

To: 10 2 e <@minbuza.nl>

Cc: 10 2 e <@minbuza.nl>; 10 2 e
<@minbuza.nl>

Subject: FW: BPO Mensenhandel - Gespreksaantekening M en R - graag jullie input voor 8 augustus COB

Ik heb in het document op samenwerkingsruimte een aanzet voor een verwijzing naar Filipijnen en Thailand verwerkt. Ondersteun pleidooi 10 2 e hieronder van harte.

From: 10 2 e

Sent: vrijdag 3 augustus 2018 09:05

Subject: FW: BPO Mensenhandel - Gespreksaantekening M en R - graag jullie input voor 8 augustus COB

Groet,

10 2 e

To: [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
Cc: [REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>; [REDACTED]
[REDACTED] <[@minbuza.nl](#)>

Beste 10 2 e ,

Focus is nu heel erg langs lijnen van migratie naar Europa (terecht en aansluitend op kabinetsbeleid maar daarom misschien goed om het onderwerp ook iets breder te bezien).

1. Aandacht voor arbeidsmigratie en de risico's m.b.t. uitbuiting van au pairs, domestic workers, zeelieden etc. Zeer relevant in de Filipijnse context met meer dan 10 miljoen overseas workers waarvan ook een substantieel deel in NL of op NL-se schepen werkt.
2. Intensivering van strijd tegen groeiend probleem rondom kindersekstoerisme en met name tegen online sexual child abuse.¹¹
3. De rol van onze posten bij signalering en coördinatie van de inzet van buitenlandse partners in een bepaald land, alsook alignment van deze inzet met nationaal beleid. In 2014 zette deze ambassade daartoe de Manila Dialogue on Human Trafficking op. Dit platform is bedoeld om nationale en internationale partners structureel met elkaar in

Dan nog een 'losse' opmerking: ¹¹

10 2 e

.....

[illegible]

10 2 e [redacted]@minbuza.nl>

Cc: 10 2 e [redacted]@minbuza.nl>

Subject: BPO Mensenhandel - Gespreksaantekening M en R - graag jullie input voor 8 augustus COB

Beste allen,

Jullie herinneren je wellicht het BPO Mensenhandel op 28 mei jl., waaraan DGIS namens M en R deelnam. Tijdens dat overleg werd door J&V, SZW, VWS en BZ gezamenlijk commitment bij het tegengaan van mensenhandel uitgesproken en het voornemen een rijksbreed Plan van Aanpak Mensenhandel te ontwikkelen vastgesteld.

Inmiddels is J&V alweer een stuk gevorderd in hun denkwerk mbt het Plan van Aanpak. Stas Harbers heeft een nieuw BPO op 23 augustus a.s. aangevraagd om de voortgang en het verdere tijdsplan te bespreken (ik heb nog geen specifiekere agenda ontvangen). M heeft deelname al bevestigd, R is ook uitgenodigd.

Een eerste aanzet voor de gespreksaantekening voor het BPO staat [hier](#). Graag zou ik jullie willen vragen hierin de inzet tegen mensenhandel die binnen jullie dossiers/directie valt op te nemen – kort en bondig. In de achtergrond onder ‘inzet BZ’, maar waar relevant ook onder spreekpunten.

Voor een aantal deelthema's heb ik er als aanzet wat stukken uit de notitie van het vorige BPO in laten staan, maar deze zijn niet compleet/up to date. De aantekening spreekt denk ik verder voor zich, maar ter verdere achtergrond voeg ik bij: de gespreksnotitie van het vorige BPO, verslag van dat BPO, de Kamerbrief die het Plan van Aanpak aankondigde en de belangrijkste BZ-inzet beschrijft, memo geaccordeerd door M en R over diezelfde Kamerbrief.

Zouden jullie voor 8 augustus COB willen aanvullen voor jullie deelgebieden, zodat we een duidelijk en compleet overzicht hebben van wat BZ allemaal doet ohgv tegengaan mensenhandel?

Deze brede inventarisatie van de BZ-inzet kan ook dienen als basis voor het Plan van Aanpak zelf, dat nog geschreven moet worden. Daar kom ik later dit jaar ongetwijfeld nog op terug.

Alvast veel dank en ik ben uiteraard bereikbaar voor vragen/sparren!

Groet,

10 2 e [redacted]

10 2 e [redacted], Policy Officer
Directie Stabiliteit & Humanitaire Hulp/ Cluster Migratie en Ontwikkeling
Stability & Humanitarian Aid Department (DSH) / Migration and Development Group
Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands
Rijnstraat 8 | 2515 XP
Den Haag | The Netherlands

10 2 e [redacted]@minbuza.nl | Tel: 10 2 e [redacted] | 10 2 e [redacted]
<http://www.minbuza.nl> | www.facebook.com/NederlandCrisisgebieden

From: Buiten reikwijdte
To:
Subject: FW: [RIJK] Azie - IOM - Mensenhandel - Bali Process Senior Officials Meeting and Ministerial 6-7 Augustus 2018 Bali Indonesie
Date: maandag 18 februari 2019 15:33:28
Attachments: [rijks_logo.gif](#)

From: 10 2 e
Sent: donderdag 13 december 2018 04:43
To: 10 2 e @minbuza.nl
Subject: FW: [RIJK] Azie - IOM - Mensenhandel - Bali Process Senior Officials Meeting and Ministerial 6-7 Augustus 2018 Bali Indonesie

From: HAN
Sent: woensdag 22 augustus 2018 08:50
To: 10 2 e @minbuza.nl; 10 2 e @minbuza.nl
Subject: FW: [RIJK] Azie - IOM - Mensenhandel - Bali Process Senior Officials Meeting and Ministerial 6-7 Augustus 2018 Bali Indonesie

From: JAK-CDP
Sent: Tuesday, August 21, 2018 3:50 PM
To: DSH <DSH@minbuza.nl>; DAO-INDONESIE <DAO-INDONESIE@minbuza.nl>; SIN <sin@minbuza.nl>; MAN <man@minbuza.nl>; HAN <han@minbuza.nl>; KLL <kll@minbuza.nl>; CAN-KLPD <CAN-KLPD@minbuza.nl>; CAN <can@minbuza.nl>; BAN <ban@minbuza.nl>; TOK <tok@minbuza.nl>; PEK-ILO <pek-ilo@minbuza.nl>; PEK-KLPD <PEK-KLPD@minbuza.nl>; PEK-PA <pek-pa@minbuza.nl>; COL <col@minbuza.nl>; 10 2 e @minbuza.nl; 10 2 e @minbuza.nl; 10 2 e @minvenj.nl; 10 2 e @minvenj.nl; 10 2 e @mindef.nl; 10 2 e @mindef.nl; 10 2 e @politie.nl; 10 2 e @politie.nl; 10 2 e @politie.nl; SBV-MIN-DEF <SBV-MIN-DEF@minbuza.nl>; SBV-MIN-VENJ <SBV-MIN-VENJ@minbuza.nl>; JAK-CDP <jak-cdp@minbuza.nl>
Subject: [RIJK] Azie - IOM - Mensenhandel - Bali Process Senior Officials Meeting and Ministerial 6-7 Augustus 2018 Bali Indonesie

Kunt u dit bericht niet goed lezen? [Bekijk dan de online versie.](#)

21 augustus 2018

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Berichtenverkeer

Rijks-Intern

Azië - IOM - Mensenhandel - Bali Process Senior Officials Meeting and Ministerial 6-7 Augustus 2018 Bali, Indonesie

Van : JAK-CDP
Verzonden op : 21 augustus 2018 10:50
Land/regio : Azië
Forum : IOM
Thema : Mensenhandel

Samenvatting

Het Bali Proces is een instrument voor regionale dialoog en samenwerking op het terrein van mensensmokkel, mensenhandel en daaraan gerelateerde grensoverschrijdende criminaliteit. Het belangrijkste resultaat van deze bijeenkomst lijkt dat nu het bedrijfsleven aan boord begint te komen in strijd tegen kinderarbeid en moderne slavernij. Voor de eerste keer sinds de oprichting van het Bali Proces vijftien jaar geleden werd een "Business Forum" georganiseerd waar meer dan vijftig regionale "business leaders" uit dertig verschillende landen aan deelnamen. Verder werden een document (AAA

recommendations) met aanbevelingen voor overheden en bedrijfsleven en een document voor strategische samenwerking aangenomen (strategy for cooperation). De 7e Ministeriele conferentie en "Senior Officials meeting" van het "Bali Process on people smuggling, trafficking in persons and related transnational crime" vond onder co-voorzitterschap van Indonesië en Australië plaats van 6-7 augustus op Bali in Indonesië. Nederland heeft de status van waarnemer en werd vertegenwoordigd door plv. CdP Jakarta.

Commentaar

Op dit moment lijkt Australië de belangrijkste trekker van het Bali Proces. Zij zijn de belangrijkste financier van IOM en het Regional Support Office (RSO) die operationeel invulling geven aan de belangrijkste doelstelling van het Bali Proces: informatie deling en inter-regionale samenwerking op het terrein van mensensmokkel, mensenhandel en daaraan gerelateerde grensoverstijgende misdaad.

Bericht

De feitelijke verslaglegging van de Ministeriele conferentie is opgenomen in de bijlagen en geeft een weergave van de uitkomsten van de 7e Ministeriele conferentie.

Berichtgegevens

Aan : DSH; DAO-INDONESIE; SIN; MAN; HAN; KLL; CAN-KLPD; CAN; BAN; TOK; PEK-ILO;
PEK-KLPD; PEK-PA; COL; 10 2 e ; 10 2 e ;
10 2 e @minvenj.nl; 10 2 e @minvenj.nl; 10 2 e @mindef.nl;
10 2 e @mindef.nl; 10 2 e @politie.nl; 10 2 e @politie.nl;
10 2 e @politie.nl; SBV-MIN-DEF; SBV-MIN-VENJ
Opsteller : 10 2 e
Kenmerk : JAK-040/2018
Type : Beleids
Prioriteit : Routine
Rubricering : Rijks-Intern
Categorie : Verslag/Info

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

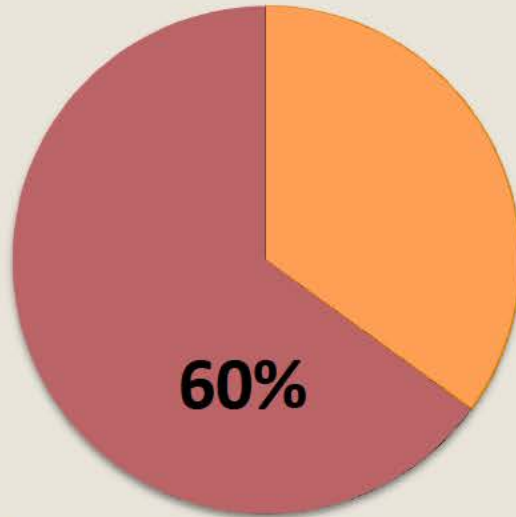

PACIFIC LINKS
FOUNDATION
VÒNG TAY THÁI BÌNH

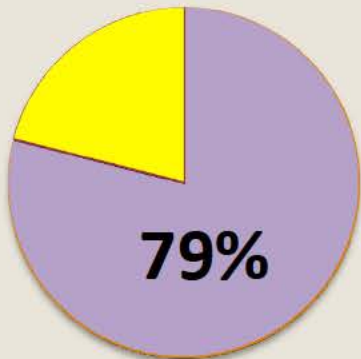
TRAFFICKING OF VIETNAMESE TO EUROPE

Vietnam: Who is Involved?

60% of all traffickers arrested in Vietnam are former victims

Within Asia

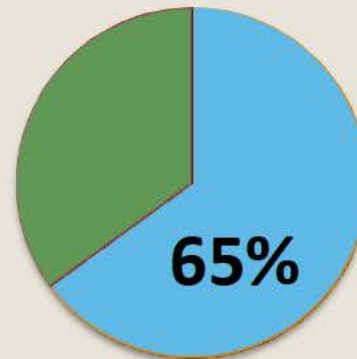
79%

Victims trafficked in Asia are women & girls

12–14

Is the average age sold into sex slavery

To Europe

65%

Victims trafficked to Europe are men & boys

3,000+

Potential child trafficking victims in the UK

Human Trafficking in Vietnam

Vietnam is **one of the top source countries** of cross-border trafficking victims in Asia and Europe

- UK/Europe
 - VN #1 for potential child victims in UK & #2 for adults; mostly young men and boys
 - Transit & secondary destination countries: Russia, Lithuania, Latvia, Poland, Czech Republic, Ukraine, Belgium, Germany, France, the Netherlands, Scandinavian countries, Ireland
 - Controlled by organized crime
 - Journey can take months, even years with long stops in Schengen countries before continuing to the UK
- China
- Cambodia
- Malaysia

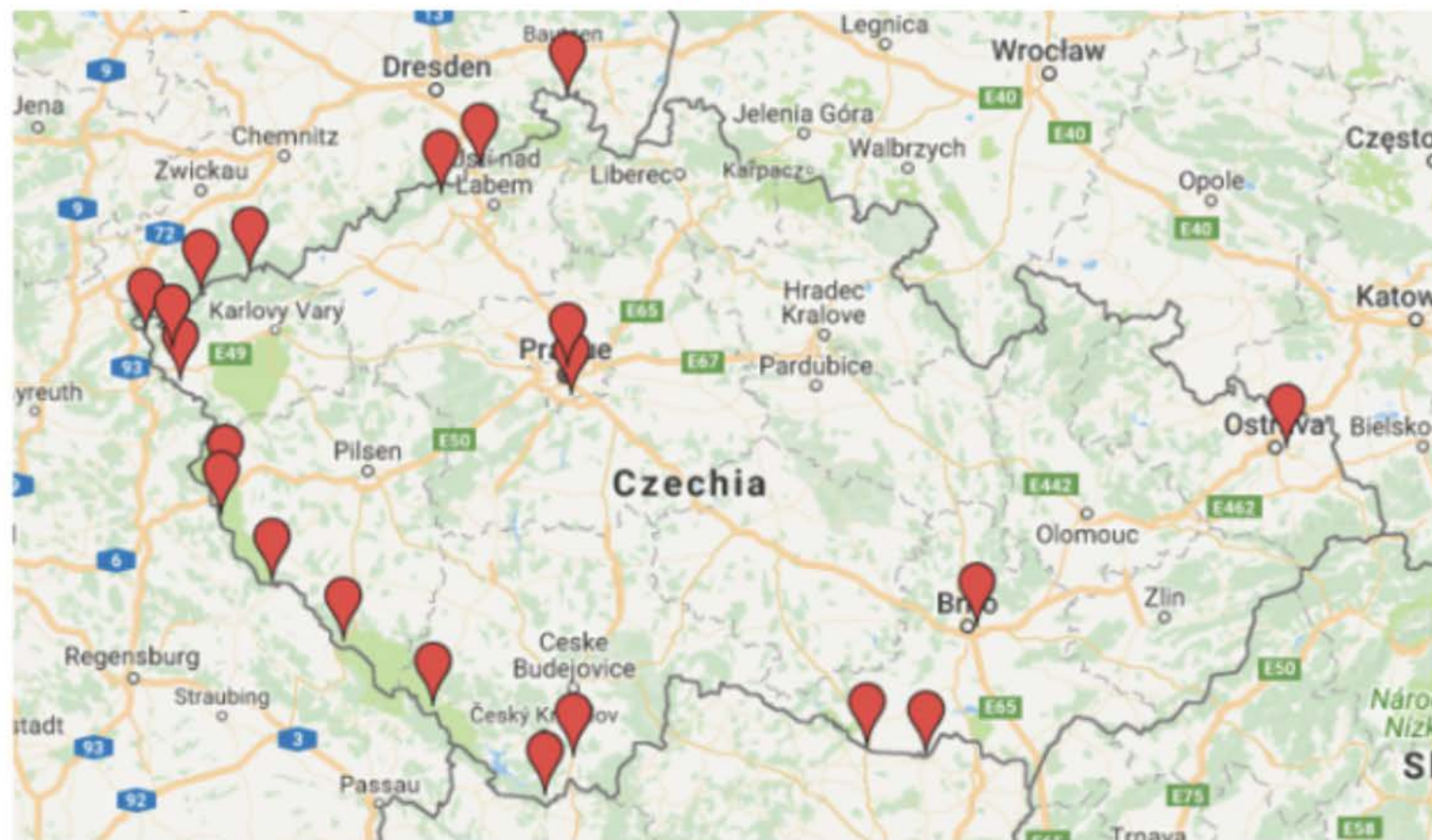
Transit Countries: Russia + EU Borders

- Kaliningrad
 - Russian exclave in between EU states
 - 144 mile (232 km) long internal EU border with Poland
 - Border has mobile patrols
 - Mountains, forests, and rivers at the border
 - Hotspot for smuggling of Vietnamese into Poland, mainly by Chechens

Transit Countries: Czech-German Border

The locations of Vietnamese markets in the Czech Republic. Picture: Jens Kastner

Source: South China Morning Post

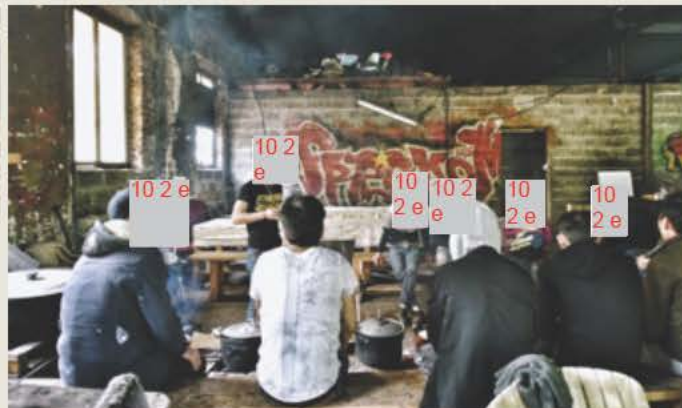
France

- 35% of all unaccompanied minors presenting at Roissy airport in 2017 were Vietnamese
- This makes Vietnam #1; there is no #2 country of origin
- France is the last main transit point before the UK
- Even if VN receive asylum, they often refuse to stay and continue on to the UK

“Vietnam City” Migrant Camp (France)

Pas-de-Calais

The last stop in France before going to the UK

Remittances

- In 2016 Vietnam received \$13.4 billion in remittances (WB)
- 6.7% of total GDP
- Over 126,000 Vietnamese worked abroad in 2016 (DOL registered)
- Remittance culture is still very strong in rural areas
- “Viet kieu” = prosperity for individual and family in Vietnam
- The suffering is worth the return on investment
- Main provinces: Nghe An, Ha Tinh, Quang Binh, Hai Duong, Hai Phong, Quang Ninh, Hanoi, Nam Dinh

Pacific Links Foundation

We break the cycle of human trafficking by investing comprehensively in at-risk populations to prevent trafficking before it starts and in survivors to build a new life.

- US-based 501(c)(3) nonprofit founded in 2001 with offices in Milpitas, CA & Long Xuyen, VN
- In Vietnam, we work in 17 provinces across the country and at the borders of Cambodia, China, and Laos
- We partner with NGOs, companies, local and international governments, schools, and individuals

Influencing Factors

- We work and think both locally and globally
 - We have a clear understanding of the comprehensive transnational picture of Vietnamese human trafficking across several countries
 - We implement our programs at the grassroots level, working directly with the most at-risk populations and survivors
- All of our programs address one or more of the five factors that influence someone's vulnerability to being trafficked:
 - Gender
 - Education level
 - Identity
 - Economic situation
 - Law enforcement
- Addressing them is the best way to reduce the trafficking rates of Vietnamese for generations to come

Questions for Schengen Countries

- How many visa applications do you receive from Vietnamese each year?
- What is the refusal rate?
- From which provinces?
- What type of visas?
- What is the gender split?
- How many asylum cases of Vietnamese origin does your country receive each year, and what are the acceptance/refusal rates?
- How big/small is the Vietnamese community in your country?
- What is the level of information sharing and cooperation between Schengen countries?

Contact

- Mimi Vu, Director of Advocacy & Communications

10 2 e

- Luong Hong Loan, Deputy Director of Programs

10 2 e